

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

PAŹDZIERNIK 2010

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

1. W sierpniu rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej poprawiły się. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) wzrósł w ciągu miesiąca o 0,2 pkt. proc. i osiągnął najwyższy w ciągu ostatnich 6 miesięcy poziom wynoszący 101,8 punktu. Był on także wyższy o 1,2 pkt. proc. niż przed rokiem. O poprawie rynkowych uwarunkowań produkcji rolniczej zdecydował przede wszystkim wzrost wyrównanego wskaźnika nożyc cen, bowiem wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu nieco zmalał. Wyrównany wskaźnik nożyc cen podniósł się do 101,8 punktu, pod wpływem podwyżek cen prawie wszystkich monitorowanych przez GUS produktów rolniczych, jakie miały miejsce w okresie od czerwca do sierpnia. Najsilniej w tym czasie wzrosły ceny zbóż, a jedynymi produktami, których ceny spadły były prosięta, cielęta i ziemniaki. Znaczącym podwyżkom cen skupu towarzyszył stopniowy wzrost cen detalicznych środków produkcji, który w sierpniu był jednak znacznie mniejszy pod wpływem malejącego wraz z kończącym się sezonem produkcyjnym popytu. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu zmalał o 0,2 pkt. proc, ale i tak był znacznie wyższy niż w pierwszym półroczu i we wrześniu 2009 r. (101,9 punktu). O niewielkim obniżeniu wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu zdecydował wyłącznie spadek wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego (o 0,2 pkt. proc.). Indeks przemysłu spożywczego we wrześniu 2010 r. był jednak zdecydowanie wyższy niż w pierwszym półroczu br. i rok wcześniej. Pozytywny wpływ na potencjalny popyt miał natomiast sezonowy spadek cen detalicznych żywności.

Zmiany cen płaconych przez rolników i przez nich otrzymywanych, jakie dokonały się od początku roku do września 2010 r. były dla rolników korzystne, bowiem podwyżki cen skupu znacząco wyprzedzały wzrost cen środków do produkcji rolniczej, a skumulowany wskaźnik nożyc cen dla tego okresu wyniósł ponad 108 punktów. Dla porównania we wrześniu 2009 było to około 106 punktów, a we wrześniu 2008 r. poniżej 80 punktów.

W najbliższych miesiącach koniunktura w rolnictwie nie powinna pogorszyć się.

2. Skala podwyżek cen zbóż przekroczyła oczekiwania analityków, którzy wobec wysokich zapasów oczekiwali stabilizacji na światowym i krajowym rynku zbóż. Okazało się jednak, że spa-

dek zbiorów w wyniku anomalii pogodowych (zwłaszcza w krajach azjatyckich oraz na południu Europy), gorsza jakość ziarna z tegorocznych zbiorów oraz wprowadzenie zakazu eksportu zbóż przez Rosję zdestabilizowały ten rynek. Ceny zbóż po żniwach o 40-50% przekroczyły ceny ubiegłoroczne i prawdopodobny jest dalszy ich wzrost. Wobec takiego rozwoju sytuacji pojawiają się też pytania o metody i jakość szacunków zapasów końcowych oraz wielkości zbiorów. Czy zasadne okaże się pod koniec sezonu 2010/2011.

3. Zdecydowany wzrost cen zbóż wpłynie niekorzystnie na koszty produkcji i opłacalność produkcji zwierzęcej, a zwłaszcza trzody chlewnej i drobiu, będących głównymi konsumentami zbóż. Spodziewać się więc należy zahamowania dynamiki wzrostu produkcji żywca drobiowego oraz odbudowy pogłowia trzody chlewnej.

4. Poprawiły się rynkowe uwarunkowania produkcji mleka, głównie pod wpływem dobrej koniunktury na światowym rynku mleka. Ceny rosną na wszystkich poziomach łańcucha dostaw. Po znaczącym wzroście cen w końcu 2009 r. ceny skupu mleka od stycznia o kilkanaście procent przewyższają bardzo niski poziom cen ubiegłorocznych. Od maja dynamika wzrostu cen skupu mleka znacząco wyprzedza podwyżki cen na poziomie zbytu oraz detalu. Rośnie więc udział cen skupu w cenach detalicznych artykułów mlecznych. W czwartym kwartale dynamika wzrostu cen skupu może ulec dalszemu przyspieszeniu. Grozi to spadkiem marży przetwórczej, ale pocieszające jest to, że dotychczas konkurencyjność cenowo-kosztowa polskiego mleczarstwa nie została podważona, bowiem ciągle dysponuje ono tańszym surowcem. Eksport nadwyżek mleka może więc rozwijać się.

5. Wzrost cen skupu mleka i poprawa opłacalności produkcji mleka może osłabić i tak zbyt wolno rozwijającą się produkcję bydła mięsnego. Rozwój produkcji bydła mięsnego warunkuje przede wszystkim opłacalność eksportu, głównie do UE-15, która stopniowo maleje wraz ze zmniejszającym się spożyciem wołowy w starych krajach członkowskich. Skutkuje to osiąganiem niższych cen eksportowych, co ma decydujący wpływ na poziom cen skupu żywca wołowego.

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

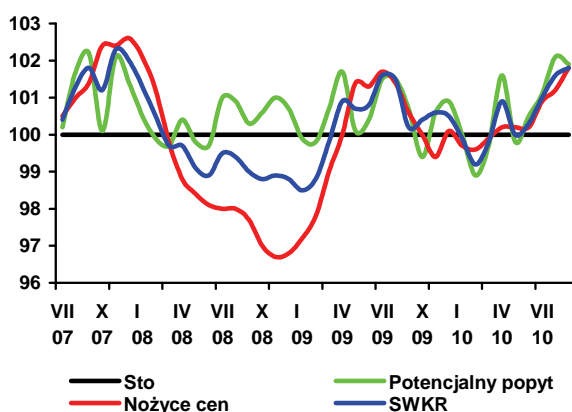
Wyszczególnienie	IX 10	VIII 10	VII 10	VI 10	V 10	IV 09	IX 09
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	101,8	101,6	101,0	100,3	100,0	100,9	100,6
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	101,9	102,1	101,1	100,5	99,8	101,6	100,7
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	101,8	101,2	100,9	100,2	100,2	100,2	100,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	101,9	101,3	101,0	100,2	100,1	99,9	100,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,2	100,2	100,1	100,1	99,9	99,7	100,0
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	100,2	100,0	99,8	99,7	99,7	99,8	100,2
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	100,7	100,8	98,4	99,4	100,1	100,7	100,3
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	103,5	103,8	102,1	101,3	99,3	102,3	102,2

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

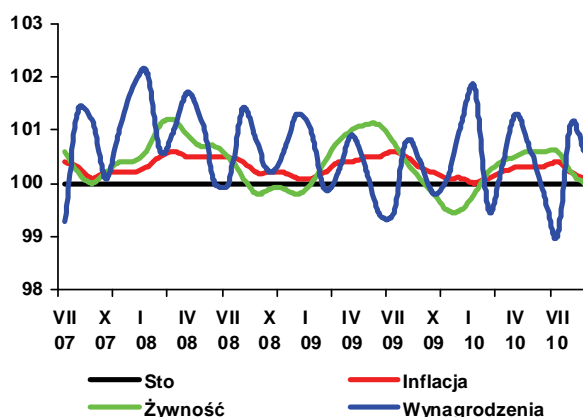
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

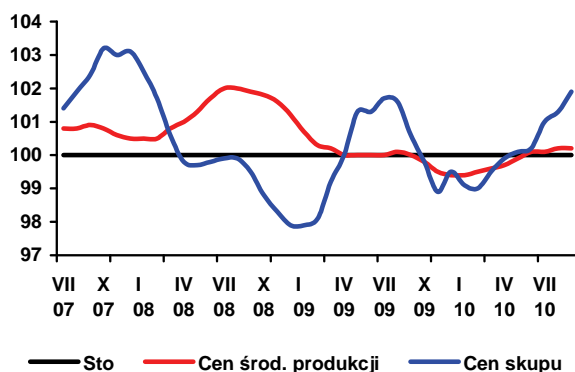
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

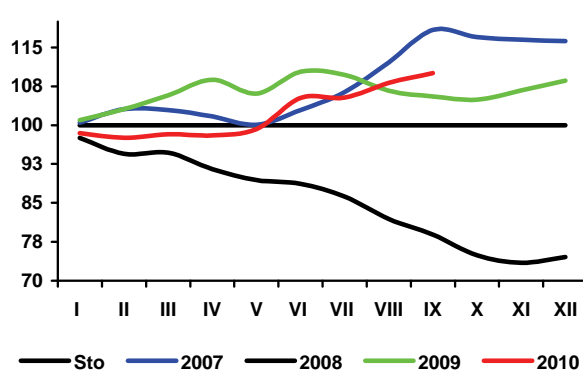
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen i wynagrodzeń

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Warunki pogodowe w Polsce i Europie w 2010 r. spowodowały większe niż dotychczas szacowano zmniejszenie zbiorów. W wyniku tego zwiększyły się ceny zbóż i mąki do poziomu najwyższego od ponad dwóch lat. Największe procentowe straty produkcji w porównaniu z poprzednim sezonem wystąpiły w Kazachstanie i Rosji. Obecny sezon cechuje się zmniejszoną podażą ziarna zwłaszcza o parametrach konsumpcyjnych.

Według ocen USDA z września 2010 r. światowa produkcja pszenicy w sezonie 2010/11 wynosi 643 mln ton (680 mln ton w sezonie poprzednim), a zbóż paszowych 1098 mln ton (1107 mln ton). Wyższe są zbiory kukurydzy, a spadły zbiory jęczmienia, owsa i żyta. Według tej oceny w krajach UE zebrano 135 mln ton pszenicy (138 mln ton poprzednio) oraz 140 mln ton zbóż paszowych (153 mln ton), w tym 55 mln ton kukurydzy, 54 mln ton jęczmienia, 7,7 mln ton owsa i 7,7 mln ton żyta. Wszystkie wrześniowe szacunki dla UE zostały obniżone w stosunku do prognoz z sierpnia. Dla Polski oceny te szacują zbiory pszenicy na poziomie 8,80 mln ton, a zbóż paszowych – 17,65 mln ton, czyli o ok. 10% mniej niż w 2009 r.

Według szacunku zbiorów opublikowanego przez GUS pod koniec września, tegoroczne zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oceniono na 25,5 mln ton. Plony wszystkich zbóż obniżyły się w porównaniu z 2009 r. pod wpływem niekorzystnych warunków pogodowych w okresie wegetacji oraz żniw. Ocenia się, że ziarno zebrane w 2010 r. jest gorszej jakości niż w roku poprzednim.

Zbiory kukurydzy szacuje się na poziomie 1,7 mln ton, tzn. nieco mniej niż w ubiegłym roku, mimo większej powierzchni uprawy.

Sytuacja na światowym rynku zbóż sprzyja podwyżkom cen. Przyczyniły się do tego niskie zbiory w krajach WNP i wstrzymanie przez Rosję eksportu ziarna. Ceny zbóż na świecie przełożyły się na ceny zbóż w Polsce. Pod koniec września były one o ok. jedną trzecią wyższe niż w czerwcu. W przypadku pszenicy powiększa się różnica między ceną zboża konsumpcyjnego a paszowego. Ceny zbóż do końca sezonu utrzymywać się będą na wysokim poziomie, nie będzie więc zainteresowania interwencyjnym skupem zbóż.

W ostatnich miesiącach sezonu 2009/10 i w bieżącym sezonie, po kilkumiesięcznej stabilizacji, ceny pasz ponownie wzrastają. Na co obok drogich zbóż wpływają wysokie ceny śrut oleistych. Wobec wysokich cen zbóż poprawiać się będzie atrakcyjność cenowa pasz przemysłowych względem zbóż.

Wzrost cen zbóż wpłynął na bardzo szybkie podwyżki cen mąk piekarniczych oraz pieczywa na poziomie zbytu. Spowoduje to w najbliższym czasie wzrost cen detalicznych pieczywa oraz innych produktów zbożowych. Wyższy będzie również udział ceny zboża w cenie pieczywa.

W pierwszych dwóch miesiącach obecnego sezonu wyższa niż przed rokiem była produkcja mąki żytniej (o 9%) i makaronu (o 14%), spadła natomiast (o 12%) produkcja mąki pszennej. Wzrosła produkcja mieszanek dla zwierząt, wyższa była również produkcja pieczywa, przy niewielkim spadku przemiałów. W ciągu 7 pierwszych miesięcy 2010 r., w porównaniu z analogicznym okresem sprzed roku, produkcja mieszanek paszowych była większa o 15%, makaronów o 9%, pieczywa o 1%, wyższe były również przemiały ziarna i produkcja mąki żytniej, spadła natomiast produkcja mąki pszennej.

W ciągu dwóch pierwszych miesięcy sezonu 2010/11 skup ziarna zbóż wyniósł 1,70 mln ton (o 7% więcej niż przed rokiem). Zwiększył się skup pszenicy, jęczmienia i pszenżyta, a zmalał skup żyta. Od października do sierpnia skupiono o 18% więcej kukurydzy niż rok wcześniej.

W sezonie 2009/10 eksport ziarna zbóż wyniósł 1,94 mln ton i był nieznacznie niższy niż w poprzednim sezonie. Zboże sprzedajemy głównie do Niemiec i innych krajów UE. Ważnymi odbiorcami polskiej pszenicy są kraje północnej Afryki.

Import ziarna zbóż wyniósł ok. 1,1 mln ton i był o jedną trzecią niższy niż przed rokiem. Znacznie zwiększył się natomiast eksport produktów pierwotnego i wtórnego przetwórstwa zbóż (zwłaszcza mąki pszennej). W nowym sezonie import zbóż powinien ograniczyć się do uzupełnienia niedoborów ziarna o parametrach konsumpcyjnych. Z kraju będą natomiast w drugiej części sezonu wywożone nadmiarowe ilości ziarna paszowego.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy	Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP	
	skup				targowiska					
2008	I-XII	642,4	516,5	527,9	643,7	828,2	694,1	774,2	702,9	X
2009	I-XII	482,6	327,4	442,8	408,0	573,0	455,3	527,8	483,0	X
2009	I-VI	505,5	366,9	481,6	457,2	603,6	496,2	565,7	522,0	X
2010	I-VI	480,3	334,0	.	.	556,2	410,2	501,8	429,1	X
2009	IV	500,5	360,6	487,0	465,9	608,6	513,4	568,3	527,6	459,92
	V	508,3	367,0	537,6	458,7	581,6	475,1	546,4	495,7	461,03
	VI	538,3	385,6	613,0	455,0	569,6	457,7	528,1	489,2	X
	VII	522,8	352,7	627,7	396,9	571,1	451,1	516,2	481,9	X
	VIII	451,4	291,5	547,2	390,2	547,3	411,4	494,1	454,3	X
	IX	462,4	283,8	481,5	396,9	537,5	420,6	487,8	446,8	X
	X	456,3	284,6	410,4	384,9	532,8	404,5	478,2	434,5	X
	XI	460,4	297,3	376,7	393,9	531,2	396,7	482,6	423,4	424,73
	XII	471,5	301,5	438,6	390,4	533,9	401,8	480,7	423,3	423,51
2010	I	495,0	323,9	487,1	428,7	552,1	419,3	497,0	435,8	418,15
	II	478,5	331,0	495,5	418,1	557,2	412,1	500,2	423,0	414,20
	III	454,3	322,4	496,2	414,5	548,5	408,5	499,6	424,9	403,24
	IV	448,2	332,9	480,9	397,8	549,5	399,1	499,8	423,6	402,79
	V	472,1	341,1	516,6	403,3	537,5	398,9	488,4	417,5	423,57
	VI	530,0	360,3	559,5	423,3	592,4	423,3	525,5	449,9	X
	VII	549,9	366,9	587,9	445,0	598,6	426,2	534,8	451,1	X
	VIII	647,8	456,6	645,6	534,8	685,8	493,7	590,8	506,0	X
	IX ^a	636,8	593,6	782,8	616,8	758,6	555,7	665,2	547,5	X

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a	Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza	
2008	I-XII	3081,3	855,1	459,2	470,6	165,6	234,6	4281,1	1349,1	673,7
2009	I-XII	4356,5	1239,1	749,5	632,8	279,1	496,4	6304,9	2229,4	700,0
2009	I-VI	1937,8	531,0	296,9	158,9	91,5	163,0	2581,5	902,5	254,7
2010	I-VI	1649,9	614,5	314,7	263,2	107,4	233,8	2489,7	1115,9	287,2
2008/09		3977,2	1090,3	634,3	530,6	196,2	341,8	5534,1	1804,6	656,7 ^b
2009/10		4068,7	1322,6	767,3	737,1	295,0	567,3	6213,0	2442,8	732,5
2009	IV	319,3	91,5	39,3	30,8	16,3	27,5	418,5	144,5	30,8
	V	285,0	90,2	70,5	31,8	19,4	26,7	415,3	174,7	32,0
	VI	285,6	90,6	48,2	26,6	20,0	33,0	395,4	164,5	22,1
	VII	240,3	66,8	37,9	133,4	53,4	22,1	434,2	152,2	16,1
	VIII	717,6	231,1	152,6	133,1	44,9	123,5	1149,8	421,6	18,0
	IX	474,7	120,7	79,1	75,9	25,7	56,3	693,9	229,0	28,5
	X	387,0	105,7	59,8	47,0	22,4	48,1	546,0	186,3	115,7
	XI	328,5	97,9	69,1	45,4	17,4	45,5	492,8	180,4	168,1
	XII	270,7	85,8	54,1	39,1	23,8	37,9	406,5	157,5	98,8
2010	I	241,8	78,2	48,6	29,7	13,4	34,2	357,6	151,9	38,5
	II	290,8	115,3	54,6	37,6	16,2	45,2	433,9	200,1	57,0
	III	290,3	110,4	60,6	35,1	15,7	45,5	437,7	201,6	67,8
	IV	237,9	97,7	61,9	60,1	23,0	40,2	404,7	194,0	38,3
	V	295,4	97,0	47,1	68,0	14,3	33,2	448,1	169,1	47,8
	VI	293,7	116,0	41,9	32,6	24,8	35,5	407,9	199,2	37,8
	VII	168,1	65,2	43,6	107,2	51,5	30,2	352,5	168,5	45,9
	VIII	914,3	408,5	113,3	165,0	60,5	138,3	1343,5	646,4	26,8

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2008	I-XII	1597,7	1317,9	106,9	778,3	118,3	6133,4
2009	I-XII	1837,8	1718,7	137,0	889,0	134,7	5790,8
2007 ^b	I-XII	2746,2	2400,1	233,6	1523,0	155,3	6993,3
2008 ^b	I-XII	.	2065,4	218,0	1692,2	153,1	7128,8
2009	I-VI	899,5	836,1	69,8	437,3	66,4	2802,8
2010	I-VI	990,4	726,7	72,8	443,2	73,4	3246,9
2009	IV	148,7	137,4	11,26	75,3	10,40	500,8
	V	141,4	134,3	12,34	74,4	11,88	494,0
	VI	147,8	136,9	11,70	75,9	12,11	506,5
	VII	152,4	146,0	11,60	76,2	11,44	498,5
	VIII	147,9	137,1	9,94	74,1	9,61	465,3
	IX	163,3	151,6	11,62	74,3	11,59	494,0
	X	168,0	158,0	11,43	78,0	12,83	514,0
	XI	160,0	151,3	11,56	72,5	11,70	497,5
	XII	146,7	138,5	11,07	76,6	11,11	518,7
2010	I	164,6	117,8	12,29	71,3	11,61	528,0
	II	157,4	116,8	11,36	69,9	11,82	484,0
	III	182,6	135,3	12,65	76,6	13,09	558,8
	IV	150,4	111,1	11,69	75,5	10,52	556,1
	V	164,6	122,7	12,39	74,6	13,01	552,8
	VI	170,7	122,9	12,42	75,3	13,31	567,3
	VII	152,1	117,2	11,56	77,4	11,76	556,1
	VIII		133	12,0		12,3	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2008	I-XII	375,4	81,6	26,9	87,0	612,7	1154,9	54,8	286,6	837,7	2388,5
2009	I-XII	2007,8	589,4	69,5	225,1	2913,7	597,3	5,8	147,2	356,2	1125,5
2009	I-VI	1143,4	274,8	9,6	107,2	1542,1	229,0	3,1	77,2	187,2	505,3
2010	I-VI	278,1	184,1	9,8	76,5	572,2	347,4	1,6	47,9	110,6	514,5
2008/09		1422,0	346,9	30,7	181,1	1993,3	813,5	19,3	195,4	529,4	1585,3
2009/10		1142,5	498,6	69,7	194,4	1943,8	715,7	4,3	118,0	279,5	1134,7
	VII	109,21	25,79	28,73	1,45	165,6	44,85	0,47	17,41	20,17	84,5
	VIII	189,63	52,11	15,57	10,66	269,8	63,05	0,27	12,19	24,28	100,7
	IX	245,46	52,45	11,70	19,16	331,7	77,86	0,93	10,08	22,91	114,2
	X	117,32	75,11	2,35	27,81	229,1	65,28	0,10	9,33	36,85	112,7
	XI	110,50	60,44	0,73	35,90	208,0	56,70	0,34	11,86	37,92	109,0
	XII	92,25	48,65	0,85	22,95	167,4	60,58	0,65	9,18	26,78	99,1
2010	I	80,00	39,13	0,08	10,11	163,3	66,34	0,13	5,42	23,21	96,3
	II	35,89	34,01	0,37	11,96	102,9	63,81	0,00	9,30	21,53	95,6
	III	24,41	45,36	0,54	7,47	98,4	65,25	0,31	7,51	20,27	94,6
	IV	22,51	26,66	4,78	10,36	82,0	45,20	0,15	8,11	14,59	68,9
	V	35,82	23,30	1,09	23,13	98,6	47,37	0,18	8,69	19,27	76,8
	VI	96,29	24,44	3,01	16,07	156,7	81,10	0,96	14,63	16,95	115,4
	VII	23,04	12,82	22,63	18,56	85,0	42,56	0,07	10,90	13,69	67,5

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód
2008	I-XII	29,2	6,1	9,9	7,5	28,2	34,8	14,8	26,6	34,6	252,2
2009	I-XII	91,7	6,7	12,4	10,2	44,2	30,9	14,4	27,3	38,3	214,3
2009	I-VI	36,5	3,2	6,4	5,9	25,0	15,6	7,2	13,7	18,7	114,8
2010	I-VI	32,4	4,2	5,6	2,6	24,0	14,2	4,8	11,9	20,7	113,8
2008/09		52,2	6,2	11,1	9,1	37,8	32,4	13,0	26,7	35,4	230,6
2009/10		87,6	7,8	11,6	6,9	43,1	29,5	11,9	25,5	40,3	213,3
	VII	8,30	0,64	1,19	0,91	3,89	2,19	1,35	2,26	4,12	24,51
	VIII	7,47	0,49	0,90	0,62	2,89	2,43	0,47	2,06	3,07	18,56
	IX	7,52	0,40	1,01	0,52	3,56	2,45	1,46	2,55	3,49	15,04
	X	16,79	0,87	1,02	0,90	4,42	2,81	1,50	2,42	3,55	14,85
	XI	7,93	0,48	0,95	0,74	3,06	2,88	1,23	2,24	3,20	11,27
	XII	7,15	0,67	0,96	0,57	1,34	2,56	1,17	2,08	2,20	15,26
2010	I	6,27	0,60	1,21	0,57	1,98	2,59	1,18	1,96	3,10	13,99
	II	6,37	0,77	0,91	0,48	2,15	2,33	1,16	2,04	4,37	13,65
	III	6,45	1,32	1,04	0,60	5,43	2,16	0,50	2,05	3,39	19,23
	IV	5,33	0,84	0,92	0,47	3,99	2,67	0,64	1,82	3,73	23,81
	V	5,79	0,60	0,85	0,29	6,20	1,68	0,62	2,22	3,61	21,88
	VI	5,63	0,38	0,70	0,18	5,44	2,86	0,69	1,83	4,84	21,57
	VII	5,42	0,62	1,07	0,40	4,58	2,76	0,68	1,98	2,53	26,48

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2008	I-XII	10,5	65,0	217,4	103,6	86,0	67,8	13,6	92,9	250,0	107,1
2009	I-XII	23,6	71,2	217,6	132,9	68,9	66,2	16,8	89,3	249,5	108,4
2009	I-VI	10,0	35,7	106,2	66,0	36,0	35,1	8,4	44,4	110,8	54,4
2010	I-VI	13,0	39,8	106,5	61,2	37,3	23,7	7,9	37,6	145,7	48,4
2008/09		15,9	68,1	216,7	119,5	74,7	76,9	15,0	93,9	233,2	110,6
2009/10		26,6	75,3	217,8	128,1	70,2	54,8	16,4	82,5	284,4	102,4
	VII	2,09	6,96	18,06	10,72	4,76	4,18	2,06	7,67	23,81	8,66
	VIII	1,56	5,04	18,09	10,82	4,41	4,23	1,33	7,74	20,84	9,51
	IX	2,04	6,18	19,17	11,90	6,08	3,71	1,10	7,46	23,56	9,33
	X	2,57	6,59	20,70	10,72	5,94	4,12	1,25	8,47	25,43	8,74
	XI	2,60	5,50	19,12	10,64	5,77	4,73	1,40	7,21	21,86	10,00
	XII	2,72	5,20	16,21	12,11	5,92	10,11	1,27	6,34	23,22	7,80
2010	I	1,96	6,42	14,90	7,30	5,41	3,66	1,10	6,06	23,62	10,81
	II	2,74	6,42	17,54	9,42	6,90	3,90	1,46	6,45	23,36	8,90
	III	2,94	7,73	21,52	11,19	7,10	4,14	1,74	7,81	27,76	8,42
	IV	2,01	5,42	18,19	11,28	5,88	4,52	1,36	6,95	23,31	6,41
	V	2,00	7,53	17,60	10,97	6,34	4,42	1,46	7,10	27,95	12,72
	VI	2,15	7,38	19,55	12,91	5,96	4,19	1,06	6,45	27,90	8,45
	VII	1,91	5,96	13,15	10,90	5,57	3,83	1,49	5,05	21,70	7,92

^a uzyskane przez spieczanie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2010 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2008	I-XII	1,14	2,05	1,55	3,48	3,12	3,62	4,02	4,67
2009	I-XII	0,84	1,94	1,37	3,64	3,16	3,76	4,10	4,80
2009	I-VI	0,84	1,97	1,45	3,64	3,16	3,74	4,09	4,83
2010	I-VI	0,81	1,86	1,24	3,62	3,15	3,74	4,10	4,81
2009	IV	0,84	1,95	1,43	3,64	3,17	3,74	4,10	4,83
	V	0,82	1,95	1,40	3,64	3,16	3,76	4,10	4,84
	VI	0,83	1,93	1,42	3,64	3,16	3,76	4,12	4,82
	VII	0,85	1,94	1,40	3,68	3,17	3,76	4,11	4,83
	VIII	0,85	1,92	1,33	3,66	3,16	3,78	4,13	4,78
	IX	0,84	1,92	1,30	3,64	3,16	3,76	4,11	4,77
	X	0,84	1,90	1,27	3,60	3,15	3,78	4,10	4,78
	XI	0,82	1,89	1,24	3,60	3,15	3,76	4,10	4,77
	XII	0,83	1,88	1,23	3,62	3,15	3,76	4,10	4,76
2010	I	0,82	1,88	1,22	3,62	3,16	3,74	4,10	4,78
	II	0,82	1,88	1,24	3,60	3,17	3,74	4,11	4,78
	III	0,81	1,86	1,24	3,62	3,14	3,76	4,09	4,81
	IV	0,79	1,85	1,25	3,64	3,15	3,74	4,09	4,81
	V	0,79	1,86	1,24	3,64	3,15	3,74	4,09	4,84
	VI	0,85	1,85	1,25	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VII	0,88	1,83	1,26	3,64	3,14	3,74	4,11	4,84
	VIII	1,18	1,84	1,36	3,62	3,18	3,76	4,18	4,85

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2008	I-XII	1190,0	1313,7	1900,4	1119,6	1521,4	1478,3	1812,3
2009	I-XII	1131,8	1241,2	1820,0	993,0	1447,8	1262,8	1944,0
2009	I-VI	1118,5	1234,6	1820,1	1015,5	1452,5	1270,3	1903,5
2010	I-VI	1134,9	1224,0	1813,7	938,5	1424,6	1236,6	1977,6
2009	IV	1150,2	1245,6	1825,7	1025,2	1444,4	1269,7	1930,6
	V	1145,1	1268,8	1829,6	1005,1	1440,1	1263,0	1952,1
	VI	1153,5	1268,9	1836,1	1005,7	1451,7	1271,6	1986,8
	VII	1160,7	1271,0	1837,6	1005,4	1457,9	1276,3	2004,2
	VIII	1151,0	1279,4	1835,0	996,9	1458,4	1275,8	2002,9
	IX	1157,1	1251,0	1814,7	980,5	1449,3	1262,4	1985,0
	X	1147,7	1235,5	1800,6	958,3	1434,2	1245,2	1973,4
	XI	1127,4	1225,1	1818,3	943,2	1430,3	1236,9	1972,1
	XII	1126,9	1224,6	1813,5	939,0	1428,6	1235,5	1969,6
2010	I	1127,0	1228,9	1811,7	945,3	1432,4	1238,7	1971,5
	II	1125,6	1224,9	1814,6	942,2	1437,5	1242,1	1978,0
	III	1131,0	1226,3	1822,4	939,0	1429,2	1238,6	1979,6
	IV	1136,9	1219,8	1821,8	932,0	1416,6	1233,6	1975,0
	V	1135,0	1219,9	1802,3	934,1	1414,8	1231,3	1977,9
	VI	1154,1	1223,9	1809,3	938,2	1417,1	1235,4	1983,8
	VII	1178,1	1235,2	1825,2	951,9	1426,2	1244,3	1994,6
	VIII	1179,8	1247,7	1824,5	967,0	1437,9	1256,3	2006,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2009	I	1,979	2,333	3,469	0,822	2,473	4,335	2,232
	II	2,041	2,350	3,723	0,794	2,388	4,355	2,393
	III	1,972	2,372	3,691	0,792	2,520	4,717	2,537
	IV	1,997	2,373	3,760	0,763	2,528	4,760	2,804
	V	2,116	2,476	4,109	0,758	2,464	4,786	2,583
	VI	2,197	2,549	4,341	0,749	2,547	5,031	2,755
	VII	2,229	2,553	4,443	0,739	2,536	5,055	2,738
	VIII	2,423	2,665	4,868	0,744	2,456	4,935	2,660
	IX	2,331	2,696	4,719	0,757	2,351	4,760	2,560
	X	2,369	2,692	4,879	0,801	2,138	4,404	2,475
	XI	2,378	2,693	4,971	0,881	2,105	4,402	2,278
	XII	2,337	2,676	4,902	0,931	1,970	4,132	2,289
2010	I	2,254	2,594	4,702	0,907	1,887	3,935	2,262
	II	2,286	2,580	4,800	0,908	1,830	3,842	2,247
	III	2,299	2,606	4,846	0,903	1,879	3,962	2,344
	IV	2,335	2,578	4,949	0,889	1,808	3,830	2,308
	V	2,342	2,632	4,958	0,890	1,906	4,036	2,361
	VI	2,216	2,392	4,687	0,884	2,208	4,669	2,519
	VII	2,233	2,383	4,680	0,871	2,166	4,538	2,531
	VIII	1,959	2,097	4,064	0,879	2,228	4,623	2,629

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

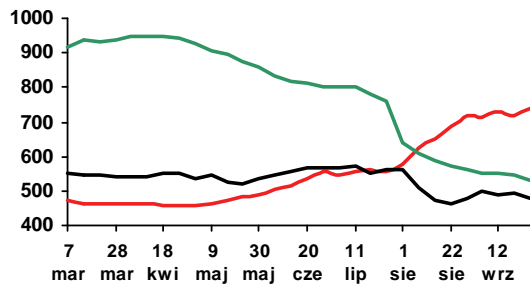
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące		Pszenica konsumpcyjna		Żyto kons.	Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa		
		Niemcy	Czechy	Niemcy	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy
2009	I	136	110	120	120	115	90	93	93	94
	II	141	109	.	110	114	88	90	95	93
	III	125	138	.	107	105	98	100	97	132
	IV	123	115	.	107	103	94	98	103	114
	V	142	114	.	125	112	96	101	110	117
	VI	140	122	.	107	111	97	135	135	123
	VII	117	120	.	102	91	86	93	116	124
	VIII	113	.	.	96	96	84	112	103	.
	IX	115	103	.	92	97	80	98	89	105
	X	112	105	.	98	96	86	88	95	96
	XI	118	107	.	100	99	80	90	101	98
	XII	118	111	.	100	99	84	98	102	96
2010	I	121	109	.	98	101	86	95	112	108
	II	118	112	.	95	100	87	115	112	117
	III	115	117	.	98	97	93	119	112	124
	IV	117	112	.	99	98	89	117	116	124
	V	124	115	.	103	101	87	122	117	117
	VI	132	118	.	103	107	98	125	128	108
	VII	175	143	.	186	136	95	129	161	158
	VIII	189	132	.	188	158	96	.	165	151
	IX	226	189	.	200	171	134	180	162	181

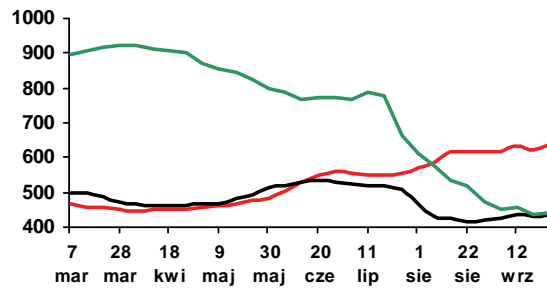
Źródło: ZMP, biuletyn Ministerstwa Rolnictwa.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

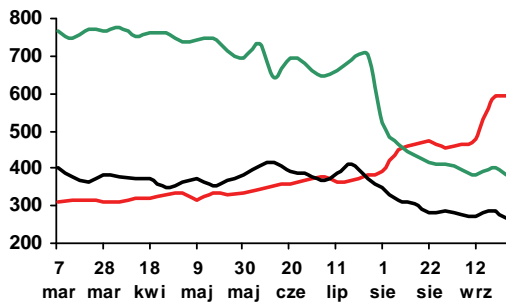
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

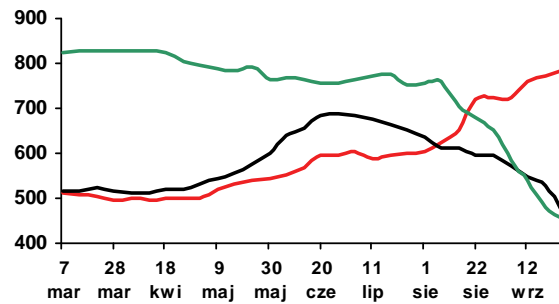
Rys. 2. Pszenica paszowa

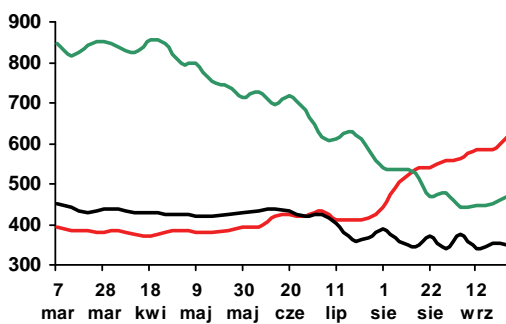
Rys. 3. Żyto paszowe

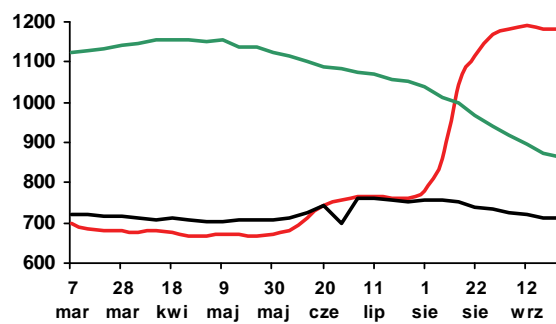
Rys. 4. Kukurydza paszowa

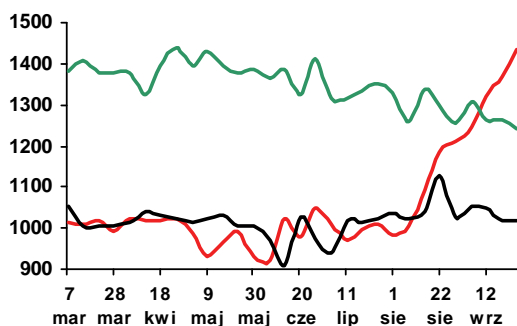
Rys. 5. Jęczmień paszowy

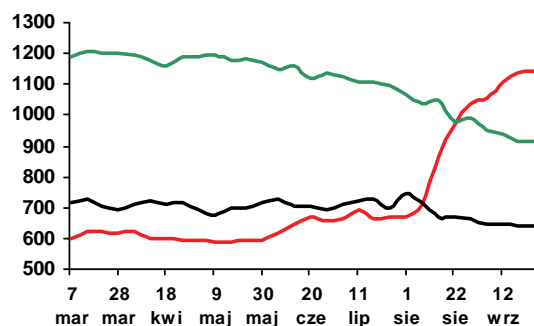
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2010 — 2009 — 2008 —

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2008-10; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

Według szacunków GUS powierzchnia uprawy buraków cukrowych wynosi 218 tys. ha i jest o 9,5% większa niż przed rokiem. Areal ten obejmuje także buraki cukrowe uprawiane na inne cele, np. produkcję suszu wykorzystywanego w produkcji namiastek kawowych. Według organizacji branżowych sektor cukrowniczy zakontraktował surowiec na powierzchni ok. 192 tys. ha, tj. tyle samo co przed rokiem. Zbiory buraków cukrowych GUS oszacował na poziomie 9,7 mln ton i pokrywają się one z szacunkami przemysłu cukrowniczego. Przy takiej podaży surowca produkcja cukru może wynieść 1450-1500 tys. ton i będzie nieznacznie większa od limitu produkcyjnego (1405,6 tys. ton).

Minimalna cena skupu buraków wynosi w bieżącym sezonie 26,29 EUR/tonę. Cena minimalna przeliczana będzie na walutę krajową według kursu euro 3,95 zł, wobec 4,16 zł w sezonie poprzednim. Aprecjacja złotego powoduje, że cena minimalna wyniesie 103,97 zł/tonę i będzie o 5% niższa niż przed rokiem. Umocnienie się waluty krajowej spowoduje także, że niższe będą także dopłaty cukrowe, które rekompensują plantatorom część utraconych dochodów z powodu obniżki minimalnej ceny skupu. Przewiduje się, że plantatorzy otrzymają dopłaty cukrowe w wysokości 50,37 zł/tonę buraków kwotowych, wobec 53,47 zł/tonę przed rokiem.

Konsumpcja cukru na osobę w gospodarstwach domowych wykazuje tendencję spadkową. W pierwszym półroczu br. spożycie cukru na osobę wyniosło 7,3 kg i było o 2% niższe niż przed rokiem. W skali całego 2010 r. możliwy jest spadek spożycia do 16,6 kg., wobec prawie 17 kg w 2009 r. Powodem spadku spożycia były relatywnie wysokie ceny detaliczne oraz utrwalanie się prozdrowotnego modelu konsumpcji w niektórych typach gospodarstw domowych. Rosnąca produkcja przemysłu spożywczego pozwala przypuszczać, że zużycie cukru we wtórnym przetwó-

stwie żywności wyniesie ok. 845 tys. ton. Reforma WPR w sektorze cukrowniczym spowodowała, że powoli wzrasta zużycie cukru w pozostałych działach gospodarki (ok. 55 tys. ton). W konsekwencji całkowite zużycie w kraju wyniesie podobnie jak w latach poprzednich ok. 1600 tys. ton i będzie większe o 100-150 tys. ton większe od produkcji.

W sierpniu znacząco wzrosły ceny cukru w kraju. Ceny zbytu cukru workowanego wzrosły do 2,30 zł/kg, a paczkowanego do 2,59 zł/kg. Ceny te były odpowiednio o 10% i 19% wyższe niż przed miesiącem. W handlu detalicznym cukier w porównaniu z cenami z lipca zdrożał o 6% do 2,65 zł/kg. Czynnikiem decydującym o wzroście cen jest spodziewana relatywnie mała produkcja w kampanii 2010/2011 oraz wzrost cen na rynku światowym.

W okresie pierwszych siedmiu miesięcy 2010 r. eksport cukru wyniósł 260 tys. ton, a przedmiotem wywozu były nadwyżki produkcyjne z kampanii 2009/2010. Na rynku UE sprzedano prawie 150 tys. ton. Ceny eksportowe na rynek unijny wynosiły 490-520 EUR/tonę. W eksporcie do krajów trzecich uzyskiwano 430-450 EUR/tonę. Zmniejszenie podaży przyczyniło się do wzrostu importu, który czerwcem i lipcem br. wzrósł odpowiednio do 26 tys. ton i 34 tys. ton. W okresie styczeń-lipiec br. do Polski sprowadzono łącznie 95 tys. ton, po średnich cenach 480-545 EUR/tonę. W kolejnych miesiącach wystąpi dalszy wzrost importu, o czym zdecyduje mała produkcja w sezonie 2010/2011.

Ceny cukru na rynku światowym utrzymują się na bardzo wysokim poziomie. We wrześniu 2010 r. ceny cukru białego na giełdzie w Londynie przekraczały 600 USD/tonę. W transakcjach gotówkowych cukier surowy na giełdzie w Nowym Jorku podrożał także do ok. 600 USD/tonę.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie	
2008	VII	385,15	488,32	235,55	539,56	561,62	374,50
	VIII	429,33	502,13	252,70	495,25	559,33	442,91
	IX	456,00	498,92	269,29	544,90	557,58	379,91
	X	465,65	482,67	344,80	607,30	622,78	443,49
	XI	431,94	447,43	348,98	571,20	575,80	448,92
	XII	519,12	653,19	326,93	565,44	602,86	412,49
2009	I	514,96	581,51	316,60	541,47	558,49	430,68
	II	598,22	617,24	337,67	527,91	530,83	447,76
	III	585,16	584,77	-	481,34	478,98	544,52
	IV	562,97	562,20	-	509,52	507,99	552,38
	V	572,12	571,74	-	504,15	547,41	448,87
	VI	597,07	596,85	-	541,71	548,84	402,86
	VII	541,39	540,94	-	524,92	524,47	594,37
	VIII	550,23	549,90	-	532,47	536,09	413,50
	IX	556,21	556,84	-	544,02	546,10	449,06
	X	515,28	515,87	-	544,38	545,06	528,03
	XI	497,13	538,54	386,76	516,57	515,31	557,93
	XII	464,89	557,13	383,25	559,88	556,48	811,27
2010	I	444,88	487,24	386,65	485,02	489,60	740,89
	II	459,20	496,94	436,34	544,50	546,24	772,52
	III	463,68	493,92	428,61	458,44	453,92	765,77
	IV	478,46	502,82	452,03	482,42	476,41	742,70
	V	482,23	521,21	415,72	535,16	528,71	726,27
	VI	484,77	500,86	453,81	415,24	413,06	278,96
	VII	493,15	505,11	459,75	367,73	498,70	349,01

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

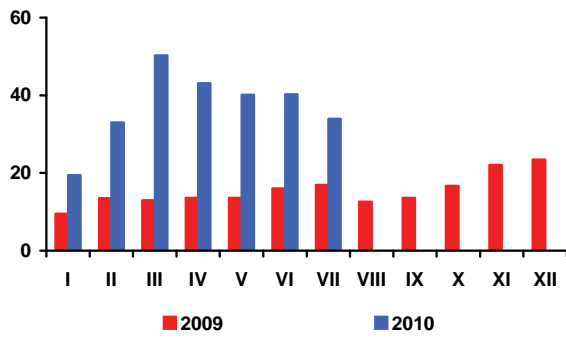
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	workowany	paczkowy			
2008	VII	2,03	2,05	2,06	2,57
	VIII	2,06	2,12	2,06	2,54
	IX	2,14	2,28	2,13	2,55
	X	2,28	2,41	1,94	2,67
	XI	2,39	2,49	2,01	2,75
	XII	2,38	2,46	2,28	2,74
2009	I	2,44	2,51	2,28	2,80
	II	2,69	2,81	2,51	2,91
	III	2,85	3,15	2,50	3,31
	IV	2,78	3,05	2,39	3,46
	V	2,68	2,83	2,39	3,44
	VI	2,65	2,75	2,44	3,36
	VII	2,63	2,64	2,33	3,25
	VIII	2,49	2,49	2,24	3,17
	IX	2,42	2,39	2,25	3,06
	X	2,31	2,34	1,85	3,01
	XI	2,22	2,25	1,84	2,89
	XII	2,14	2,21	1,82	2,82
2010	I	2,12	-	1,65	2,76
	II	2,09	-	1,62	2,71
	III	2,00	-	1,57	2,64
	IV	2,01	-	1,57	2,58
	V	2,03	2,08	1,64	2,55
	VI	2,05	2,05	1,66	2,52
	VII	2,09	2,17	1,65	2,49
	VIII	2,30	2,59	1,60	2,65

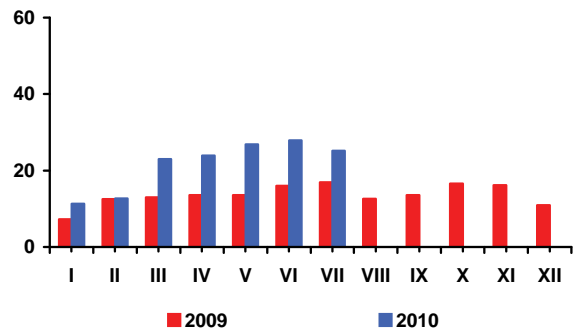
^a cenę referencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

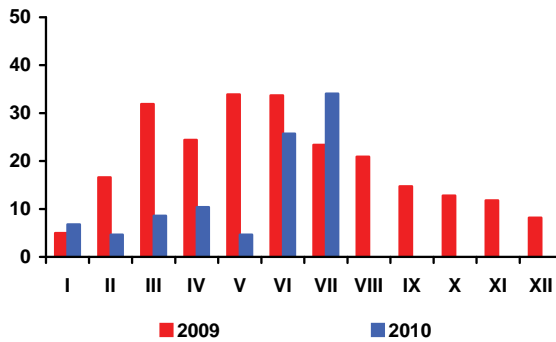
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

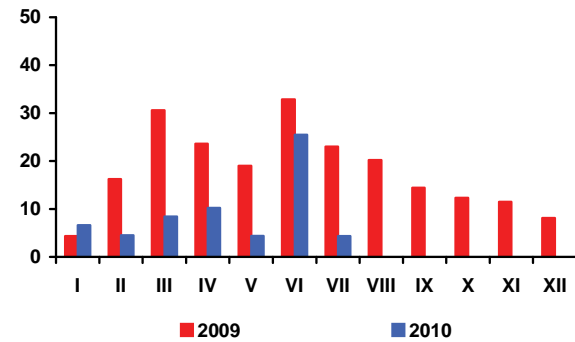
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

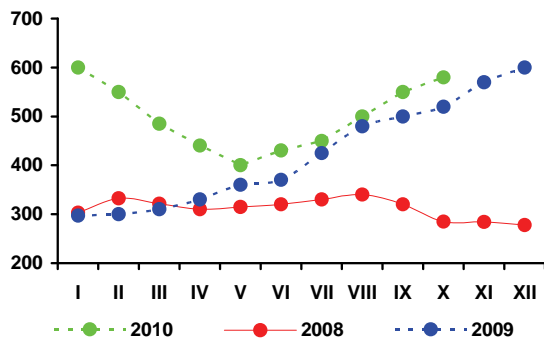
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

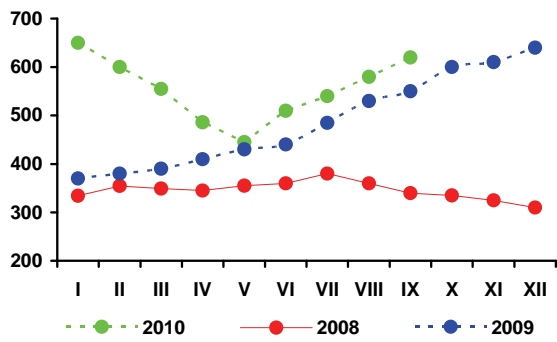
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

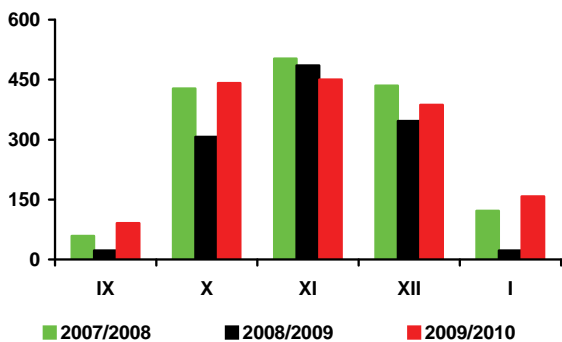
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

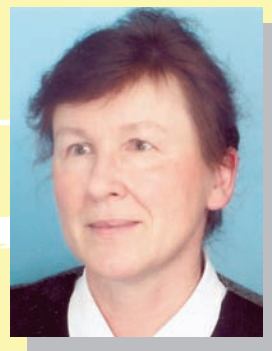
Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

Według najnowszych ocen w sezonie 2010/11 światowe zbiory rzepaku (56,9 mln ton) będą o 5,3% mniejsze. Zbiory u trzech kluczowych producentów, tj. w UE-27 (20,1 mln ton), Chinach (11,8 mln ton) i Kandyza (10,7 mln ton) zmniejszą odpowiednio o 7,1%, 7,8% i 10,5%.

Niższe zbiory oraz utrzymujący się wysoki popyt na rzepak, kreowany głównie przez producentów biodiesla w Europie, spowodowały znaczący wzrost jego cen po tegorocznych zbiorach.

W sierpniu przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim (479 USD/tonę – cif Hamburg) była o 8% większa niż przed miesiącem i o 25% większa niż przed rokiem.

Aktualnie ocenia się, iż w sezonie 2010/11 (lipiec/czerwiec) średnie ceny rzepaku (465 USD/tonę – cif Hamburg), oleju rzepakowego (1040 USD/tonę – fob ex-mill Holandia) i śrutu rzepakowej (210 USD/tonę – fob ex-mill Hamburg) będą odpowiednio o 17%, 16% i 2% wyższe niż w sezonie poprzednim, lecz nadal będą o 23%, 21% i 28% niższe w porównaniu z rekordowo wysokimi cenami notowanymi w sezonie 2007/08.

Duży wzrost cen rzepaku nastąpił też na rynku krajowym. W sierpniu, w którym wg notowań GUS skupiono 774 tys. ton rzepaku, przeciętna cena skupu (1269 zł/ton) wzrosła niewiele w porównaniu z lipcem (o 0,4%), lecz była o 18% wyższa niż przed rokiem. We wrześniu wg notowań MRiRW, przy skupie 113 tys. ton, przeciętna cena skupu (1300 zł/tonę) była również o 18% wyższa w porównaniu z wrześniem roku poprzedniego. Mimo dużego wzrostu cen, nastąpiło pogorszenie relacji cen rzepak/pszenica. Dlatego nie należy oczekiwać wzrostu zasiewów rzepaku pod przyszłoroczne zbiory, zwłaszcza że w wielu regionach kraju jego siewy były utrudnione, ze względu na opóźnione zniwa i nadmiar deszczu w trzeciej dekadzie sierpnia i w pierwszej dekadzie września.

W ślad za wzrostem cen rzepaku, rosną też ceny produktów jego przerobu. We wrześniu ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego niekonfekcjonowanego (3361 zł/t) i śrutu rzepakowej (635 zł/t) były odpowiednio o 3,6% i 7,1% wyższe niż przed mie-

siącem. W porównaniu z wrześniem roku poprzedniego olej był o 19% droższy, a za śrutę płacono o 33% więcej.

Krajowy przerób rzepaku w pierwszych siedmiu miesiącach br. był mniejszy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Duże zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały łącznie 327 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 10% mniej. Dużo większa była natomiast produkcja oleju rzepakowego rafinowanego (wzrost o 37% do 311 tys. ton) i margaryn (wzrost o 7% do 203 tys. ton).

W pierwszych siedmiu miesiącach br. eksport oleju rzepakowego i margaryn był znacząco większy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wywóz rzepaku i śrutu rzepakowej był nieco niższy. Zmniejszył się też się przywóz rzepaku oraz pozostałych nasion oleistych, a także olejów roślinnych. Import śrut oleistych i margaryn wzrósł. W pierwszych siedmiu miesiącach br. wywieziono: 77 tys. ton rzepaku (o 1% mniej niż w tym samym okresie roku poprzedniego), 125 tys. ton oleju rzepakowego (o 35% więcej), 299 tys. ton śrutu rzepakowej (o 6% mniej) i 60 tys. ton margaryn (o 25% więcej). Przywieziono: 1503 tys. ton śrut oleistych (o 19% więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego), 194 tys. ton olejów roślinnych (o 5% mniej), 123 tys. ton nasion oleistych (o 31% mniej), w tym 55 tys. ton rzepaku (o 53% mniej) oraz 32 tys. ton margaryn (o 28% więcej).

W sierpniu zahamowana została trwająca od lutego spadkowa tendencja cen detalicznych tłuszczów roślinnych. W relacji do lipca podrożały nieznacznie margaryny i nieco więcej oleje roślinne. W pierwszych ośmiu miesiącach br. ceny detaliczne tłuszczów roślinnych zmalały średnio o 0,9% (w relacji sierpień do grudnia), natomiast ceny tłuszczów zwierzęcych wzrosły w tym czasie o 1,1%, a całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi o 0,8%. W sierpniu konsumenci płacili średnio o 2,8% mniej za oleje roślinne niż w sierpniu poprzedniego roku, lecz o 3,1% więcej za margaryny. Tłuszcze zwierzęce surowe i topione były średnio o 6,3% tańsze niż przed rokiem, a masło było o 21,0% droższe.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	419 457	186 561	945 940	24,81	26,2	75,4
2009 I-XII	850 976	359 471	209 329	1 001 118	26,25	24,6	85,0
2009 VII	43 621	29 987	11 195	62 413	1,64	25,7	69,9
VIII	66 572	29 955	22 978	73 549	1,93	34,5	90,5
IX	62 614	29 805	23 621	68 798	1,80	37,7	91,0
X	69 818	34 653	21 386	83 085	2,18	30,6	84,0
XI	65 089	36 593	18 956	82 726	2,17	29,1	78,7
XII	60 296	24 898	13 838	71 356	1,87	23,0	84,5
2010 I	57 231	22 287	22 965	56 553	1,48	40,1	101,2
II	52 963	26 526	24 954	54 535	1,43	47,1	97,1
III	58594	34 782	28 870	64 506	1,69	49,3	90,8
IV	38 756	25 354	20 384	43 726	1,15	52,6	88,6
V	35 358	27 313	16 473	46 198	1,21	46,6	76,5
VI	41 934	28 594	15 394	55 134	1,45	36,7	76,1
VII	42 574	29 590	3 555	68 609	1,80	8,4	62,1
Zmiany w %							
<u>VII 2010</u> <u>VI 2010</u>	1,5	3,5	-76,9	24,4	24,4	x	x
<u>VII 2010</u> <u>VII 2009</u>	-2,4	-1,3	-68,2	9,9	9,9	x	x
<u>VII 2010</u> <u>XII 2009</u>	-29,4	18,8	-74,3	-3,8	-3,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	54 070	164 226	602 888	15,80	23,0	118,3
2009 I-XII	850 976	30 005	182 430	698 551	18,31	21,4	121,8
2009 VII	43 621	2742	9 474	36889	1,0	21,7	118,2
VIII	66 572	1069	20 557	47084	1,2	30,9	141,4
IX	62 614	1333	21 360	42587	1,1	34,1	147,0
X	69 818	4757	18 159	56416	1,5	26,0	123,8
XI	65 089	2404	16 809	50684	1,3	25,8	128,4
XII	60 296	2220	12 975	49541	1,3	21,5	121,7
2010 I	57 231	1080	21 674	36637	1,0	37,9	156,2
II	52 963	1878	23 085	31756	0,8	43,6	166,8
III	58 594	3757	26 459	35892	0,9	45,2	163,3
IV	38 756	1583	19 803	20536	0,5	51,1	188,7
V	35 358	2103	16 019	21442	0,6	45,3	164,9
VI	41 934	3028	14 961	30001	0,8	35,7	139,8
VII	42 574	4005	3 229	43350	1,1	7,6	98,2
Zmiany w %							
<u>VII 2010</u> <u>VI 2010</u>	1,5	32,3	-78,4	44,5	44,5	x	x
<u>VII 2010</u> <u>VII 2009</u>	-2,4	46,1	-65,9	17,5	17,5	x	x
<u>VII 2010</u> <u>XII 2009</u>	-29,4	80,4	-75,1	-12,5	-12,5	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	2 007 513	520 217	2 556 862	48,6	41,8
2009 I-XII	1 276 464	2 265 610	607 774	2 934 300	47,6	43,5
2009 VII	65 432	189 936	36 893	218 475	56,4	29,9
VIII	99 858	186 035	43 391	242 502	43,5	41,2
IX	93 921	146 824	80 914	159 831	86,2	58,8
X	104 727	248 636	55 442	297 921	52,9	35,2
XI	97 634	232 897	43 533	286 998	44,6	34,0
XII	90 444	183 336	53 406	220 374	59,0	41,0
2010 I	85 847	227 457	61 768	251 536	72,0	34,1
II	79 445	146 098	59 348	166 195	74,7	47,8
III	87 891	211 595	64 606	234 880	73,5	37,4
IV	58 134	210 044	47 506	220 672	81,7	26,3
V	53 037	257 841	35 550	275 328	67,0	19,3
VI	62 901	250 288	38 506	274 683	61,2	22,9
VII	63 861	199 942	18 023	245 780	28,2	26,0
Zmiany w %						
<u>VII 2010</u> <u>VI 2010</u>	1,5	-20,1	-53,2	-10,5	x	x
<u>VII 2010</u> <u>VII 2009</u>	-2,4	5,3	-51,1	12,5	x	x
<u>VII 2010</u> <u>XII 2009</u>	-29,4	9,1	-66,3	11,5	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrut rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	10 020	482 171	597 415	45,1	179,0
2009 I-XII	1 276 464	9 120	549 046	736 538	43,0	173,3
2009 VII	65 432	963	34 864	31 531	53,3	207,5
VIII	99 858	1 017	37 466	63 409	37,5	157,5
IX	93 921	473	52 358	42 036	55,7	223,4
X	104 727	300	50 980	54 047	48,7	193,8
XI	97 634	310	40 195	57 749	41,2	169,1
XII	90 444	974	51 372	40 046	56,8	225,9
2010 I	85 847	672	59 616	26 903	69,4	319,1
II	79 445	592	54 067	25 970	68,1	305,9
III	87 891	1 896	61 570	28 217	70,1	311,5
IV	58 134	1 192	42 801	16 525	73,6	351,8
V	53 037	1 220	32 584	21 673	61,4	244,7
VI	62 901	253	35 578	27 576	56,6	228,1
VII	63 861	742	12 290	52 313	19,2	122,1
Zmiany w %						
<u>VII 2010</u> <u>VI 2010</u>	1,5	193,3	-65,5	89,7	x	x
<u>VII 2010</u> <u>VII 2009</u>	-2,4	-22,9	-64,7	65,9	x	x
<u>VII 2010</u> <u>XII 2009</u>	-29,4	-23,8	-76,1	30,6	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	341 306	48 067	84 200	305 173	8,00	24,7	111,8
2009 I-XII	363 022	45 590	88 483	320 129	8,39	24,4	113,4
2009 VII	24 371	3 845	7 127	21 089	0,55	29,2	115,6
VIII	26 493	3 578	6 352	23 719	0,62	24,0	111,7
IX	31 790	5 058	8 817	28 031	0,74	27,7	113,4
X	34 693	4 247	10 095	28 845	0,76	29,1	120,3
XI	33 343	4 052	9 150	28 245	0,74	27,4	118,0
XII	28 500	3 799	5 863	26 436	0,69	20,6	107,8
2010 I	24675	4 342	6 495	22 522	0,59	26,3	109,6
II	26567	5 097	7 492	24 172	0,63	28,2	109,9
III	35190	6 404	10 121	31 473	0,83	28,8	111,8
IV	23609	4 697	7 455	20 851	0,55	31,6	113,2
V	29386	4 984	9 403	24 967	0,65	32,0	117,7
VI	33457	4 003	9 439	28 021	0,73	28,2	119,4
VII	30154	2 388	9 944	22 598	0,59	33,0	133,4
Zmiany w %							
<u>VII 2010</u> <u>VI 2010</u>	-9,9	-40,3	5,4	-19,4	-19,4	x	x
<u>VII 2010</u> <u>VII 2009</u>	23,7	-37,9	39,5	7,2	7,2	x	x
<u>VII 2010</u> <u>XII 2009</u>	5,8	-37,1	69,6	-14,5	-14,5	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2008 I-XII	1267,7	642,4	1,97
2009 I-XII	1082,4	482,6	2,24
2009 VIII	1073,5	451,4	2,38
IX	1075,3	462,4	2,33
X	1106,0	456,3	2,42
XI	1119,0	460,4	2,43
XII	1141,0	471,5	2,42
2010 I	1140,0	495,0	2,30
II	1159,0	478,5	2,42
III	1122,0	454,3	2,47
IV	1149,0	448,2	2,56
V	1233,0	472,1	2,61
VI	1250,0	530,0	2,36
VII	1263,2	549,9	2,30
VIII	1269,0	647,8	1,96
Zmiany w %			
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2009</u>	0,4	17,8	x
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	18,2	43,5	x
<u>VIII 2010</u> <u>XII 2009</u>	11,2	37,4	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

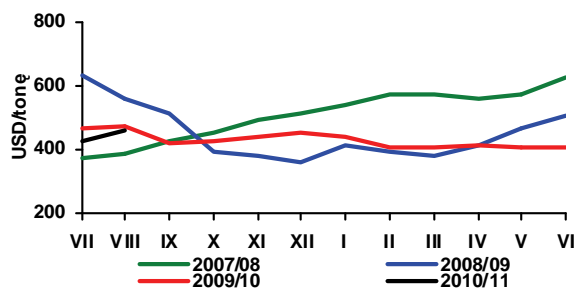
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2008 I-XII	4,54	x	13,08	3,76	5,98	13,45	18,45	5,16
2009 I-XII	4,33	8,05	12,68	4,77	6,10	13,95	17,65	5,96
2009 VIII	4,08	7,90	12,03	4,86	6,13	13,85	17,00	5,96
IX	4,12	7,98	12,30	4,81	6,08	13,85	17,10	5,92
X	4,00	8,04	13,69	4,81	6,01	14,05	17,85	5,92
XI	4,23	8,21	14,97	4,80	5,98	14,08	19,50	5,92
XII	4,19	8,05	12,68	4,77	5,89	14,13	20,35	5,88
2010 I	4,12	7,68	14,48	4,70	5,87	11,63	20,55	5,88
II	4,04	7,27	14,03	4,68	5,90	11,63	20,30	5,88
III	4,18	7,33	13,97	4,68	5,87	13,93	19,95	5,80
IV	4,10	7,12	13,95	4,60	5,80	13,90	19,80	5,76
V	3,99	7,23	14,56	4,54	5,82	13,63	19,70	5,68
VI	4,00	7,20	15,02	4,51	5,77	13,50	20,20	5,64
VII	4,22	6,96	15,36	4,54	5,75	13,40	20,90	5,64
VIII	4,42	6,85	15,58	4,50	5,77	13,28	21,05	5,60
Zmiany w %								
$\frac{\text{VIII 2010}}{\text{VII 2009}}$	4,7	-1,6	1,4	-0,9	0,3	-0,9	0,7	-0,7
$\frac{\text{VIII 2010}}{\text{VIII 2009}}$	8,3	-13,3	29,5	-7,4	-5,9	-4,2	23,8	-6,0
$\frac{\text{VIII 2010}}{\text{XII 2009}}$	5,5	-14,9	22,9	-5,7	-2,0	-6,0	3,4	-4,8

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

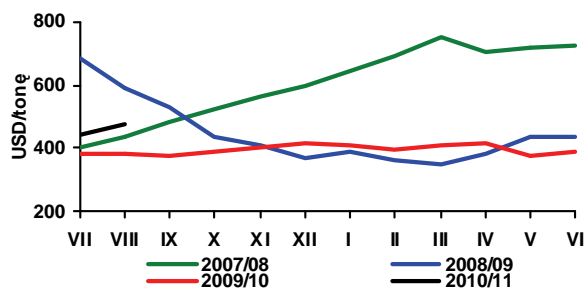
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

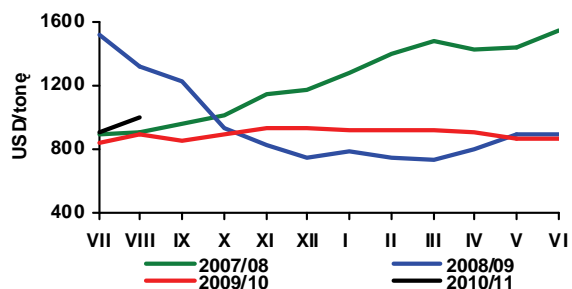
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

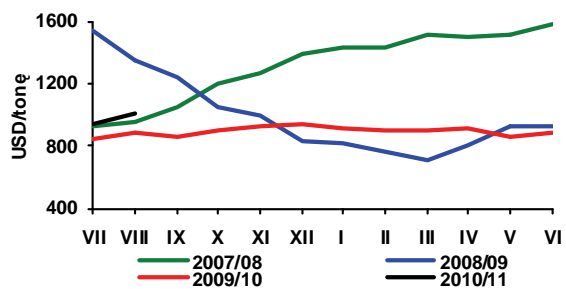
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepakowego (cif Hamburg)

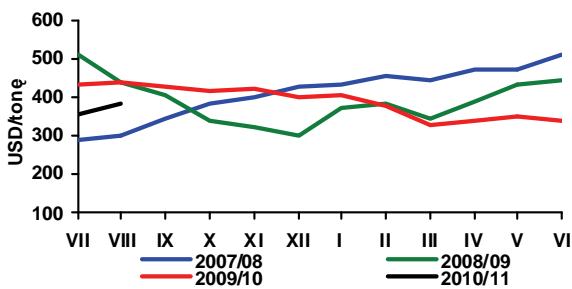
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

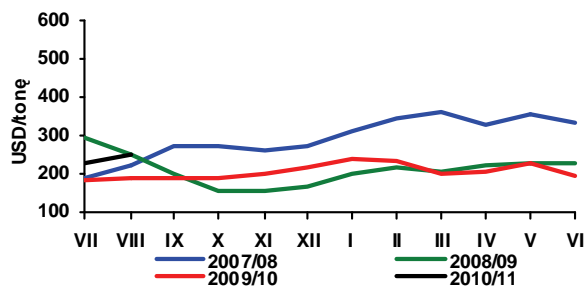
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

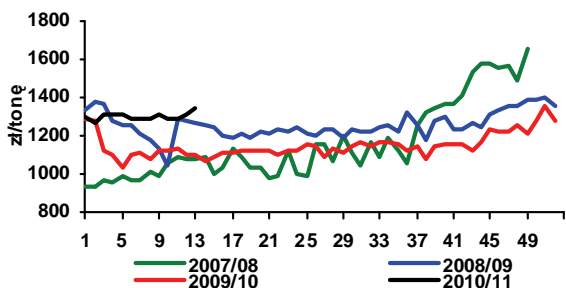
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śruty sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

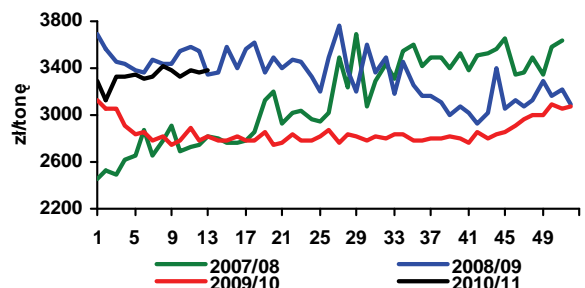
Rys. 6. Ceny niemieckiej śruty rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

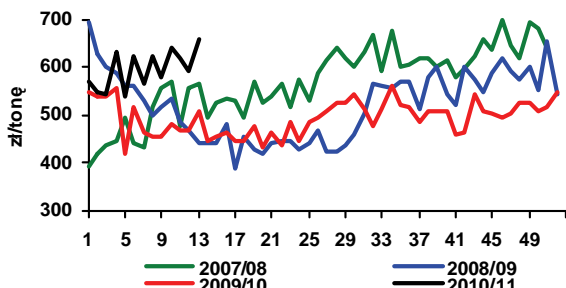
Rys. 7. Ceny skupu rzepakowego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

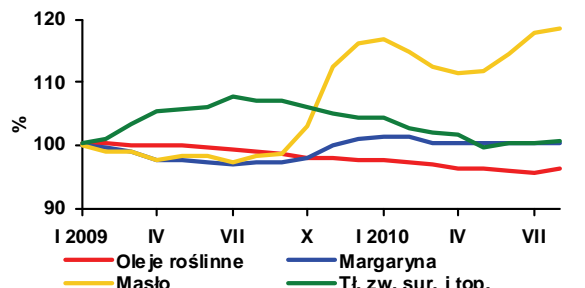
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śruty rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2008 = 100)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Według przedwzrostowego szacunku GUS zbiory ziemniaków w Polsce wynoszą 9,8 mln ton i są o ponad 0,1 mln ton (1,3%) wyższe od ubiegłorocznych. Wzrost ten wynika ze zwiększenia arealu uprawy o blisko 7% do 543 tys. ha, przy jednoczesnym obniżeniu plonów do 181 dt/ha, wobec 191 dt/ha w 2009 r. Mimo wyższej produkcji, ceny ziemniaków w pierwszych trzech miesiącach bieżącego sezonu są przynajmniej o 50-60% wyższe w porównaniu z analogicznym okresem sezonu 2009/10. Utrzymujący się wysoki poziom cen ziemniaków może sugerować, że tegoroczna produkcja jest jednak niższa niż w 2009 r.

W końcu września średnie ceny na targowiskach w południowo-zachodniej i zachodniej Polsce przekraczały 100 zł/dt. Nieco niższy (ok. 100 zł/dt) był ich poziom w północnej części kraju, a najtańsze ziemniaki w obrocie targowiskowym były w centralnej i wschodniej części Polski. W ostatnim okresie dosyć stabilne są ceny ziemniaków na rynkach hurtowych, a ich średni poziom na przełomie września i października oscylował ok. 85 zł/dt, czyli blisko 2-krotnie więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Jeszcze większy wzrost cen ziemniaków nastąpił w innych krajach Unii Europejskiej, co jest spowodowane znaczącym spadkiem produkcji. Najbardziej, bo o 18,7% do 9,5 mln ton obniżyły się zbiory w Niemczech. Spadek ten został spowodowany obniżeniem o ponad 3% arealu uprawy i niższymi o 16% plonami. O około 10% obniżyła się produkcja ziemniaków jadalnych we Francji i w Wielkiej Brytanii. Mniejszy spadek ma miejsce u pozostałych liczących się unijnych producentów ziemniaków (Holandia, Wielka Brytania). Dodatkowo na sytuację rynkową negatywnie wpłynęły utrzymujące się przez znaczącą część września opady deszczu, które utrudniały zbiór i powodowały pogorszenie jakości ziemniaków. Odzwierciedleniem spadku zbiorów w krajach UE jest ok. 2-krotny wzrost cen na głównych rynkach europejskich.

Na przełomie września i października ceny ziemniaków jadalnych na rynku niemieckim na poziomie producenta wynosiły blisko 180 EUR/tonę, wobec ok. 90 EUR/tonę w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Również blisko 2-krotny wzrost cen

ziemniaków ma miejsce na rynku francuskim. Na kształtowanie się cen na europejskim rynku ziemniaków nie bez znaczenia jest ponad 30% spadek zbiorów w Rosji. Kraj ten w ostatnich latach importował około 500 tys. ton ziemniaków, z tego ok. 250 tys. ton z krajów UE. W bieżącym sezonie import ten będzie kilkakrotnie większy, czemu sprzyjać będzie zawieszenie przez Rosję 15% cła w imporcie ziemniaków. Według ocen Agra Europe jeśli eksport ziemniaków z UE do Rosji przekroczy 300 tys. ton, wówczas ceny na głównych rynkach producentów w UE wzrosną do 200 EUR/tonę. Jeśli zaś eksport ten byłby większy niż 500 tys. ton, wówczas ceny na rynkach unijnych mogłyby osiągnąć poziom nawet 300 EUR/tonę.

Bardzo napięta jest również sytuacja na rynku ziemniaków skrobiowych, gdzie spadek produkcji jest jeszcze głębszy, a dodatkowo z powodu niekorzystnych warunków pogodowych w czasie wegetacji niższa jest również zawrotność skrobi. Z tego też powodu produkcja skrobi ziemniaczanej w krajach Zachodniej Europy (zwłaszcza w Niemczech) może być nawet o kilkadziesiąt procent niższa niż w minionym sezonie. Dodatkowo na początku bieżącego sezonu był bardzo niski poziom zapasów. Ponadto z powodu kłopotów z pozyskaniem surowca znacząco obniży się produkcja skrobi w Azji, co również daje silny impuls do wzrostu cen. W konsekwencji na europejskim rynku skrobi ziemniaczanej w bieżącym sezonie zaznacza się bardzo wyraźna przewaga popytu nad podażą, co skutkowało bardzo wyraźnym wzrostem cen już na początku kampanii.

Początek sezonu 2010/11 nie przyniósł istotnych zmian w tendencjach handlu zagranicznego ziemniakami i ich przetworami. W lipcu 2010 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku zmalał eksport skrobi ziemniaczanej, zmniejszył się również wywóz syropów skrobiowych, a wzrósł skrobi modyfikowanych. Drugi miesiąc z rzędu wyraźnie rośnie eksport frytek, a wywóz chipsów i suszu nieco się obniżył. Wyższy jest import produktów skrobiowych, zwłaszcza syropów i dekstryn, natomiast obniżył się przywóz frytek i chipsów.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2008	2009	2010	2007	2008	2009
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	51 800	50 100	79 400	-	-	-
V	42 400	35 600	41 000	-	-	-
VI	35 100	33 000	35 600	-	-	-
VII	32 700	27 800	29 100	-	-	-
VIII	49 100	43 700	45 500	2 363	-	-
IX	223 400	249 400		28 984	21 975	24 818
X	341 400	299 300		35 730	38 712	40 781
XI	203 600	121 900		14 131	27 609	15 192
XII	36 700	38 500		-	462	
RAZEM	886 900 ^b	777 400 ^b	230 600	81 208	88 758	80 791

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2006 I-XII	758	1 409	10 643	45 783	86	53 402	8 452	101 914	18 686	8 430
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 531	2 070	34 405	48 882	141	46 744	3 626	108 027	18 068	7 194
2009 I	10	279	2 642	2 896	7	3 151	253	6 842	763	556
II	39	258	2 983	4 168	37	2 959	263	6 964	784	841
III	245	449	4 185	4 948	12	4 380	315	8 383	1 568	1 112
IV	249	881	4 557	3 684	8	2 907	295	8 638	1 747	360
V	291	100	4 595	3 757	6	4 597	266	8 397	1 197	688
VI	1 098	-	1 425	3 977	8	4 159	286	10 845	2 286	635
VII	335	0	2 269	4 125	14	4 910	259	10 951	2 264	624
VIII	172	-	1 020	3 698	5	4 127	329	10 432	2 129	467
IX	76	0	2 941	4 127	9	4 270	368	10 202	1 334	394
X	10	0	3 665	3 756	8	4 592	386	9 239	1 132	588
XI	3	1	2 582	5 173	16	4 141	270	7 868	1 343	623
XII	4	100	1 542	4 574	11	2 553	338	9 267	1 521	305
2010 I	45	193	1 631	5 535	8	2 705	449	7 057	1 253	618
II	49	373	2 094	6 671	14	2 409	425	7 663	1 101	547
III	183	686	2 946	5 469	6	4 228	510	10 220	1 728	644
IV	107	330	3 225	6 497	29	3 196	427	8 238	1 790	535
V	105	22	1 973	4 951	6	4 273	473	9 325	1 055	695
VI	144	-	418	5 083	2	4 335	785	10 114	1 863	809
VII	59	2	221	2 331	2	2 956	1 077	12 151	1 050	558

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze	
2005	I-XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2006	I-XII	45 010	17 310	49 552	19 312	45 485	119 696	81 120	37 196	3 897	4 662
2007	I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008	I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009	I-XII	43 874	15 182	77 857	10 687	60 855	144 060	74 941	40 937	3 489	1 899
2009	I	536	95	2 410	828	4 575	8 318	5 906	2 939	296	71
	II	1 177	456	2 411	561	4 522	8 803	5 882	2 981	318	187
	III	2 074	6 140	3 875	357	5 063	10 903	6 174	3 170	246	153
	IV	6 800	6 377	8 467	892	4 666	13 388	6 559	3 072	241	128
	V	24 050	1 514	20 306	973	4 420	14 547	5 877	4 249	204	132
	VI	8 184	242	10 092	954	4 309	12 708	6 087	3 439	168	96
	VII	278	72	2 824	994	4 873	10 236	6 142	5 197	301	239
	VIII	182	-	4 361	972	5 509	13 847	5 882	3 036	262	170
	IX	57	-	2 841	1 097	4 131	16 812	5 354	3 707	286	137
	X	36	-	4 124	1 065	5 062	10 130	12 111	3 605	445	511
	XI	77	24	8 292	1 181	7 850	11 773	4 863	2 663	396	43
	XII	423	262	7 854	813	5 877	12 595	4 104	2 878	327	32
2010	I	1 347	68	7 218	645	5 846	14 236	4 815	2 939	326	89
	II	2 884	885	14 398	664	5 041	17 012	4 929	3 352	395	102
	III	3 715	7 845	15 788	831	13 748	10 828	5 092	3 136	386	97
	IV	5 805	12 277	11 387	576	5 661	22 667	4 976	2 260	243	90
	V	18 449	3 233	23 046	493	5 142	18 572	4 585	3 657	411	54
	VI	11 008	1 158	29 637	870	5 651	9 735	4 509	3 117	556	36
	VII	115	2 212	707	597	5 880	13 169	3 517	2 380	175	16

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	VII	V	VI	VII	Wskaźnik zmian cen	
		2009	2010	2010	2010	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	37,4	59,3	62,2	44,4	118,7	118,72
	targowiskowa	76,6	106,8	146,9	120,3	157,0	81,9
	detaliczna (zł/kg)	0,90	1,36	1,75	1,40	155,6	80,0
	importowa	57,2	75,7	69,8	.	94,0	92,2
	eksportowa	92,5	161,7	174,6	.	207,9	108,0
Relacje cen	skup / targowisko	0,49	0,56	0,42	0,37	-	-
	targowisko / detal	0,85	0,79	0,84	0,86	-	-
	skup / detal	0,42	0,44	0,36	0,32	-	-
Ziemniaki skrobiowe^a	skupu (zł/t)	156,1	153,1	155,0	154,2	98,8	99,5
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	1,65	1,74	1,91	1,89	114,5	99,0
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	4,05	3,64	3,62	3,63	89,6	100,3
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,44	9,60	9,60	9,68	102,5	100,8
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	33,90	35,10	35,10	34,80	102,7	99,1
Pyzy ziemniaczane	detaliczna (zł/kg)	8,06	.	.	.	.	.
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	8,70	8,84	8,88	8,88	102,1	100,0

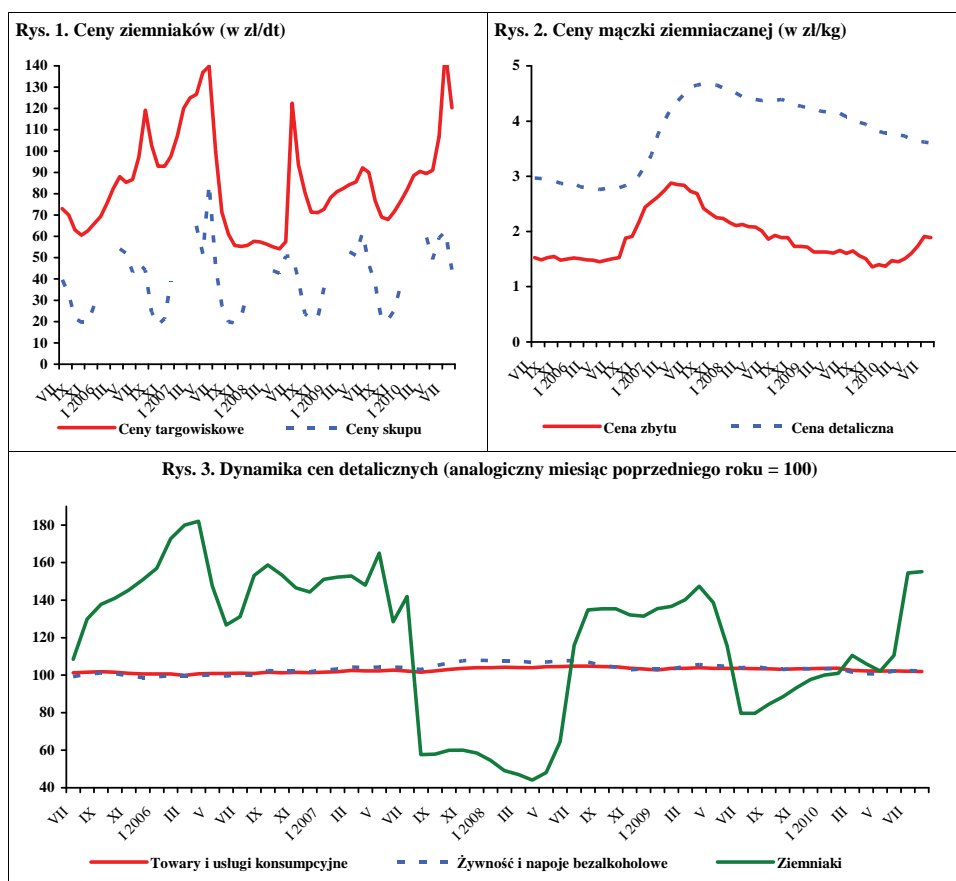
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2009	2010			wsk. zmian cen	
		sierpień	czerwiec	lipiec	sierpień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	81,9	139,4	116,2	118,2	144,3	84,8
2	Kujawsko-pomorskie	82,9	148,7	100,0	120,2	145,0	80,8
3	Lubelskie	83,0	163,9	81,8	125,9	151,7	76,8
4	Lubuskie	78,9	139,1	105,4	131,6	166,8	94,6
5	Łódzkie	66,9	135,3	99,2	108,7	162,5	80,3
6	Małopolskie	77,3	145,7	112,5	116,0	150,0	79,6
7	Mazowieckie	77,0	161,0	113,0	122,1	158,5	75,9
8	Opolskie	79,8	149,0	128,7	122,2	153,0	82,0
9	Podkarpackie	77,8	149,0	116,7	135,3	173,9	90,9
10	Podlaskie	73,7	165,7	107,0	116,2	157,6	70,1
11	Pomorskie	74,5	149,4	105,0	128,5	172,5	86,0
12	Śląskie	73,3	139,2	126,1	117,9	160,8	84,7
13	Świętokrzyskie	68,5	127,0	84,5	113,6	165,8	89,4
14	Warmińsko-mazurskie	91,3	175,5	123,3	123,6	135,4	70,4
15	Wielkopolskie	73,8	132,9	101,4	118,0	160,0	88,8
16	Zachodniopomorskie	77,8	144,2	98,5	125,3	161,1	86,9
maksimum		91,3	128,7	175,5	135,3	x	
minimum		66,9	81,8	127,0	108,7		
różnica w %		36,5	57,4	38,2	24,5		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

We wrześniu 2010 r. w porównaniu z sierpniem br. – w związku z rosnącą podażą – obniżyły się ceny skupu wielu warzyw, w tym do bezpośredniego spożycia: kapusty białej (o 44%), marchwi (o 8%), buraków (o 9%), pieczarek (o 5%). Spośród warzyw skupowanych na eksport spadły ceny: kapusty pekińskiej (o 17%), kapusty czerwonej (o 4%), selerów (o 29%), i porów (o 51%). Zakłady przetwórcze obniżyły ceny brokułów różyczkowanych (o 4%), kalafiorów różyczkowanych i pomidorów do mrożenia (po 3%). Wśród warzyw do bezpośredniego spożycia wzrosły w tym okresie ceny: ogórków do konserwowania (o 75%), pomidorów gruntowych (o 42%), pomidorów szklarniowych (o 32%), cebuli i kalafiorów. Spośród warzyw skupowanych na eksport podrożała papryka czerwona (o 21%), ogórki krótkie i pomidory. Nie zmieniła się cena ziemniaków. Przetwórcy więcej płacili za ogórki do konserwowania (o 52%), fasolę szparagową i cebulę obieraną. Na rynkach hurtowych 2,6-krotnie wzrosła cena ogórków gruntowych, spod osłon o 111%, pomidorów o 48%, a kalafiorów o 16%. Cena buraków zniżkowała o 47%, cebuli o 40%, marchwi o 6%, a kapusty białej nie zmieniła się.

W relacji do września 2009 r. ze względu na szacowane niższe zbiory warzyw w roku bieżącym – wzrosły ceny skupu większości gatunków. W skupie warzyw przeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji ponad dwukrotnie więcej płacono producentom za kapustę białą i pomidory gruntowe, o 89% za pomidory szklarniowe, o 66% za cebulę, o 31% za buraki i o 19% za marchew. Kierowana na eksport kapusta czerwona podrożała niemal trzykrotnie, selery, cebula, kapusta biała i pekińska – dwukrotnie. Spośród innych warzyw na eksport podrożały: pomidory, papryka czerwona, marchew i buraki. Zakłady przetwórcze więcej płaciły za kapustę białą (o 63%), cebulę obieraną (o 58%), marchew (o 24%), fasolę szparagową, kalafior i brokuły różyczkowane. Na rynkach hurtowych podrożały: pomidory spod osłon (ponad dwukrotnie), cebula (o 62%), kalafior, buraki, ogórki i marchew. Niższe natomiast były ceny hurtowe kapusty białej.

W sierpniu 2010 r. w stosunku do lipca br. obniżyły się ceny detaliczne niemal wszystkich warzyw, a najbardziej: papryki (o 44%), buraków (o 26%), pomidorów i ogórków (po 25%). Pieczarki podrożały o 6%. W tym samym okresie ceny przetworów warzywnych zmieniły się w niewielkim stopniu

W relacji do sierpnia 2009 r. odnotowano wzrost cen detalicznych kapusty białej (dwukrotny), selerów (o 69%), cebuli, buraków, porów, papryki, pomidorów, kalafiorów i pieczarek. Potaniały jedynie ogórki gruntowe (o 36%). Spośród przetworów warzywnych w niewielkim stopniu wzrosły ceny mrożonego szpinaku (o 6%), ogórków konserwowych, mrożonych kalafiorów i mrożonych mieszanek warzywnych. Ceny pozostałych przetworów były zbliżone do tych sprzed roku.

W lipcu 2010 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, średnie i duże zakłady przetwórcze ponad trzykrotnie zwiększyły produkcję konserw warzywnych i marynat. Produkcja warzyw mrożonych była wyższa o 21%.

W lipcu 2010 r. wyeksportowano 18,5 tys. ton warzyw świeżych o wartości 12,6 mln EUR. W stosunku do lipca 2009 r. wolumen eksportu warzyw obniżył się o 44%, a jego wartość o 21%. Obniżyła się sprzedaż wszystkich warzyw świeżych: kalafiorów o 84%, marchwi o 59%, kapusty o 47%, pomidorów o 44%, cebuli o 25% i ogórków o 6%. W tym samym okresie wyeksportowano 21,9 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 16,7 mln EUR. Wolumen eksportu przetworów obniżył się w stosunku do lipca 2009 r. o 14%, a jego wartość o 4%. Do spadku eksportu przetworów warzywnych przyczyniła się niższa sprzedaż mrożonek o 22%, marynat o 19% i suszy o 4%. Wzrósł jedynie o 10% eksport konserw.

Import warzyw świeżych w lipcu 2010 r. wyniósł 15,3 tys. ton, a jego wartość 11,2 mln EUR. W porównaniu z lipcem 2009 r. wolumen importu warzyw świeżych obniżył się o 20%, a jego wartość wzrosła o 36%. Spośród warzyw świeżych wzrósł jedynie zakup pomidorów (o 26%), a pozostałych obniżył się: ogórków o 83%, czosnku o 65%, marchwi o 31%, papryki o 24% i cebuli o 19%. W tym okresie zaimportowano 12,2 tys. t przetworów warzywnych o wartości 11,4 mln EUR. W relacji do lipca 2009 r. wielkość zakupu przetworów warzywnych obniżyła się o 2%, a wartość o 8%. Zakupiono o 52% mniej konserw, o 23% marynat, o 8% suszy i o 3% mrożonek. Zakup koncentratu pomidorowego był wyższy o 36%.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafory gruntowe (szt.)	Pieczarki
2009 VII	1,54	1,93	0,83 ^c	1,18	0,64	1,95	1,64	-	2,44	-	4,92
VIII	0,90	1,74	0,85	0,87	0,56	2,44	1,90	1,25	2,09	2,52	5,22
IX	0,67	1,42	0,32	0,72	0,51	2,05	1,73	1,00	1,92	2,24	5,13
X	0,60	1,21	0,38	0,65	0,49	-	-	-	2,74	1,35	4,69
XI	0,63	1,20	0,49	0,64	0,49	-	-	-	3,22	-	4,92
XII	0,63	1,20	0,52	0,62	0,51	-	-	-	3,73	-	4,80
2009 I-XII	0,76	1,38	0,40	1,17	0,59	2,15	1,86	1,13	4,11	2,04	4,81
2010 I	0,88	1,25	0,58	0,69	0,58	-	-	-	-	-	4,84
II	1,22	1,46	0,75	0,90	0,69	-	-	-	-	-	4,82
III	1,48	1,62	0,76	0,84	0,69	-	-	-	8,54	-	5,01
IV	1,73	1,81	0,77	0,94	0,70	-	-	-	6,60	-	4,86
V	1,94	2,10	1,07	1,03	0,77	-	-	-	5,24	-	4,48
VI	2,01	2,60	1,63	1,28	0,91	-	-	-	3,89	-	4,51
VII	1,57	2,44	1,80	1,25	1,03	1,70	1,22	-	3,98	1,63	4,81
VIII	1,07	2,11	1,47	0,93	0,74	1,22	0,85	1,66	2,75	1,99	5,69
IX	1,11	1,89	0,82	0,86	0,67	2,14	-	2,35	3,63	2,03	5,41
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	104	90	56	92	91	175	x	142	132	102	95
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	166	133	256	119	131	104	x	235	189	91	105

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuly różyczk.	Kalafory różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2009 VI	0,88	0,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,87	-	-	-	-	0,74	0,95	1,48	1,77	-	-
VIII	0,82	0,30	0,26	-	-	0,76	-	-	1,96	0,61	0,35
IX	0,78	0,30	0,25	0,20	-	0,77	1,32	0,97	2,10	0,67	0,35
X	0,75	0,30	0,23	0,20	-	-	1,34	0,98	-	0,63	0,34
XI	0,78	0,32	0,22	0,20	0,79	-	1,40	0,99	-	-	-
XII	0,82	0,32	0,22	0,20	0,79	-	1,50	1,00	-	-	-
2009 I-XII	0,80	0,31	0,32	0,27	0,73	0,76	1,30	1,08	1,94	0,64	0,35
2010 I	0,89	0,35	0,24	0,23	0,80	-	-	-	-	-	-
II	1,30	0,43	0,25	0,25	0,80	-	-	-	-	-	-
III	1,50	0,48	0,30	0,28	1,00	-	-	-	-	-	-
IV	1,79	0,61	0,42	0,30	-	-	-	-	-	-	-
V	1,88	-	0,49	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	-	0,52	-	-	-	1,60	-	-	-	-
VII	-	-	-	-	-	0,73	1,59	-	1,49	-	-
VIII	1,20	-	-	-	-	0,78	1,57	1,09	1,32	0,60	0,33
IX	1,23	0,49	0,31	0,20	-	0,80	1,51	1,06	2,00	0,58	0,33
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	103	x	x	x	x	103	96	97	152	97	100
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	158	163	124	100	x	104	114	109	95	87	94

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2009 VII	1,83	1,29	0,72	0,33	0,42	3,20	0,78	2,50	2,90	0,79	0,70*	0,48	-
VIII	1,66	1,12	0,76	0,30	0,43	2,90	0,55	-	-	0,60	1,97	0,39	-
IX	1,89	1,12	0,78	0,33	0,40	2,76	0,52	1,96	0,81	0,39	-	0,34	-
X	3,03	-	0,70	0,38	0,40	2,56	0,45	1,85	0,85	0,36	1,05	0,31	-
XI	-	-	0,53	0,39	0,38	2,50	0,46	1,91	1,05	0,46	0,99	0,31	-
XII	-	-	0,56	0,39	0,38	-	0,46	1,68	0,76	0,51	1,09	0,33	-
2009 I-XII	3,42	1,18	0,92	0,40	0,38	2,78	0,79	1,72	1,04	0,47	1,28	0,42	-
2010 I	-	-	0,81	0,53	0,61	-	0,49	1,73	0,85	0,69	1,69	0,36	0,45
II	-	-	1,08	0,71	0,78	-	0,68	2,40	0,89	0,98	-	0,46	-
III	-	-	1,49	0,73	0,92	-	0,74	3,00	1,34	1,15	-	0,45	-
IV	5,92	-	2,13	0,73	0,99	-	0,75	-	1,50	1,35	-	0,39	-
V	4,22	-	2,60	1,10	1,23	-	0,86	-	-	1,70	-	0,38	-
VI	3,18	-	2,25	1,37	1,40	-	0,80	-	2,83	1,46	-	0,41	-
VII	2,69	0,54	2,21	0,98	1,20	-	0,77	-	4,30	1,18	0,70*	0,66	-
VIII	2,46	0,55	1,86	0,77	1,20	2,50	0,63	-	3,00	0,86	1,62	0,53	0,60
IX	2,70	0,63	1,54	0,66	1,15	3,03	0,58	-	2,12	0,83	0,80	0,48	0,60
Wskaźnik zmian w %													
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	110	115	83	86	96	121	92	x	71	97	49	91	100
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	143	56	197	200	288	110	112	x	262	213	x	141	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2009 III	4 217	32 413	6 583	3 176
IV	4 118	27 545	6 067	2 426
V	3 464	25 624	3 155	2 297
VI	2 492	19 876	4 995	1 984
VII	3 178	26 758	16 062	8 113
VIII	4 608	37 228	10 063	14 397
IX	4 525	64 650	17 710	9 076
X	2 702	67 460	11 816	6 316
XI	2 377	55 380	6 942	4 515
XII	3 540	41 546	5 200	3 922
2009 I-XII	41 772	467 206	99 018	61 737
2010 I	2 431	33 101	4 799	3 215
II	2 809	36 789	5 364	4 487
III	4 123	42 230	8 883	4 413
IV	3 620	29 588	5 745	3001
V	3 527	25 104	4 948	2 611
VI	3 573	24 326	4 426	4 439
VII	3 034	29 506	15 363	15 284
Wskaźnik zmian w %				
<u>VII 2010</u> <u>VII 2009</u>	85	121	347	344

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010							VII 2010 VII 2009 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
Warzywa ogółem	34984	35251	32929	26157	36503	41678	28235	24535	380688	26657	37203	39081	31516	35838	29398	18544	56			
Cebula	8155	7181	6061	7917	7821	13890	12533	8590	110450	8947	13287	11625	10635	12325	6115	4525	75			
Kapusta	9323	3935	1581	1742	2768	3943	2201	2213	56890	3027	4781	7327	9425	7072	1626	833	53			
Marchew	1045	894	3229	904	1538	1874	1808	2569	19689	2536	5460	5891	4979	5469	3568	1318	41			
Ogórki	1406	1399	1765	1655	965	383	100	112	9451	58	86	155	290	645	889	1651	94			
Pomidory	8026	13324	11930	7875	12899	8728	2432	769	69926	691	773	754	1018	5406	12774	6734	56			
Kalafiory	277	3657	3732	1841	3927	5750	858	357	21459	481	431	605	262	333	1143	601	16			
Przetwory ogółem	32774	32004	25563	26201	36576	43297	43368	38224	448652	41846	44684	51576	36722	32862	29787	21932	86			
Susze	1382	1477	1682	1505	1527	1992	1668	1575	18943	1677	1636	1781	1557	1549	1495	1611	96			
Marynaty	1929	2023	2050	2529	3041	3138	3013	2399	30409	1887	2398	3179	2919	2349	1957	1670	81			
Konserwy	3160	2804	2272	2252	3997	4778	4873	3776	43031	2852	3611	4419	3240	3098	2836	2489	110			
-kapusta kwasz.	489	388	370	570	709	1007	1446	1220	10641	628	780	906	592	461	366	387	105			
Mrożonki	22475	22306	16346	16864	24290	28878	29023	26381	306956	31086	32187	35864	24653	21701	18875	12803	78			
Pieczarki i ich przetwory	12852	12336	10700	10847	11162	14331	15812	17871	163765	18563	18271	21390	16354	14963	13360	11089	104			
Warzywa ogółem	15790	18115	16001	12130	17338	17535	8928	8193	156201	8709	11496	13608	10703	18051	19393	12635	79			
Cebula	2429	2227	1938	2380	2382	3010	2903	2396	32363	2706	3893	4019	3437	4276	2812	1970	102			
Kapusta	1460	714	241	226	371	530	335	374	8119	543	935	1574	1962	1902	567	342	142			
Marchew	345	265	858	170	164	281	285	319	3970	352	756	869	885	1021	743	331	39			
Ogórki	996	819	896	909	556	235	54	77	6656	53	91	213	229	611	591	757	84			
Pomidory	5534	9046	7345	5062	8178	7224	1695	700	49626	825	954	1087	1125	4974	11157	6377	87			
Kalafiory	178	1504	1198	871	1797	2588	474	187	9377	202	188	295	160	265	628	359	30			
Przetwory ogółem	21478	21673	17373	17882	24369	27528	27289	23758	292160	25068	28916	33921	26086	24884	22280	16733	96			
Susze	2006	2126	2472	2418	2320	2939	2631	2287	29760	2596	2649	2849	2618	2589	2339	2460	100			
Marynaty	1658	1953	1941	2338	2819	2983	2896	2529	28179	1629	1862	2662	2665	2113	1771	1395	72			
Konserwy	2873	2856	2380	2168	3507	3767	3909	3146	36816	2624	3386	4179	3265	3176	2854	2426	102			
-kapusta kwasz.	252	208	143	188	250	374	511	460	3993	317	387	458	314	239	188	190	132			
Mrożonki	11464	11307	7766	8049	12139	13702	13628	12282	153068	14322	16288	18430	13289	12643	10903	7026	90			
Pieczarki i ich przetwory	17974	17300	14462	14915	15367	18871	21086	23762	227750	23635	23350	27853	21349	21990	18324	15451	107			

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010							VII 2010 VII 2009 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
Warzywa ogółem	34139	32558	19189	12996	7081	13478	31745	34163	348335	34534	38313	49473	43066	42272	35045	15269	80			
Cebula	6502	9869	4788	2030	1699	1880	2618	2536	47932	3381	7953	10075	8765	13584	8826	3862	81			
Kapusta	1026	0	0	0	0	416	733	694	4825	442	858	1205	3272	2509	1309	232	x			
Marchew	6289	9217	3407	706	329	500	490	667	36161	1137	2368	3618	3868	6006	8984	2358	69			
Ogórki	1878	1902	3041	5738	1978	3142	5949	4755	44697	4484	3276	3751	2572	1133	1910	503	17			
Pomidory	7819	4875	3543	2497	541	1217	11113	13324	99821	12410	11150	13821	10964	8438	7906	4452	126			
Papryka	3663	3471	2797	868	1396	2180	3975	4099	37584	4031	3615	3604	2436	2962	2498	2123	76			
Czosnek	242	617	330	548	545	618	657	618	6388	353	321	796	605	653	188	115	35			
Przetwory ogółem	11910	14636	12403	11319	13340	14265	16986	15332	164247	14984	16473	21912	16646	18447	15722	12206	98			
Mrożonki	2303	1844	1748	1273	2633	2358	2366	2052	27935	2775	3458	3884	2859	2765	2672	1694	97			
Susze	1006	1523	1183	1031	842	833	860	1135	12147	1727	1596	1449	1652	1444	1695	1094	92			
Marynaty	1077	1193	1208	1458	1456	1620	1942	1449	16933	1164	1100	2103	1541	1184	784	932	77			
Konserwy	2604	2809	2281	2260	3053	3854	4382	3705	36633	2328	2643	4915	2724	2283	2314	1085	48			
-kukurydza konserw.	992	1067	1159	1095	1598	1599	2350	1898	17473	1017	1104	2762	931	1085	881	239	21			
Koncentrat pomid.	3711	5719	4573	3765	3423	4052	5685	5269	51377	5288	5736	7405	5961	7826	6701	6220	136			
Warzywa ogółem	22660	14549	8260	4959	3291	6498	20835	29381	256590	31422	36674	50393	41645	30623	19248	11204	136			
Cebula	648	1035	522	177	122	223	344	378	5662	488	1755	2617	2573	4820	2136	909	174			
Kapusta	304	0	0	0	0	52	68	48	1295	55	180	472	1275	854	369	68	x			
Marchew	3092	2936	631	139	81	113	180	187	12150	270	601	1058	1177	1689	1797	552	87			
Ogórki	997	873	1151	1822	760	1414	3559	4759	32376	5228	4685	4345	2157	880	1020	146	13			
Pomidory	8108	3202	1970	1185	577	1234	6930	11530	93851	12609	13358	17747	14826	8163	6417	4504	229			
Papryka	4489	3729	2578	514	718	1302	3615	4734	44078	4524	5582	7063	6742	5835	3886	3085	120			
Czosnek	313	648	402	588	568	733	887	1051	6772	551	691	1344	991	1025	366	289	72			
Przetwory ogółem	12147	14660	12455	11267	13164	14224	16200	14621	164500	14312	15869	20220	15193	15979	14453	11410	92			
Mrożonki	1697	1550	1346	901	1879	1768	1865	1631	21968	2107	2468	2649	1859	1602	1741	1121	83			
Susze	1722	2226	1987	1932	1784	1855	1747	2272	23649	3398	3783	2926	3187	2829	3062	2336	118			
Marynaty	875	1098	978	1226	1180	1408	1752	1280	14445	1022	1012	1653	1458	1080	704	745	76			
Konserwy	2839	3071	2595	2547	3431	4567	4937	4055	41237	2624	2884	5441	3087	2753	2798	1440	55			
-kukurydza konserw.	840	898	949	1015	1490	1545	2264	1795	15652	918	1094	2736	880	1078	807	224	24			
Koncentrat pomid.	3859	5254	4235	3321	3276	3199	4265	3935	45426	3769	4097	5606	4074	5635	4903	4653	110			

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2009 V	0,29	0,16	0,33	0,66	0,66	0,39	1,41	0,79	0,54	0,54
VI	0,30	0,18	0,29	0,67	0,66	0,39	1,40	0,82	0,57	0,50
VII	0,31	0,16	0,26	0,50	0,59	0,40	1,34	0,85	0,44	0,51
VIII	0,30	0,14	0,19	0,54	0,64	0,42	1,38	0,86	0,39	0,46
IX	0,30	0,15	0,12	0,56	0,63	0,43	1,38	0,84	0,38	0,50
X	0,22	0,15	0,16	0,60	0,80	0,43	1,34	0,86	0,41	0,44
XI	0,23	0,18	0,17	0,54	0,63	0,39	1,34	0,80	0,39	0,44
XII	0,26	0,19	0,14	0,47	0,50	0,30	1,29	0,83	0,48	0,40
2009 I-XII	0,28	0,15	0,20	0,66	0,66	0,39	1,39	0,83	0,41	0,48
2010 I	0,30	0,18	0,14	0,92	1,19	0,42	1,36	0,86	0,50	0,43
II	0,29	0,20	0,14	1,05	1,24	0,44	1,36	0,83	0,50	0,46
III	0,35	0,22	0,15	1,37	1,17	0,49	1,39	0,81	0,51	0,47
IV	0,32	0,21	0,18	0,79	1,03	0,62	1,36	0,85	0,53	0,52
V	0,33	0,27	0,19	0,95	0,91	0,80	1,50	0,84	0,52	0,62
VI	0,46	0,35	0,21	0,67	0,87	0,55	1,42	0,85	0,51	0,57
VII	0,44	0,41	0,25	0,46	0,95	0,60	1,41	0,82	0,49	0,51
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2010</u> <u>VI 2010</u>	96	117	119	69	109	109	99	96	96	89
<u>VII 2010</u> <u>VII 2009</u>	147	273	208	82	137	140	102	98	129	102

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała ^a	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2009 III	0,71	0,33 ^b	1,18	0,73	-	-	8,25	17,19	-
IV	0,74	0,32 ^b	1,52	0,77	-	-	4,37	10,40	-
V	0,79	0,35 ^b	2,34	0,76	3,72	-	2,56	4,73	-
VI	1,03	0,43 ^b	2,43	0,81	2,81	-	1,90	3,55	-
VII	1,35	0,88	1,32	0,76	2,05	-	1,33	2,67	2,01
VIII	1,21	1,33	1,05	0,69	2,24	-	1,63	1,88	1,36
IX	0,73	1,38	0,75	0,63	2,04	1,56	1,88	1,77	2,30
X	0,61	1,54	0,69	0,63	4,12	1,63	3,18	2,66	1,80
XI	0,72	1,44	0,69	0,69	-	-	5,81	3,25	-
XII	0,72	0,54 ^b	0,68	0,67	-	-	-	3,84	-
2009 I-XII	0,83	1,31	1,23	0,71	2,83	1,60	4,48	5,19	1,87
2010 I	0,91	0,72 ^b	0,90	0,74	-	-	15,50	-	-
II	1,15	0,86 ^b	0,96	0,79	-	-	12,28	-	-
III	1,42	0,88 ^b	0,98	0,79	-	-	7,35	-	-
IV	1,71	0,92 ^b	0,99	0,76	-	-	5,23	8,98	-
V	1,90	1,17 ^b	1,04	0,78	-	-	4,07	5,29	-
VI	2,08	1,85 ^b	1,53	1,08	2,62	-	1,83	4,01	-
VII	2,03	1,49 ^b	1,13	1,74	1,27	-	1,24	5,03	3,26
VIII	1,98	0,94 ^b	0,96	1,48	0,98	1,27	1,06	2,58	2,57
IX	1,18	0,94 ^b	0,90	0,78	2,53	1,62	2,24	3,81	2,99
Wskaźnik zmian w %									
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2010</u>	60	100	94	53	258	x	211	148	116
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	162	71	120	124	124	x	119	215	130

^a ceny za sztukę, ^b zł/kg

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczip	Sok pomidorowy ^a
2009 VI	3,46	10,35	3,29	3,19	3,21	6,71	1,96
VII	3,57	10,70	3,36	3,42	3,18	6,72	2,02
VIII	3,59	10,92	3,32	3,43	3,23	6,72	2,00
IX	3,56	10,78	3,33	3,42	3,18	6,74	2,00
X	3,52	10,63	3,27	3,37	3,17	6,78	1,98
XI	3,53	10,85	3,35	3,39	3,28	6,80	1,97
XII	3,50	10,77	3,32	3,41	3,27	6,76	1,90
2009 I-XII	3,47	10,47	3,29	3,32	3,24	6,66	2,02
2010 I	3,50	11,03	3,29	3,44	3,33	6,71	1,92
II	3,52	11,17	3,26	3,42	3,20	6,68	1,89
III	3,51	11,04	3,28	3,44	3,28	6,63	1,92
IV	3,44	11,00	3,32	3,42	3,20	6,64	1,91
V	3,44	11,30	3,36	3,44	3,24	6,66	1,92
VI	3,43	11,40	3,51	3,57	3,29	6,63	1,93
VII	3,46	11,28	3,51	3,48	3,22	6,56	1,92
VIII	3,44	11,72	3,54	3,55	3,29	6,55	1,89
Wskaźnik zmian w %							
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	99	104	101	102	102	100	98
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	96	107	107	103	102	97	95

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory*	Pieczarki
2009 VI	2,06	0,82	3,67	2,07	4,68	5,99	9,52	5,08	4,29	3,90	6,61
VII	2,48	1,77 ^a	2,61	2,02	5,31	1,74 ^a	8,33	4,07	3,39	2,82	6,89
VIII	2,13	1,80 ^a	1,97	1,59	4,40	4,86	5,39	3,45	3,32	3,71	7,00
IX	1,76	0,88	1,71	1,44	3,65	4,46	4,48	3,33	3,42	3,49	7,08
X	1,54	0,91	1,58	1,36	3,20	4,02	4,34	3,98	4,24	2,94	6,87
XI	1,50	0,96	1,54	1,36	3,17	3,84	6,43	4,67	-	3,45	6,80
XII	1,51	0,98	1,54	1,37	3,16	3,87	8,05	5,94	-	4,20	6,95
2009 I-XII	1,71	0,83	2,17	1,54	3,75	5,11	8,64	6,08	3,73	4,88	6,86
2010 I	1,58	1,10	1,63	1,43	3,30	5,36	9,23	8,40	-	6,47	7,08
II	1,92	1,31	1,78	1,51	3,45	5,95	9,96	8,69	-	6,99	6,91
III	2,17	1,42	1,85	1,54	3,56	6,84	12,23	9,42	-	7,68	7,00
IV	2,49	1,47	1,92	1,55	3,95	7,15	17,14	10,82	-	7,06	6,90
V	2,85	1,66	2,13	1,57	4,84	6,41	16,05	7,66	-	5,93	6,71
VI	3,23	3,29 ^a	2,43	1,93	6,66	6,92	11,34	5,74	4,18	3,97	6,65
VII	3,06	3,64 ^a	2,40	2,53	9,65	-	11,14	5,90	2,80	4,32	6,90
VIII	2,56	3,67 ^a	1,97	1,87	7,44	5,92	6,29	4,43	2,11	3,87	7,34
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	84	101	82	74	77	x	56	75	75	90	106
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	120	204	100	118	169	122	117	128	64	104	105

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Fasola szparagowa mrożona	Szpinak mrożony	Kalafior mrożony	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2009 VI	5,28	13,60	8,28	6,38	8,46	7,14	9,75	3,83	5,95	8,69	4,33
VII	5,28	13,80	8,24	6,46	8,44	7,14	9,80	3,84	6,00	8,80	4,31
VIII	5,27	13,80	8,28	6,54	8,42	7,14	9,80	3,84	6,00	8,80	4,31
IX	5,30	13,85	8,28	6,50	8,42	7,14	9,90	3,85	6,00	8,89	4,32
X	5,36	13,90	8,32	6,56	8,48	7,14	9,95	3,84	6,03	9,00	4,32
XI	5,34	13,85	8,40	6,64	8,54	7,28	9,95	3,84	6,00	8,91	4,29
XII	4,81	13,85	8,36	6,74	8,62	7,30	9,85	3,85	5,85	8,57	4,32
2009 I-XII	5,19	13,53	8,30	6,48	8,44	7,14	9,75	3,83	5,94	8,72	4,32
2010 I	5,39	14,00	-	6,76	8,70	7,32	9,90	3,84	5,98	8,71	4,30
II	5,48	14,05	-	6,80	8,72	7,36	9,95	3,85	5,98	8,74	4,31
III	5,44	13,95	-	6,80	8,76	7,36	9,90	3,81	5,95	8,71	4,27
IV	5,46	13,90	-	6,86	8,74	7,38	9,85	3,79	5,88	8,66	4,29
V	5,42	13,80	-	6,86	8,76	7,40	9,80	3,81	5,90	8,66	4,27
VI	5,48	13,85	-	6,92	8,76	7,40	9,85	3,83	5,88	8,71	4,27
VII	5,44	13,85	-	6,90	8,76	7,38	9,80	3,83	5,88	8,66	4,26
VIII	5,49	13,70	-	6,94	8,76	7,40	9,75	3,84	5,95	8,71	4,27
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	101	99	x	101	100	100	99	100	101	101	100
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	104	99	x	106	104	104	99	100	99	99	99

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

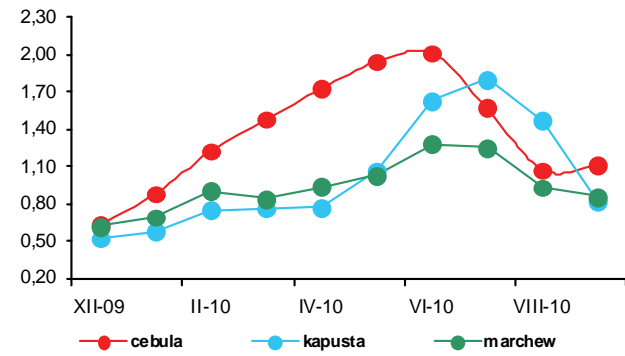
Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafior
2009 I	49	69	43	29	-	-
II	47	65	29	24	-	-
III	45	62	51	28	-	-
IV	46	74	48	29	48	-
VI	38	61	48	25	46	-
VII	40	62	51	28	51	50
VIII	43	68	55	29	-	-
IX	46	71	54	27	-	-
X	49	72	45	28	-	-
XI	55	76	48	29	-	-
XII	65	78	49	30	-	-
2010 I	68	79	50	30	-	-
II	75	81	48	28	-	-
III	78	80	45	27	-	-
IV	81	79	40	25	-	-
V	79	81	45	24	45	-
VI	40	64	44	29	47	-
VII	39	62	43	30	50	48

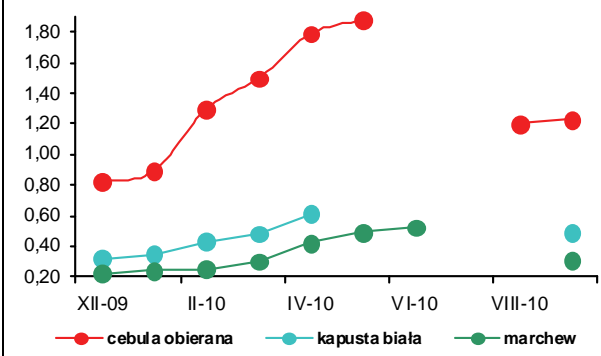
Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse.

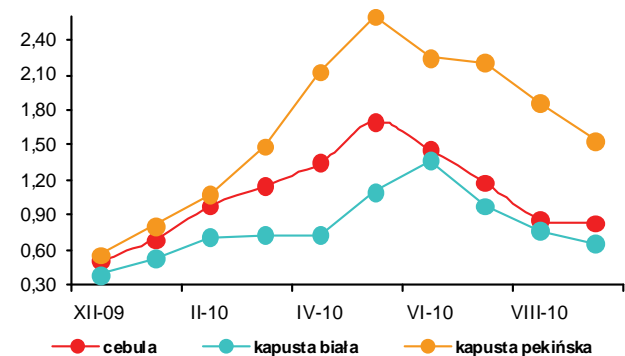
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

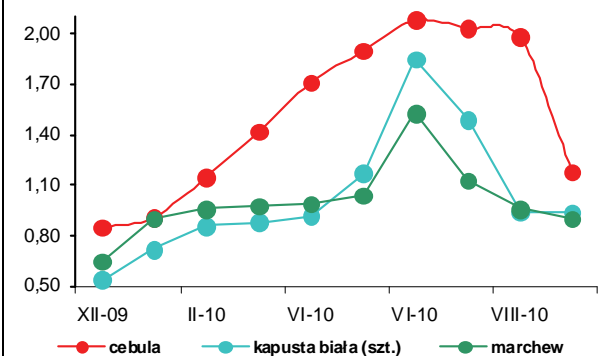
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

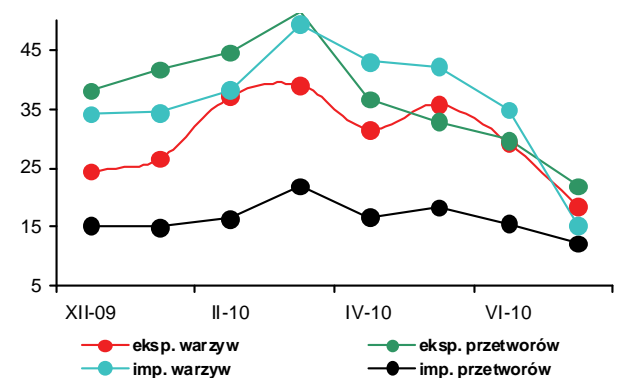
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

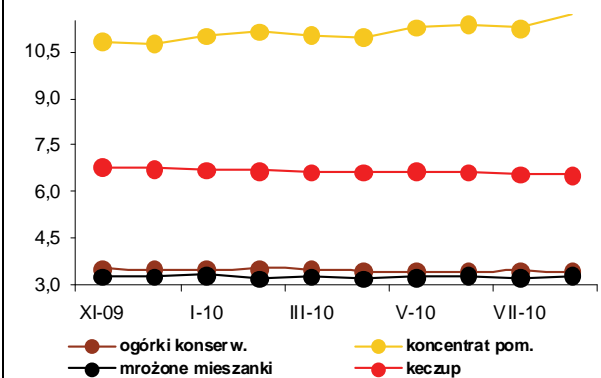
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

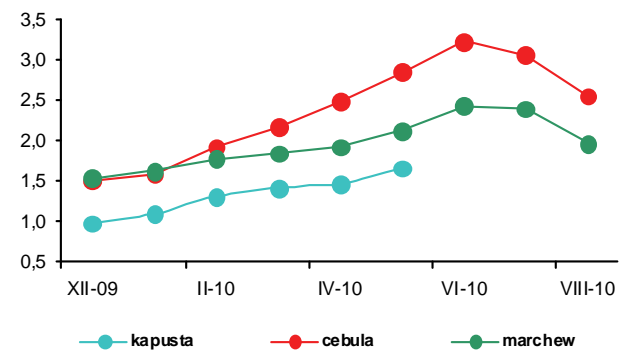
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

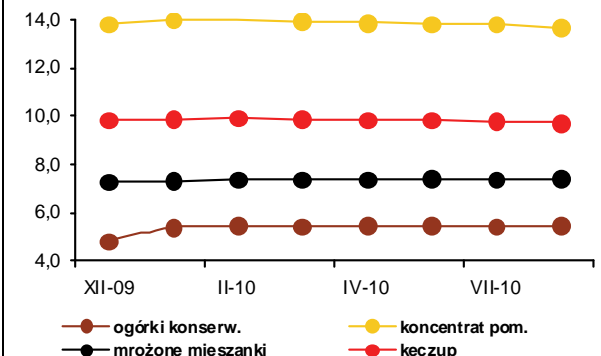
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

We wrześniu 2010 r. wyższe niż we wrześniu 2009 r. były ceny jabłek, gruszek i śliwek. Na rynku hurtowym ceny jabłek wzrosły o 52%, gruszek o 78%, a śliwek o 61%. Ceny jabłek przeznaczonych na eksport wzrosły dwukrotnie, a płacone przez spółdzielnie ogrodnicze zwiększyły się o 59%. Na rynkach hurtowych podrożały też owoce cytrusowe i winogrona, a nieznacznie (o 2%) potaniały banany. Ceny jabłek przeznaczonych do przetwórstwa zwiększyły się 2,5-krotnie. Ceny skupu śliwek do mrożenia wzrosły o 186%, aronii o 21%, a malin o 3%. We wrześniu 2010 r. w porównaniu z miesiącem poprzednim ceny jabłek do przerobu wzrosły o 19%, oferowane przez eksporterów o 28%, a hurtowe o 8%. Na rynkach hurtowych podrożały też śliwki i mandarynki (odpowiednio o 7 i 11%), a niższe były ceny gruszek, winogron, cytryn i nieznacznie bananów i pomarańczy.

W sierpniu 2010 r. w relacji do sierpnia roku poprzedniego średnie ceny detaliczne owoców strefy umiarkowanej wzrosły o 27,8%. Owoce południowe podrożały o 1,6%, a przetwory owocowe potaniały o 1,0%. Średnie ceny owoców i ich przetworów wzrosły o 19,0%, przy wzroście cen żywności o 2,3%. Ceny owoców jagodowych zwiększyły się o 24,1%. Średnie ceny owoców cytrusowych były wyższe o 18,8%, a bananów o 0,7%, ceny pozostałych owoców południowych spadły o 9,3%. Jabłka podrożały o 2,0%, a gruszki o 10,1%. Nieznacznie spadły ceny detaliczne soku jabłkowego i pomarańczowego, a także przetworów puszkowanych. Dżemy i truskawki mrożone podrożały odpowiednio o 3 i 2%. W sierpniu wyższe niż w lipcu 2010 r. były ceny cytryn (o 27%), jabłek (o 22%) i pomarańczy (o 4%). Obniżyły się ceny detaliczne śliwek (o 43%), winogron (o 31%), malin (o 7%), gruszek (o 6%) i bananów (o 5%). Nie zmieniły się ceny mandarynek i większości przetworów i soków owocowych.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w lipcu 2010 r. wobec lipca roku poprzedniego o 1,9%. Niższa była też produkcja soków zagęszczonych (o 6%), dżemów (o 11%) i owoców

mrożonych (o 23%). Ponad trzy i półkrotnie wyższa była produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych. W lipcu 2010 r. zmniejszyła się w porównaniu z miesiącem poprzednim produkcja soków pitnych owocowych i owocowo-warzywnych (o 9%) i dżemów (o 8%). Wzrosła natomiast produkcja owoców mrożonych (o 4%), soków zagęszczonych (o 23%) i kompotów i owoców pasteryzowanych (o 135%). W miesiącach I-VII 2010 r. ponad czterokrotnie wyższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego była produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych. Produkcja soków zagęszczonych wzrosła o 13%, a nie zmieniła się produkcja dżemów. Obniżyła się natomiast produkcja soków pitnych owocowych i owocowo-warzywnych (o 11%) i owoców mrożonych (o 8%).

W lipcu 2010 r. wolumen eksportu owoców świeżych był niższy w porównaniu z lipcem roku poprzedniego o 10%, a przetworów owocowych zmniejszył się o 1%. Wzrósł tylko eksport jabłek (o 164%), gruszek (o 31%) oraz owoców mrożonych. W grupie przetworów zmniejszyła się zagraniczna sprzedaż truskawek w puszkach (o 55%), wiśni w puszkach (o 45%), dżemów (o 27%) oraz zagęszczonego soku jabłkowego (o 5%). Spośród owoców świeżych najbardziej obniżył się eksport malin (o 45%) i wiśni (o 75%). Z powodu obniżenia cen eksportowych większości przetworów – głównie owoców w puszkach, zagęszczonego soku jabłkowego i owoców miękkich, łączne wpływy z zagranicznej sprzedaży owoców i ich przetworów obniżyły się o 4% i wyniosły 96,1 mln euro. Zmniejszył się wolumen przywozu wszystkich owoców i ich przetworów. Wyższe ceny transakcyjne zadecydowały o utrzymaniu na poziomie 81,8 mln euro wartości importu. Dodatkowo saldo obrotów wyniosło 14,3 mln euro, wobec 18,5 mln euro w lipcu 2009 r. W okresie I-VII 2010 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami osiągnęło poziom 65,7 mln euro, wobec 100,4 mln euro w analogicznym okresie 2009 r.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2009 VII	1,79	-	2,00	1,54	1,63	1,28	2,17
VIII	1,42	-	-	1,65	2,29	1,86	1,43
IX	1,11	1,43	-	-	-	1,33	1,09
X	0,98	1,28	-	-	-	-	1,27
XI	0,95	1,37	-	-	-	-	1,05
XII	0,86	1,54	-	-	-	-	-
2009 I-XII	1,16	2,25	2,06	1,60	1,96	1,49	1,40
2010 I	0,89	1,80	-	-	-	-	-
II	0,99	2,06	-	-	-	-	-
III	1,06	2,25	-	-	-	-	-
IV	0,96	-	-	-	-	-	-
V	1,06	-	-	-	-	-	-
VI	1,07	-	3,11	-	-	-	-
VII	1,29	-	3,81	3,10	4,69	3,70	1,96
VIII	1,46	2,62	-	3,35	5,12	3,33	1,82
IX	1,77	2,43	-	-	-	2,59	1,77
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>IX 2010</u> VIII 2009	121	93	x	x	x	78	97
<u>IX2010</u> IX2009	159	170	x	x	x	195	162

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2009 VII	0,21	1,65	-	1,00	2,29	3,43	-	0,84	0,78	-
VIII	0,17	-	-	-	-	2,86	0,60	0,87	0,55	0,65
IX	0,15	-	-	-	-	3,14	0,62	-	-	0,56
X	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	0,75
XI	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009 I-XII	0,18	1,49	0,89	1,00	2,29	3,11	0,61	0,86	0,67	0,65
2010 I	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,21	2,43	1,51	-	-	3,00	-	-	-	-
VII	0,20	3,12	1,97	1,08	1,89	3,23	-	2,07	-	-
VIII	0,32	-	-	-	-	3,42	0,75	2,92	2,11	1,35
IX	0,38	-	-	-	-	3,23	0,75	-	-	1,60
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>IX 2010</u> VIII 2009	119	x	x	x	x	94	100	x	x	119
<u>IX 2010</u> IX 2009	253	x	x	x	x	103	121	x	x	286

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukasówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2009 VII ^a	1,62	-	-	1,91	1,70	1,80	-	-	-	-	3,38	6,00	2,70
VIII	1,19	-	-	-	-	2,00 ^a	-	1,23	-	-	-	-	1,38
IX	0,61	0,87	-	-	-	-	0,66	1,26	1,40	-	-	-	0,97
X	0,58	0,88	1,05	-	0,59	0,59	0,60	1,00	0,95	-	-	-	1,68
XI	0,56	0,83	0,94	0,49	0,51	0,52	0,53	1,04	1,02	-	-	-	-
XII	0,59	0,85	1,03	0,53	0,50	0,52	0,54	1,37	1,28	-	-	-	-
2009 I-XII	0,96	1,24	1,38	1,05	0,90	1,03	0,82	1,52	1,41	2,86	3,44	6,00	1,68
2010 I	0,66	0,94	1,14	0,61	0,55	0,56	0,58	1,60	1,57	-	-	-	-
II	0,79	1,18	1,31	0,70	0,68	0,69	0,68	1,75	1,73	-	-	-	-
III	0,76	1,18	1,30	0,61	0,65	0,66	0,66	1,70	-	-	-	-	-
IV ^a	0,82	1,21	1,21	0,67	0,68	0,68	0,71	-	-	-	-	-	-
V ^a	0,81	1,24	1,30	0,75	0,70	0,71	0,72	-	-	-	-	-	-
VI ^a	0,76	1,10	1,33	0,64	0,62	0,63	0,64	-	-	4,13	-	-	-
VII	0,77	1,10	1,35	0,64	0,62	0,63	0,62	-	-	4,75	7,00	-	2,00
VIII	0,97	-	-	0,80	0,81	0,81	0,81	2,05	-	-	-	-	1,34
IX	1,24	1,78	1,75	-	1,30	1,30	1,24	2,11	2,05	-	-	-	1,45
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>IX 2010</u> <u>VIII 2009</u>	128	x	x	x	160	160	153	102	x	x	x	x	108
<u>IX 2010</u> <u>IX 2009</u>	203	205	x	x	x	x	188	167	146	x	x	x	149

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne ^a , owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2009 VI	7 728	13 615	22 205	1 039	51 193	5 093	1 276
VII	5 730	10 661	22 749	7 388	80 506	3 616	3 410
VIII	12 759	19 500	28 048	12 214	46 336	3 883	3 550
IX	7 518	10 436	28 440	20 152	23 070	3 505	1 531
X	7 182	12 987	23 826	33 224	12 227	3 110	1 418
XI	7 913	13 594	24 494	31 898	10 231	2 958	1 283
XII	10 153	18 823	26 022	12 193	10 338	5 315	1 636
2009 I-XII	100 196	157 524	291 629	141 925	287 636	42 624	21 735
2010 I	6 598	12 295	16 910	5 450	10 077	2 987	1 562
II	6 862	13 752	22 563	4 430	11 123	3 948	8 967
III	9 728	18 295	30 196	4 572	13 767	5 014	11 435
IV	8 982	16 477	23 322	6 724	12 707	4 146	7 535
V	8 590	12 790	20 723	6 226	10 177	3 757	13 164
VI	7 481	13 382	21 561	5 610	59 660	3 528	5 357
VII	7 817	11 093	19 496	6 917	62 310	3 235	12 577
Wskaźniki zmian (%)							
<u>VII 2010</u> <u>VI 2010</u>	104	83	90	123	104	92	235
<u>VII 2010</u> <u>VII 2009</u>	136	104	86	94	77	89	369

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009										2010*							VII 2010
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII 2009 (%)	
Owoce świeże	86 222	55 865	51 584	34 209	33 454	38 231	57 156	79 511	971 020	104 312	126 465	143 476	118 147	94 739	86 324	46 450	90	
Jabłka	79 377	32 653	8 648	4 871	8 260	23 377	42 856	62 035	760 165	93 694	118 071	134 626	111 003	88 224	67 354	22 834	264	
Gruszki	257	131	201	1 216	3 807	4 817	4 033	3 196	19 308	1 823	1 350	1 020	614	229	157	263	131	
Truskawki	310	11 865	2 743	228	197	75	6	23	15 770	23	33	103	122	108	10 800	1 830	67	
Sliwki	13	57	881	4 427	7 365	3 677	181	13	16 673	8	10	6	4	-	14	634	72	
Maliny	2	335	6 603	8 410	6 672	1 264	160	216	24 276	129	167	226	108	79	542	3 640	55	
Wiśnie	69	785	6 367	2 564	0	0	5	4	9 846	7	14	6	-	26	347	1 749	27	
Przetwory owocowe	55 144	60 744	60 085	57 659	57 595	63 863	68 279	50 423	701 890	50 176	53 168	69 442	63 636	60 822	66 326	59 560	99	
Zagęszczony sok jabłkowy	19 141	19 446	18 062	15 570	16 684	26 666	32 649	19 587	246 906	15 515	16 958	23 728	24 082	19 258	22 369	17 153	95	
Truskawki w puszkach	601	866	696	635	829	598	538	571	8 041	584	427	824	471	528	1 030	312	45	
Wiśnie w puszkach	435	423	525	622	930	779	505	451	7 496	398	559	568	725	804	596	287	55	
Dżemy	1 774	2 795	2 807	2 704	2 169	2 182	1 915	1 904	27 757	1 556	2 056	2 243	1 918	2 346	2 050	2 041	73	
Mrożonki	21 493	22 340	23 122	23 256	22 824	19 285	19 661	15 425	256 410	20 995	21 332	28 222	23 198	26 287	26 869	27 325	118	
Owoce świeże	30 024	29 780	35 743	25 810	22 654	13 410	16 456	22 311	354 846	29 114	35 391	39 638	37 024	30 952	38 078	28 698	80	
Jabłka	24 696	11 088	2 811	1 344	1 997	4 452	7 748	11 534	197 163	22 470	29 849	33 480	31 946	26 081	20 749	6 479	230	
Gruszki	125	71	114	592	1 963	2 331	1 948	1 576	9 822	961	773	618	421	138	127	202	178	
Truskawki	464	9 726	2 282	377	199	63	7	16	13 509	15	32	118	146	144	10 448	2 274	100	
Sliwki	10	44	509	1 821	2 888	1 705	80	11	7 116	10	7	5	3	-	12	481	94	
Maliny	4	346	5 629	6 931	5 917	1 177	320	422	21 466	220	261	384	205	171	470	3 430	61	
Wiśnie	41	861	4 042	1 235	0	1	3	4	6 231	2	10	3	-	34	511	2 245	56	
Przetwory owocowe	56 961	61 945	64 544	56 459	59 561	62 862	59 967	44 535	717 163	46 364	49 084	61 936	55 865	56 792	65 732	67 383	104	
Zagęszczony sok jabłkowy	12 805	13 952	12 100	10 375	11 353	16 970	20 398	12 289	166 917	9 851	10 606	14 239	15 023	12 297	14 159	10 144	84	
Truskawki w puszkach	838	1 130	877	798	1 078	760	676	719	10 619	737	545	994	647	713	1 204	359	41	
Wiśnie w puszkach	455	470	530	600	1 086	808	476	444	7 739	369	537	589	663	756	612	289	55	
Dżemy	2 420	4 240	4 045	3 821	3 029	2 993	2 545	2 679	39 721	2 167	2 974	3 171	2 782	3 304	3 122	3 055	76	
Mrożonki	24 347	22 973	22 557	21 710	22 978	19 975	19 657	15 415	280 184	19 952	19 889	26 707	21 426	26 328	25 443	29 079	129	

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2009												2010*							VII 2010 VII 2009 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII				
Owoce świeże	76 696	119 111	115 583	66 145	74 579	94 723	113 443	1 093 770	95 155	81 621	101 380	60 934	65 575	60 460	82 085	69				
Banany	23 295	15 611	13 842	15 415	12 197	20 944	20 035	14 541	222 551	20 436	19 155	23 792	16 441	18 999	15 130	10 068	73			
Owoce cytrusowe	19 770	12 045	11 066	16 845	9 803	23 394	50 777	84 010	425 646	60 416	45 986	56 454	24 768	20 794	8 930	6 215	56			
Brzoskwinie i nekt.	2 391	11 592	30 022	27 186	14 034	1 890	83	14	87 538	16	16	67	77	1 022	6 326	22 132	74			
Winnogrona	6 201	1 790	3 933	15 219	12 259	14 335	7 648	2 277	83 899	1 401	2 884	4 632	3 679	5 129	1 766	3 734	95			
Arbuzy	6 851	16 575	42 262	25 602	4 129	369	195	392	99 044	433	340	1 204	1 916	5 313	17 218	27 988	66			
Jabłka	4 658	5 466	5 744	1 069	625	418	299	492	21 625	816	699	847	1 143	1 464	1 513	1 568	27			
Przetwory razem	18 218	17 433	18 968	16 234	18 691	21 737	27 431	25 949	246 636	19 139	19 205	27 167	22 271	19 583	16 742	16 386	86			
Soki zagęszczone	8 804	7 828	8 401	6 481	7 134	8 763	10 848	12 355	104 252	8 566	7 672	10 007	9 297	8 011	8 490	5 531	66			
-sok pomarańczowy	2 846	2 499	3 886	2 840	2 816	2 807	3 808	4 938	38 127	2 736	2 847	4 659	3 764	3 548	3 527	2 092	54			
Mrożonki	1 610	1 719	3 969	3 243	2 492	1 904	2 442	1 587	27 084	2 147	1 951	1 957	2 358	1 997	1 531	3 611	91			
Susze	401	565	695	623	1 248	1 314	1 944	1 073	11 529	989	989	748	677	676	635	1 004	144			
Dżemy	361	465	442	336	505	549	434	544	5 920	581	464	685	487	541	267	265	60			
Przetwory puszkow.	6 802	6 791	5 389	5 511	7 166	8 891	11 584	10 193	96 076	6 542	7 809	13 367	9 320	8 144	5 709	5 934	110			
-ananasy	1 464	1 387	867	893	1 516	1 615	2 970	2 286	18 845	962	990	2 883	1 637	1 078	1 241	1 647	190			
-brzoskwinie	1 278	1 468	1 121	1 513	1 837	2 356	3 742	3 501	25 902	1 167	2 161	4 932	2 200	1 966	1 199	1 241	111			
Owoce świeże	54 392	48 092	59 672	56 382	45 540	54 925	77 100	80 201	735 660	64 829	58 979	67 990	51 289	57 577	45 679	58 590	98			
Banany	14 409	10 421	7 173	7 785	6 610	10 939	14 649	8 932	138 758	10 134	10 180	15 249	11 044	12 993	9 947	6 557	91			
Owoce cytrusowe	9 434	7 168	6 442	6 044	7 216	16 310	34 020	53 258	254 293	39 447	30 160	27 830	15 897	15 510	7 726	6 015	93			
Brzoskwinie i nekt.	2 516	9 521	19 477	15 142	7 989	1 181	52	44	56 325	40	21	126	133	1 446	6 531	19 812	102			
Winnogrona	7 479	2 513	4 417	11 082	8 855	11 140	8 367	3 706	82 715	2 339	3 990	6 663	6 090	6 845	2 277	4 600	104			
Arbuzy	3 612	4 956	7 316	3 993	625	199	103	198	22 907	206	217	690	1 001	2 981	5 513	7 220	99			
Jabłka	2 006	2 334	2 367	541	330	177	165	188	9 979	296	398	530	879	1 151	1 058	914	39			
Przetwory razem	19 483	22 020	22 066	19 048	24 462	24 709	28 258	24 593	287 148	19 401	22 923	29 084	27 294	26 249	23 336	23 165	105			
Soki zagęszczone	7 912	7 692	6 805	5 708	6 158	6 845	7 718	8 859	94 304	6 858	7 619	9 967	11 895	9 907	11 750	7 822	115			
-sok pomarańczowy	2 458	2 032	2 510	2 026	2 054	2 097	2 854	4 071	32 560	2 541	2 706	4 855	4 384	5 018	6 112	3 515	140			
Mrożonki	1 915	2 267	5 735	4 682	3 574	2 433	2 979	1 920	36 693	2 353	2 245	2 043	2 088	2 879	2 182	6 259	109			
Susze	931	1 360	1 302	1 093	2 217	2 614	3 411	2 031	23 388	1 849	1 876	1 766	1 496	1 404	1 279	1 550	119			
Dżemy	659	933	812	675	902	844	563	579	10 036	689	683	900	829	937	488	595	73			
Przetwory puszkow	7 864	9 587	7 244	6 787	11 378	11 370	13 204	10 919	119 818	7 394	10 186	14 067	10 829	10 821	7 425	6 841	94			
-ananasy	1 094	992	628	610	1 094	1 009	2 017	1 579	13 475	694	782	1 929	1 191	841	937	1 307	208			
-brzoskwinie	922	982	764	938	1 074	1 448	2 314	2 019	16 429	701	1 198	2 698	1 339	1 240	708	671	88			

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2009 VI	0,34	0,54	0,82	0,59	1,03	1,10	0,90	0,75	0,84	1,31	1,11
VII	0,33	0,57	0,83	0,56	0,85	0,63	0,86	0,68	0,78	1,26	1,01
VIII	0,28	0,49	1,65	0,79	0,82	0,48	0,82	0,62	0,78	1,26	0,97
IX	0,24	0,52	1,01	1,28	0,89		0,88	0,65	0,73	1,30	1,17
X	0,19	0,48	0,85	1,43	0,93	3,50	0,85	0,63	0,69	1,27	1,04
XI	0,18	0,48	1,23	1,36	2,00	0,59	0,82	0,61	0,68	1,26	0,94
XII	0,19	0,49	0,70		1,95	0,85	0,81	0,59	0,71	1,26	0,99
2009 I-XII	0,26	0,56	1,21	1,38	1,27	0,98	0,96	0,69	0,77	1,32	1,03
2010 I	0,24	0,53	0,65	-	1,71	0,34	0,79	0,61	0,70	1,26	0,93
II	0,25	0,57	0,96	-	1,56	0,72	0,76	0,59	0,73	1,28	0,96
III	0,25	0,61	1,14	-	1,70	0,49	0,75	0,60	0,70	1,21	1,04
IV	0,29	0,69	1,20	-	1,90	1,28	0,77	0,60	0,71	1,37	0,92
V	0,30	0,60	1,33	-	2,18	1,28	0,83	0,65	0,73	1,35	0,94
VI	0,31	0,81	0,97	0,69	0,87	1,47	0,86	0,64	0,70	1,17	1,03
VII	0,28	0,77	1,24	0,66	0,94	1,28	1,04	0,79	0,71	1,15	1,01
Wskaźniki zmian cen (%)											
$\frac{\text{VII 2010}}{\text{VI 2010}}$	90	95	128	96	108	87	121	123	101	98	98
$\frac{\text{VII 2010}}{\text{VII 2009}}$	85	135	149	118	111	203	121	116	91	91	100

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czerśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2009 VII	2,10	-	-	-	-	3,72	5,11	2,36	3,97	4,31	4,12	3,98	6,80	4,45	8,79
VIII	1,61	-	-	-	-	2,75	5,46	1,53	3,44	1,68	3,82	4,16	6,65	4,40	4,87
IX	1,28	1,22	1,28	1,31	1,20	1,89	6,72	-	-	1,50	3,69	5,79	5,92	4,21	4,24
X	1,17	1,10	1,20	1,20	1,15	1,90	9,13	-	-	1,42	3,59	4,57	5,71	4,45	4,50
XI	1,03	1,05	1,07	1,06	1,05	1,88	-	-	-	2,61	3,64	4,38	4,89	4,36	6,39
XII	0,98	1,00	0,99	1,01	0,99	1,94	-	-	-	-	3,62	4,12	4,15	4,20	8,77
2009 I-XII	1,38	1,15	1,29	1,29	1,26	3,17	7,36	2,86	4,00	3,34	4,32	3,99	5,59	4,24	6,92
2010 I	1,10	1,10	1,15	1,07	1,15	2,43	-	-	-	-	3,39	4,70	4,42	4,00	10,86
II	1,23	1,15	1,28	1,20	1,25	2,44	-	-	-	-	3,39	4,50	4,71	3,82	10,00
III	1,27	1,20	1,26	1,24	1,25	2,41	-	-	-	-	3,94	4,04	4,87	3,80	8,94
IV	1,25	1,23	1,24	1,25	1,25	2,57	-	-	-	-	3,46	3,98	4,88	3,90	9,13
V	1,17	1,15	1,18	1,18	1,15	3,10	17,50	-	-	-	3,96	4,51	5,16	3,71	9,19
VI	1,19	1,20	1,23	1,19	1,20	3,13	3,68	-	4,66	-	4,32	5,58	5,97	3,92	8,95
VII	1,48	-	-	-	-	2,97	6,80	3,94	7,29	4,27	4,02	5,73	6,15	4,09	9,02
VIII	1,81	-	-	-	-	3,52	9,42	3,70	5,50	2,25	3,67	7,65	6,11	4,39	5,77
IX	1,95	1,96	1,94	2,02	1,99	3,37	9,25	-	-	2,41	3,62	7,34	6,76	4,35	4,72
Wskaźniki zmian cen (%)															
$\frac{\text{IX 2010}}{\text{VIII 2009}}$	108	x	x	x	x	96	98	-	-	107	99	96	111	99	82
$\frac{\text{IX 2010}}{\text{IX 2009}}$	152	161	152	154	166	178	138	-	-	161	98	127	114	103	111

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki ^a	Sok jabłkowy ^a	Sok Pomarańczowy ^a
2009 VI	6,10	6,70	6,43	3,63	1,60	1,99
VII	5,93	6,53	6,27	3,69	1,69	1,99
VIII	5,97	6,70	6,40	3,59	1,62	1,95
IX	6,00	6,50	6,43	3,45	1,61	1,99
X	6,00	6,70	6,37	-	1,59	1,92
XI	5,93	6,53	6,37	-	1,62	1,92
XII	6,07	6,80	6,53	-	1,58	1,86
2009 I-XII	6,24	6,78	6,46	3,56	1,64	1,96
2010 I	6,20	6,50	6,50	-	1,66	1,95
II	6,13	6,50	6,43	-	1,66	1,95
III	5,97	6,57	6,37	-	1,68	1,96
IV	5,87	6,33	6,30	-	1,70	1,92
V	5,80	6,33	6,67	-	1,74	1,94
VI	5,93	6,17	6,53	-	1,76	1,97
VII	5,83	6,07	6,33	-	1,71	2,02
VIII	6,00	6,13	6,30	-	1,76	2,14
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	103	101	100	x	103	106
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	101	91	98	x	109	110

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czerśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2009 VI	3,10	6,98	-	7,11	4,54	-	11,07	5,75	5,76	5,24	7,38
VII	3,47	6,86	6,23	6,33	4,86	14,16	11,78	5,44	5,85	5,36	8,06
VIII	3,01	5,35	3,48	-	-	12,48	7,30	4,93	5,78	5,63	7,74
IX	2,37	3,72	2,59	-	-	12,20	6,06	4,82	5,64	7,15	7,59
X	2,05	3,37	2,64	-	-	-	6,16	4,73	5,59	6,57	7,28
XI	1,95	3,46	-	-	-	-	7,65	4,66	5,69	5,94	6,24
XII	1,94	3,75	-	-	-	-	10,91	4,62	5,35	5,85	5,30
2009 I-XII	2,37	5,47	3,74	6,72	7,33	12,94	9,92	5,37	5,57	5,64	6,75
2010 I	1,99	4,20	-	-	-	-	14,45	4,58	5,28	6,09	5,51
II	2,05	4,60	-	-	-	-	13,24	4,61	5,21	6,06	5,90
III	2,10	4,94	-	-	-	-	11,92	4,88	5,16	5,86	6,12
IV	2,16	5,31	-	-	-	-	12,44	5,01	5,17	5,66	6,26
V	2,21	5,75	-	-	15,34	-	12,04	4,95	5,37	6,03	6,51
VI	2,34	6,12	-	11,05	6,24	-	11,30	5,28	5,75	6,93	7,38
VII	2,51	6,32	7,70	10,35	6,85	17,16	11,26	5,21	6,27	7,26	7,69
VIII	3,05	5,92	4,41	-	-	15,98	7,72	4,94	6,49	9,20	7,66
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	122	94	57	x	x	93	69	95	104	127	100
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	101	111	127	x	x	128	106	100	112	163	99

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dzemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2009 VI	12,19	-	3,64	4,32	15,10	6,68	5,44
VII	12,25	-	3,66	4,32	14,98	6,74	5,47
VIII	12,25	-	3,69	4,35	15,00	6,78	5,52
IX	12,31	-	3,66	4,31	15,00	6,72	5,55
X	12,25	-	3,66	4,32	15,08	6,74	5,54
XI	12,31	-	3,68	4,29	15,14	6,82	5,64
XII	12,31	-	3,62	4,24	15,02	6,70	5,40
2009 I-XII	12,20	-	3,64	4,31	15,06	6,66	5,38
2010 I	12,53	-	3,64	4,30	15,10	6,68	5,48
II	12,58	-	3,66	4,32	15,06	6,74	5,44
III	12,58	-	3,63	4,30	15,10	6,72	5,49
IV	12,69	-	3,62	4,26	15,04	6,70	5,45
V	12,67	-	3,58	4,25	15,24	6,70	5,45
VI	12,72	-	3,58	4,28	15,14	6,62	5,41
VII	12,67	-	3,59	4,28	15,14	6,62	5,42
VIII	12,56	-	3,60	4,28	15,24	6,66	5,42
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	99	x	100	100	101	101	100
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	103	x-	98	98	102	98	98

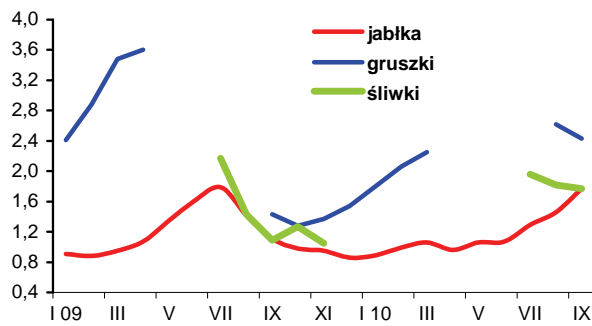
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

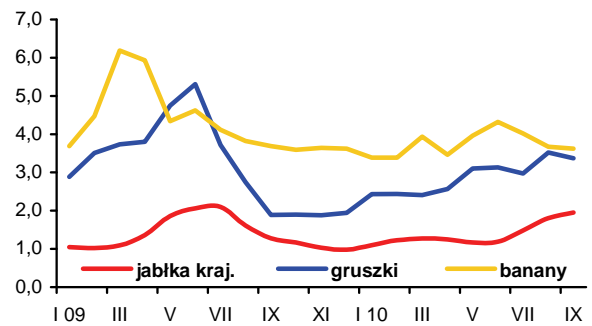
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2008 XI	59	75	-	68	69	-
XII	61	76	-	71	59	-
2009 I	68	89	-	69	71	-
II	71	85	-	78	69	-
III	58	91	-	79	65	-
IV	68	-	55	64	64	-
V	72	-	48	75	58	-
VI	74	-	42	68	49	-
VII	65	74	-	68	54	-
VIII	58	76	-	72	49	-
IX	61	-	-	68	68	-
X	59	75	-	67	64	-
XI	63	76	-	65	68	-
XII	65	76	-	68	69	-
2010 I	68	75	-	70	71	-
II	70	74	-	73	73	-
III	68	62	-	65	72	-
IV	69	78	65	69	70	-
V	65	78	54	74	55	-
VI	71	-	51	65	68	56
VII	74	78	-	68	71	45

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP "Der Markt Obst und Gemüse" i, "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

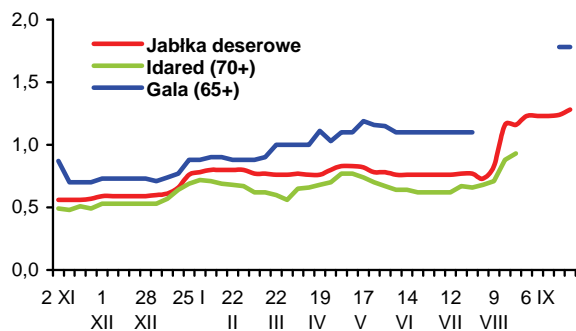
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych 2009 i 2010 r. (zł/kg)

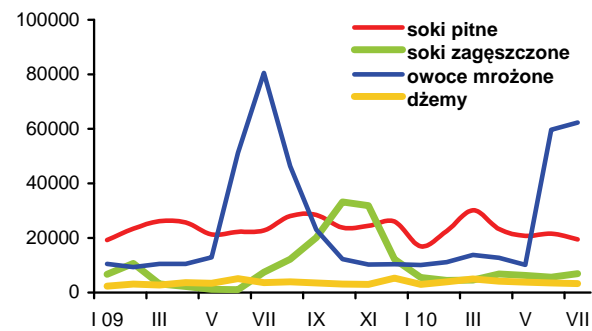
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2009 i 2010 r. (zł/kg)

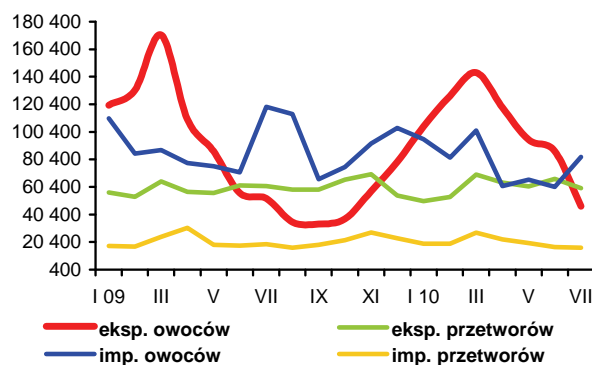
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od XI 2009 r. do VIII 2010 r. (zł/kg)

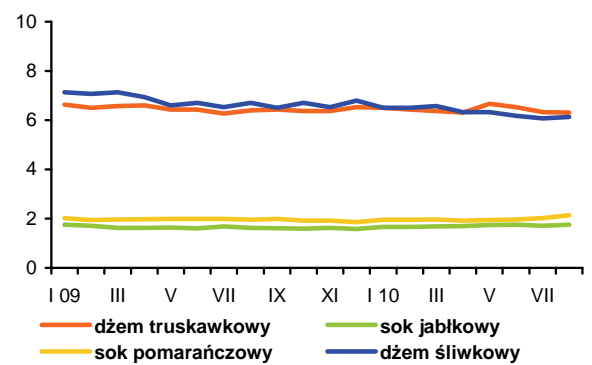
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2009 i w 2010 r. (tony)

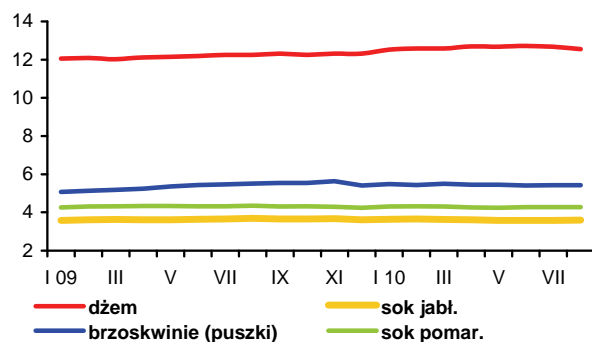
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2009 i 2010 r. (tony)

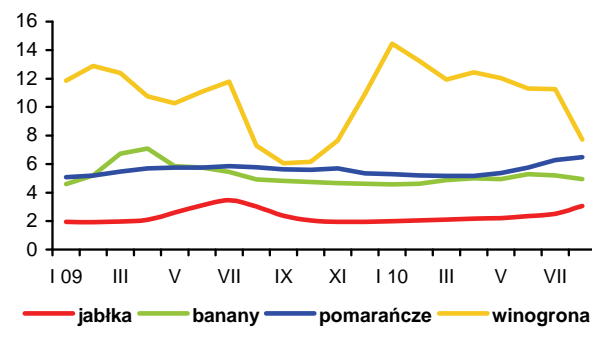
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2009 i 2010 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

W sierpniu przeciętna cena skupu mleka wzrosła do 103,75 zł/100 l, a cena mleka o standardowych parametrach do 108,53 zł/100 kg, przy czym w m. północnym płacono 114,28 zł/100 kg, w centralnym 105,05 zł/100 kg, w zachodnim 104,61 zł/100 kg i w południowo-wschodnim 100,70 zł/100 kg. W porównaniu do innych krajów Unii Europejskiej ceny skupu surowca mlecznego w Polsce są stosunkowo niskie. W lipcu za mleko surowe płacono: we Francji 31,27 EUR/100 kg, w Niemczech 30,59 EUR/100 kg, w Czechach 28,35 EUR/100 kg, w Słowacji 26,59 EUR/100 kg, a w Polsce 25,82 EUR/100 kg.

We wrześniu ceny jałówek cielnych na targowiskach wahały się od 1800 do 3200 zł/szt., a krów mlecznych od 1650 do 3200 zł/szt.

Ceny zbytu większości wyrobów mleczarskich we wrześniu były zbliżone do notowanych w sierpniu, przy równoczesnym zróżnicowaniu regionalnym. Ceny mleka spożywczego 2% wynosiły od ok. 145 zł/100 kg w m. zachodnim do ok. 170 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim. Ceny mleka UHT 2%, notowane tylko w m. północnym i centralnym, wahały się od 176 do 185 zł/100 kg. Za jogurt naturalny 2% płacono od 286-298 w m. zachodnim do ok. 310 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim, a za kefir 2% od ok. 225 zł/100 kg w m. zachodnim do ok. 280 zł/100 kg w m. centralnym.

Najwyższe ceny śmietany 10-29% notowano w m. zachodnim (510-527 zł/100 kg), a najniższe w m. południowo-wschodnim (ok. 490 zł/100 kg). Masło w blokach kosztowało od ok. 1400 zł/100 kg w m. północnym do ok. 1480-1500 zł/100 kg w m. centralnym i południowo-wschodnim, a masło konfekcjonowane od ok. 1450 zł/100 w m. północnym, południowo-wschodnim

i zachodnim do ok. 1495 zł/100 kg w m. centralnym. Przeciętne ceny pełnego mleka w proszku wahały się w granicach 1130-1150 zł/100 kg, a odtłuszczonego 850-890 zł/100 kg. Największe wahania cen OMP zanotowano w m. południowo-wschodnim (od 859 do 917 zł/100 kg).

Ceny serów dojrzewających były nieznacznie wyższe niż w sierpniu: Edam zdrożał w skali kraju z 1196 zł/100 kg w połowie sierpnia do 1247 zł/100 kg w końcu września, Gouda odpowiednio z 1198 do 1235 zł/100 kg, a sery: Podlaski, Zamojski i Morski z 1185 do 1208 zł/100 kg. Przeciętna cena twarogu tłustego utrzymywała się w granicach 863-884 zł/100 kg.

W krajach Unii Europejskiej ceny trwałych wyrobów mleczarskich w połowie września były na ogół wyższe niż w sierpniu. Ceny masła wzrosły w Niemczech z 3715 do 3800 EUR/t, we Francji z 3650 do 3700 EUR/t, we Włoszech z 3550 do 3600 EUR/t, w Holandii z 3740 do 3760 EUR/t i w Polsce z 3478 do 3543 EUR/t. Jedynie w Wielkiej Brytanii cena masła zmalała z 4226 do 4056 EUR/t.

Pełne mleko w proszku zdrożało w Niemczech z 2675 do 2825 EUR/t, w Holandii z 2670 do 2760 EUR/t i w Polsce z 2798 do 2914 EUR/t. We Francji cena PMP utrzymała się na poziomie 2750 EUR/t. Cena odtłuszczonego mleka w proszku wzrosła w Niemczech z 1990 do 2125 EUR/t i w Holandii z 2020 do 2150 EUR/t. W Polsce OMP staniało z 2178 do 2166 EUR/t. We Francji cena OMP utrzymała się na poziomie 2700 EUR/t. Serwatka w proszku zdrożała w Niemczech z 675 do 740 EUR/t, we Francji z 650 do 700 EUR/t i w Holandii z 690 do 750 EUR/t.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2008 I-XII	8 686,4	102,26	.
2009 I-XII	8 878,2	89,62	.
2009 VII	811,2	85,77	91,95
VIII	796,2	85,58	92,77
IX	737,6	87,64	94,42
X	700,6	91,93	97,77
XI	648,5	99,35	105,25
XII	671,7	104,87	106,66
2010 I	680,2	102,22	106,09
II	625,0	102,22	106,88
III	714,6	102,13	104,79
IV	734,5	101,05	104,21
V	799,3	101,06	104,54
VI	788,8	102,04	105,18
VII	798,7	102,59	105,54
VIII	788,1	103,75	108,53
Wskaźnik zmian w %			
<u>VIII 2010</u> VII 2010	98,7	101,1	102,8
<u>VIII 2010</u> VIII 2009	99,0	121,2	117,0

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2008 I-XII	2 358,5	120,0	47,9	374,5	373,9	182,5	329,0	281,5
2009 I-XII	2 702,7	116,9	32,8	439,6	361,1	170,2	340,6	285,2
2009 ^a VI	215,0	12,4	3,1	33,7	37,0	14,1	26,7	24,5
VII	215,2	11,3	3,1	37,1	32,5	15,1	26,9	24,9
VIII	212,5	10,1	3,1	37,3	31,4	14,7	26,0	23,1
IX	210,4	7,4	2,7	37,8	27,3	13,8	26,9	23,6
X	205,7	6,5	2,4	38,0	28,1	14,2	28,9	22,9
XI	202,9	5,1	2,4	38,2	23,6	13,0	28,7	19,7
XII	213,1	5,8	2,8	33,9	25,0	14,0	28,6	20,0
2010 ^a I	204,7	5,6	2,4	42,9	24,4	13,6	28,4	19,3
II	199,6	4,4	1,7	37,3	23,1	11,9	26,8	19,2
III	224,4	5,5	1,9	45,8	27,5	14,3	35,5	22,9
IV	207,8	9,5	2,2	41,4	26,9	13,7	27,7	20,3
V	223,8	11,1	2,7	43,8	32,8	14,7	30,9	21,6
VI	208,7*	10,6	2,2	41,6	33,6	13,2	28,7	21,5
VII	214,2	9,5	2,5	42,2	30,9	13,4	29,8	23,2
Wskaźnik zmian w %								
<u>VII 2010</u> VI 2010	102,6	89,6	113,6	101,4	92,0	101,5	103,8	107,9
<u>VII 2010</u> VII 2009	99,5	84,1	80,6	113,7	95,1	88,7	110,8	93,2

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników; * korekta GUS.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii ^a 2-2,5% tł.	UHT ^a 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2009 VII	1,49	1,71	7,43	8,80	10,21	11,98	0,77	5,44	8,56	10,70
VIII	1,49	1,70	7,28	8,79	10,34	12,03	0,78	5,38	8,54	10,71
IX	1,49	1,72	7,36	8,80	10,83	12,30	0,77	5,34	8,53	10,92
X	1,50	1,75	7,82	9,35	13,34	13,69	0,77	5,38	8,54	11,73
XI	1,50	1,74	8,59	9,96	14,96	14,97	0,77	5,45	8,57	12,47
XII	1,51	1,76	8,85	10,43	14,80	15,05	0,76	5,47	8,61	12,79
2010 I	1,51	1,77	8,58	10,93	12,92	14,48	0,77	5,50	8,59	12,66
II	1,51	1,76	8,38	11,03	12,35	14,03	0,77	5,47	8,55	12,56
III	1,50	1,75	8,46	11,10	12,37	13,97	0,78	5,45	8,58	12,60
IV	1,50	1,75	8,68	11,09	12,47	13,95	0,79	5,44	8,63	12,50
V	1,50	1,74	9,27	11,84	13,44	14,80	0,78	5,43	8,61	12,53
VI	1,50	1,73	9,56	12,12	14,18	15,02	0,81	5,46	8,67	12,70
VII	1,51	1,74	9,57	12,31	14,44	15,36	0,81	5,46	8,68	12,80
VIII	1,52	1,78	9,45	12,57	14,57	15,58	0,81	5,48	8,64	13,03
IX ^b	1,62	1,82	8,86	11,27	14,53	14,67	.	5,10	8,75	12,35
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	100,7	102,3	98,7	102,1	100,9	101,4	100,0	100,4	99,5	101,8
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	102,0	104,7	129,8	143,0	140,9	129,5	103,8	101,9	101,2	121,7

^a od stycznia 2010 r. ceny mleka o zaw. 1,5-2% tł., ^b ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniu 26 IX 2010 r.
Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcyj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2009 VII	2,04	2,69	12,80	3,10	3,39	0,70	1,10	1,58	11,81	15,83
VIII	2,04	2,69	12,75	3,10	3,40	0,69	1,11	1,58	11,87	15,80
IX	2,04	2,68	12,75	3,11	3,42	0,69	1,11	1,57	11,83	15,57
X	2,03	2,68	12,70	3,11	3,57	0,69	1,10	1,57	11,83	15,86
XI	2,03	2,67	12,71	3,11	3,90	0,69	1,10	1,57	11,88	16,48
XII	2,04	2,66	12,71	3,11	4,07	0,70	1,11	1,56	11,86	16,90
2010 I	2,05	2,65	12,84	3,12	4,11	0,69	1,10	1,56	11,87	17,18
II	2,04	2,64	12,89	3,13	4,06	0,70	1,09	1,57	11,90	17,32
III	2,04	2,64	13,08	3,11	3,99	0,69	1,02	1,57	11,93	17,35
IV	2,04	2,63	13,15	3,10	3,96	0,69	1,07	1,57	11,93	17,22
V	2,05	2,65	13,11	3,10	3,94	0,68	1,09	1,57	11,96	17,33
VI	2,05	2,65	13,16	3,11	4,04	0,68	1,08	1,56	12,00	17,34
VII	2,03	2,65	13,11	3,11	4,18	0,68	1,09	1,56	11,98	17,42
VIII	2,04	2,65	13,18	3,10	4,21	0,68	1,09	1,56	12,13	17,34
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2010</u> <u>VII 2010</u>	100,5	100,0	100,5	99,7	100,7	100,0	100,0	100,0	101,3	99,5
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	100,0	98,5	103,4	100,0	123,8	98,6	98,2	98,7	102,2	109,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2008 I-XII	132,7	153,2	30,5	252,5	95,5	22,6	30,2	6,6	47,0	30,9
2009 I-XII	120,9	141,2	17,7	290,7	107,3	27,0	38,9	9,9	57,4	21,2
2009 VI	11,4	12,9	2,1	31,2	7,6	2,0	3,1	0,5	3,2	1,9
VII	10,0	12,5	1,8	29,1	7,6	2,2	3,8	0,8	1,6	1,2
VIII	10,3	11,4	1,0	29,5	9,0	1,7	3,6	0,7	4,3	1,5
IX	10,9	12,7	1,2	26,4	9,5	2,6	3,4	1,0	4,1	1,2
X	10,8	12,3	1,0	25,4	10,3	1,9	3,9	1,4	3,6	1,4
XI	8,8	11,5	0,9	23,0	10,6	2,2	4,1	1,7	4,7	1,2
XII	6,2	9,5	0,8	21,6	9,1	2,3	3,3	1,3	6,7	1,5
2010 I	7,3	10,4	1,7	21,6	11,1	2,3	3,8	0,7	5,4	1,8
II	7,2	10,3	2,5	19,7	10,8	2,3	3,4	0,5	4,3	2,2
III	5,3	11,6	2,0	21,9	11,5	3,5	4,2	1,1	7,7	3,1
IV	6,6	11,8	3,0	21,0	10,4	3,2	3,5	0,8	4,7	1,9
V	13,2	12,1	3,2	18,8	10,8	3,7	3,3	1,2	6,7	3,0
VI	11,3	12,7	2,3	18,2	10,3	1,5	2,4	1,3	5,9	1,5
VII	13,5	11,3	1,1	19,4	10,3	1,4	2,1	1,2	3,7	2,0
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2010</u> <u>VI 2010</u>	119,5	89,0	47,8	106,6	100,0	93,3	87,5	92,3	62,7	133,3
<u>VII 2010</u> <u>VII 2009</u>	135,0	90,4	61,1	66,7	135,5	63,6	55,3	150,0	231,3	166,7

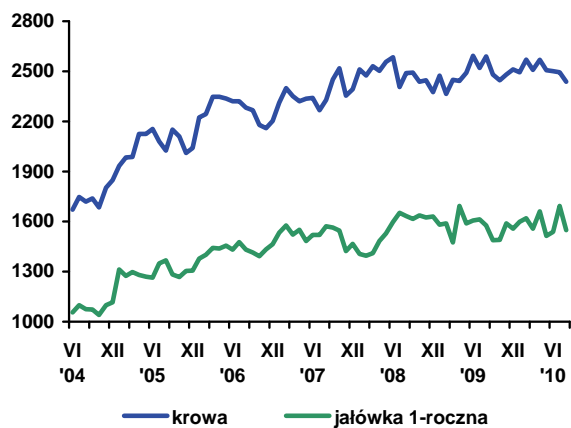
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

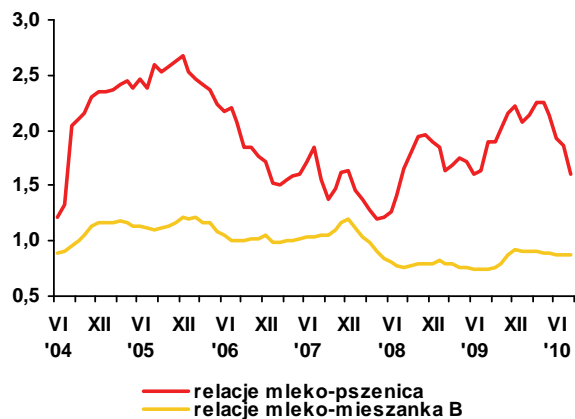
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2008 I-XII	2 114	3 104	2 564	598	1 183	2 220	3 319	3 246	741	1 083
2009 I-XII	1 414	2 585	2 308	443	965	1 725	2 853	2 763	549	1 141
2009 VI	1 414	2 521	2 247	424	949	1 512	2 767	2 513	540	1 153
VII	1 191	2 321	2 107	368	901	1 416	2 549	2 463	840	1 142
VIII	1 424	2 417	2 258	434	942	2 359	2 645	2 566	462	1 162
IX	1 534	2 532	2 563	459	958	1 670	2 872	2 589	574	1 234
X	1 655	2 642	2 945	564	1 002	1 942	2 884	2 866	836	1 252
XI	1 730	2 855	2 898	612	991	2 322	2 871	2 990	764	1 245
XII	1 715	2 962	3 151	567	1 017	2 002	3 123	3 077	576	1 154
2010 I	1 774	2 643	2 842	499	949	1 751	2 829	2 728	462	1 039
II	1 866	2 790	2 713	539	991	1 929	2 986	2 569	552	988
III	1 832	2 754	2 836	551	978	1 308	2 901	2 896	487	1 044
IV	1 900	2 769	2 906	582	1 002	1 329	3 037	3 084	550	1 169
V	2 070	2 906	3 081	684	1 031	1 400	3 160	3 305	495	1 026
VI	1 983	2 829	3 208	637	957	2 142	3 042	3 276	552	1 015
VII	2 138	2 884	3 446	551	959	2 337	3 281	3 982	678	1 090
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2010</u> <u>VI 2010</u>	107,8	101,9	107,4	86,5	100,2	109,1	107,9	121,6	122,8	107,4
<u>VII 2010</u> <u>VII 2009</u>	179,5	124,3	163,6	149,7	106,4	165,0	128,7	161,7	80,7	95,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

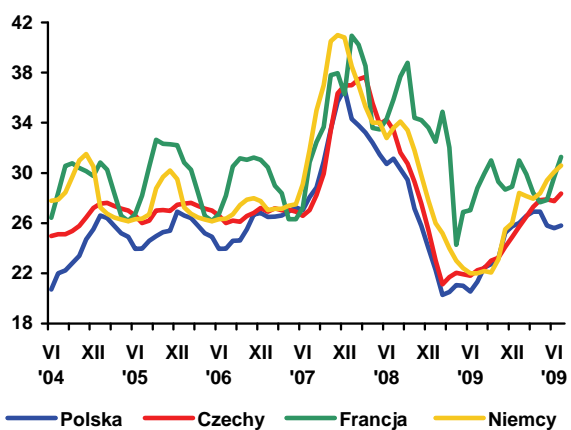
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

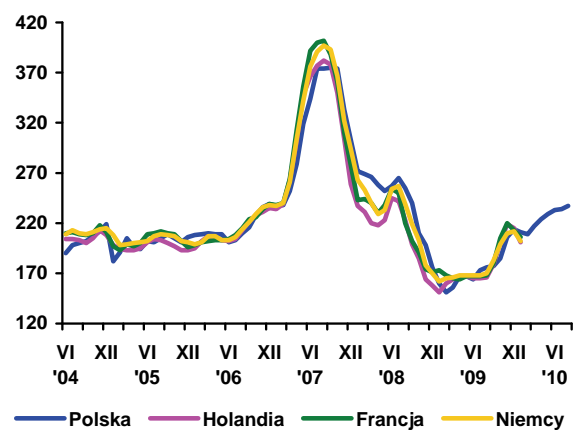
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

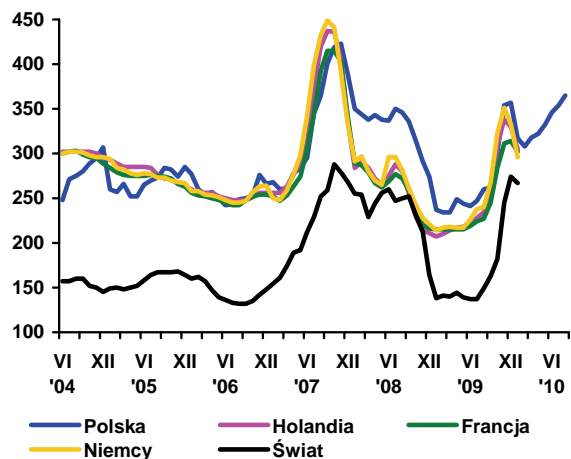
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

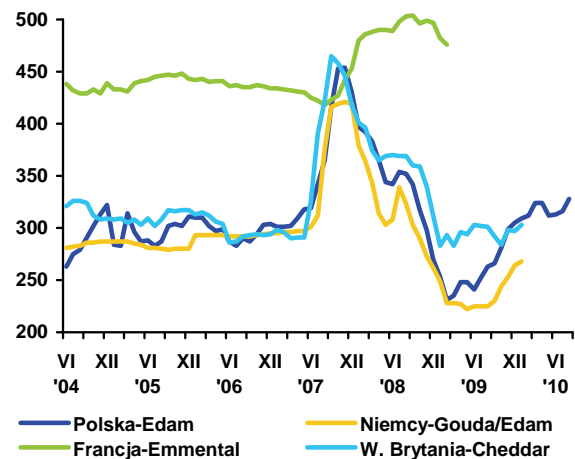
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

W sierpniu 2010 r. średnia cena skupu żywca wołowego wynosiła 4,40 zł/kg wagi żywej i była o ok. 2% wyższa niż w poprzednim miesiącu, ale nadal była niższa niż w analogicznym okresie 2009 r. We wrześniu br. kontynuowany był trend wzrostowy cen skupu bydła, który uległ osłabieniu pod koniec miesiąca. Ceny skupu wróciły do poziomu z końca sierpnia br. i wynosiły: buhajów 4,94 zł/kg wagi żywej, a krów 3,63 zł/kg (tab. 3). Najwyższe ceny płaciły zakłady mięsne za bydło w centralnym regionie Polski (średnio 4,60 zł/kg w. ż), a najniższe w północnym regionie kraju (4,36 zł/kg w. ż).

We wrześniu 2010 r. w UE-27 średnia cena referencyjna tusz wołowych chłodzonych wynosiła ok. 314 EUR/100 kg i była o ok. 1% wyższa niż przed miesiącem. Wzrost cen odnotowano: Danii, Grecji, Hiszpanii, Litwie, Holandii, Austrii, Słowacji i Słowenii. W Polsce wynosiła ona 245,58 EUR/100kg tuszy i była na poziomie z poprzedniego miesiąca, głównie z powodu umacniającego się złotego.

W sierpniu 2010 r. cena zbytu mięsa wołowego z kością wynosiła 18,87 zł/kg, a jego cena detaliczna 20,50 zł/kg i były zbliżone do poziomu z poprzedniego miesiąca. Wzrost cen detalicznych wołowiny był hamowany większą podażą wieprzowiny i drobiu oraz malejącą konsumpcją tego gatunku mięsa (w br. 3,4 kg/osobę), a wzrost cen zbytu umacniającym się złotym. Rozwój cen zbytu wołowiny był podobny do rozwoju cen skupu bydła. Dlatego w końcu września br. nastąpił spadek cen sprzedaży ćwierci wołowych. Zakłady mięsne sprzedawały ćwierci wołowe z buhajów do 2 lat najdrożej w południowym regionie kraju (9975 zł/tonę), a najtaniej w regionie północnym (9541 zł/tonę). W końcu września 2010 r. ceny sprzedaży ćwierci z krów były najwyższe w Polsce centralnej (7761 zł/tonę). W regionie południowym wynosiły one 7707 zł/tonę i w regionie północnym 7454 zł/tonę.

Od dwóch miesięcy skup żywca wołowego i cielęcego jest zdecydowanie większy niż przed rokiem. W sierpniu 2010 r. wyniósł on 12,6 tys. ton wobec 9,2 tys. ton w sierpniu 2009 r. Skup będzie rósł również w kolejnych miesiącach br., gdyż większe jest pogłowie młodego bydła. W rezultacie w II półroczu 2010 r. pro-

dukcja wołowiny może wynieść ok. 190 tys. ton i być o 5% większa niż w II półroczu 2009 r. Jednak jej wzrost nie zrekompensuje 9% spadku produkcji w I półroczu br. W całym 2010 r. produkcja wołowiny może wynieść ok. 380 tys. ton i będzie o 2% mniejsza niż w 2009 r.

Eksport mięsa wołowego chłodzonego w okresie od stycznia do lipca 2010 r. wyniósł 114,9 tys. ton i był o 13,2 tys. ton mniejszy niż w analogicznych miesiącach 2009 r. Eksport mięsa wołowego mrożonego wzrósł w tym okresie o 2,4 tys. ton (do ok. 20 tys. ton). Największy eksport mięsa wołowego był realizowany we Włoszech (33 tys. ton), w Holandii (29,1 tys. ton), Niemczech (22,9 tys. ton) i Hiszpanii (11,8 tys. ton). Ceny mięsa wołowego chłodzonego w eksporcie wzrosły o ok. 4% (z 2,62 do 2,72), a mięsa wołowego mrożonego obniżyły się o ok. 1% (z 2,57 do 2,54 EUR/kg).

W ciągu siedmiu miesięcy 2010 roku eksport bydła i cieląt wyniósł 242,1 tys. sztuk i był o ok. 32 tys. sztuk mniejszy niż przed rokiem. Eksport do Włoch obniżył się z 88 do 79,4 tys. sztuk, do Hiszpanii z 40 do 26,8 tys. sztuk, do Chorwacji z 18,9 do 13,9 tys. sztuk, a do Bośni i Hercegowiny z 18,7 do 13,3 tys. sztuk. Wzrósł natomiast eksport bydła i cieląt do Belgii (z 8,4 do 9,7 tys. sztuk) i na Litwę (z 3,7 do 4,9 tys. sztuk). Średnia cena żywca wołowego i cielęcego wynosiła w eksporcie 2,49 EUR/kg wagi żywej wobec 2,34 EUR/kg w miesiącach styczeń-lipiec 2009 r., pod wpływem wyższych o 6% cen cieląt (2,98 EUR/kg).

W miesiącach styczeń-lipiec 2010 r. import bydła i cieląt wyniósł 10,6 tys. sztuk i był o 3 tys. sztuk większy niż przed rokiem, przy wzroście średniej ceny z 528 do 743 EUE/sztukę. Przyczynił się do tego import cieląt z Litwy, który wyniósł 3,5 tys. sztuk. Import mięsa wołowego chłodzonego i mrożonego wzrósł w tym okresie do 6,1 tys. ton z 4,4 tys. ton w okresie I-VII 2009 r. Najwięcej wołowiny zakupiono w Irlandii (1,6 tys. ton), Czechach (1,2 tys. ton), Litwie (1 tys. ton).

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny	
			ogółem	żywiec	mięso		
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8	
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7	
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5	
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0	
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9	
2009	III	15,5	19,0	2,1	15,7	0,5	
	IV	13,8	17,5	1,4	14,3	0,6	
	V	13,1	21,0	2,3	18,6	0,7	
	VI	11,9	16,0	2,8	12,7	0,6	
	VII	12,0	15,3	1,7	12,1	0,7	
	VIII	9,2	13,0	1,3	10,1	0,9	
	IX	10,8	14,0	1,2	11,4	0,7	
	X	11,8	13,0	1,3	10,0	1,4	
	XI	10,6	13,3	1,2	10,9	0,9	
	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9	
	2010	I	9,2	18,5	1,7	16,4	1,2
		II	9,7	19,0	1,5	17,3	1,4
III		11,8	15,8	1,1	12,3	1,5	
IV		10,6	17,0	1,3	13,0	1,0	
V		11,4	18,7	2,7	14,2	1,0	
VI		12,9	24,2	2,1	19,7	1,1	
VII		13,8	19,7	1,8	16,0	1,4	
VIII		12,6					

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością		
						zbytu	detalicznej	
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30	
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52	
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47	
2009	III	4,73	9,67	18,79	19,18	3,97	4,05	
	IV	4,83	9,87	18,81	19,53	3,89	4,04	
	V	4,64	9,46	18,84	19,70	4,06	4,24	
	VI	4,90	9,71	19,18	19,84	3,99	4,05	
	VII	4,78	9,03	19,48	20,08	4,07	4,19	
	VIII	4,56	8,83	19,37	20,14	4,25	4,42	
	IX	4,59	8,98	19,40	20,19	4,23	4,39	
	X	4,50	9,01	19,27	20,24	4,28	4,49	
	XI	4,49	9,48	19,10	20,30	4,25	4,52	
	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36	
	2010	I	4,91	9,75	19,05	20,32	3,87	4,14
		II	4,87	9,55	19,06	20,39	3,91	4,18
III		4,54	8,88	19,09	20,37	4,20	4,48	
IV		4,55	8,58	18,98	20,44	4,17	4,49	
V		4,38	8,18	18,97	20,37	4,33	4,65	
VI		4,37	9,21	19,09	20,32	4,37	4,65	
VII		4,31	8,21	18,90	20,48	4,38	4,75	
VIII		4,40	8,14	18,87	20,50	4,29	4,66	
w % ceny	sprzed roku	96,4	-	-	-	-	-	
	sprzed m-ca	102,1	-	-	-	-	-	

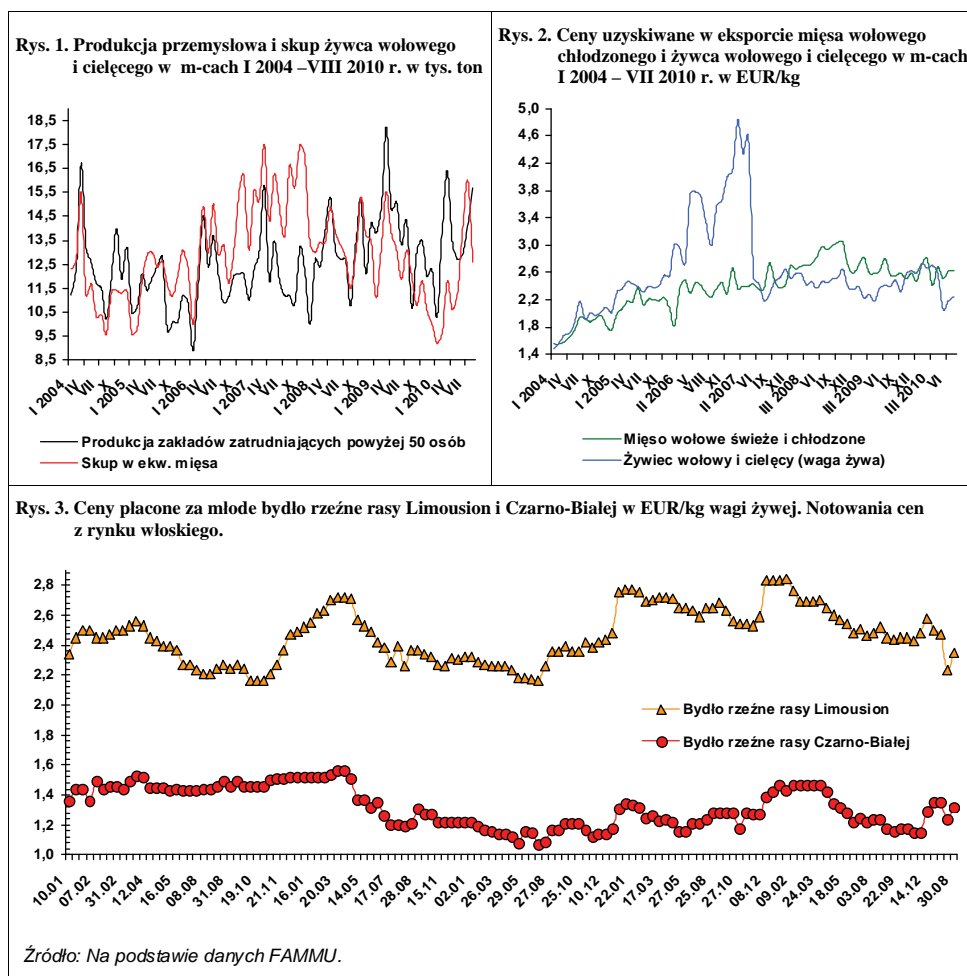
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	II 2010	III 2010	IV 2010	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	5,00	4,78	4,58	4,55	4,39	4,40	4,34	4,49	4,49
Buhaje	5,92	5,47	5,04	4,99	4,68	4,73	4,75	4,97	4,94
Krowy	3,73	3,68	3,68	3,69	3,60	3,67	3,47	3,64	3,63
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,77	9,83	9,80	9,67	9,16	9,57	9,46	9,22	9,04
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	11 292	11 370	10 513	10 125	9 774	9 773	9 627	9 975	9 838
Ćwierci z krów rzeźnych	8 198	8 185	7 985	7 942	8 136	8 175	7 486	7 746	7 761
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-27	321,64	324,25	317,8	315,75	308,39	307,76	305,90	311,38	314,02
Polska	263,93	274,67	255,4	262,47	235,86	230,41	229,20	245,27	245,58

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

W ostatnich latach warunki chowu trzody są wyjątkowo zmienne. W wyniku rekordowo wysokich cen skupu trzody w 2009 r. oraz sukcesywnego obniżania się targowiskowych cen zbóż i pasz przemysłowych, opłacalność chowu trzody od początku roku stale się poprawiała. Relacje cen trzody do cen zbóż i mieszanki T2 dla tuczników już od wiosny znacznie przekraczały graniczny poziom opłacalności. Skutkiem tej poprawy było wygaśnięcie w końcu roku spadkowej tendencji pogłowia trzody i jego zwiększenie w końcu lipca 2010 r. o 4% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku.

Załamaniem cen trzody w okresie grudzień 2009 – maj 2010 w warunkach stabilizacji cen zbóż i mieszanek paszowych spowodowało jednak, że opłacalność chowu się pogorszyła. Relacje cen trzody do cen pasz znów kształtowały się na pograniczu opłacalności budzącym u producentów obawy co do zasadności kontynuowania odbudowy pogłowia. Znalazło to swój wyraz w spadku stanu loch prośnych, który ujawnił ostatni spis pogłowia oraz w utrzymującym się od kilku miesięcy spadku cen prosiąt.

W okresie letnim ceny trzody sezonowo wzrosły i poprawiły znacząco relacje cen trzody do cen zbóż i pasz. Relacja cen trzody do cen żyta rozszerzyła się do 1: 10, a relacja cen trzoda: jęczmień do 1: 8. Wydawało się więc, że spadek cen zbóż i pasz, który zwykle po żniwach ma miejsce, jeszcze bardziej poprawi opłacalność chowu, który dalej będzie się zwiększał, mimo pewnego obniżenia się cen skupu trzody w tym okresie, jak zazwyczaj. Tymczasem sy-

tuacja potoczyła się inaczej. Spadek zbiorów zbóż o około 10% wywołał silny wzrost ich cen. Tylko ceny trzody rzeczywiście nieco osłabły. We wrześniu cena skupu trzody wyniosła 4,30 zł i była niższa aniżeli w sierpniu o 4% i o 8% niż we wrześniu 2009 r. Targowiskowe ceny żyta i jęczmienia w sierpniu były natomiast wyższe w porównaniu z sierpniem poprzedniego roku odpowiednio o 20 i 19%. W końcu roku ceny te mogą być znacznie wyższe.

Przewiduje się, że w grudniu cena skupu trzody wyniesie około 3,90 zł/kg, podobnie jak w grudniu 2009 r., a targowiskowe ceny żyta i jęczmienia mogą osiągnąć odpowiednio 60 zł/dt i 72 zł/dt i być wyższe o 50% niż przed rokiem. W takim przypadku relacje cen trzody do cen żyta i jęczmienia zawężyłyby się do odpowiednio 6,5: 1 i 5,4: 1 i byłyby drastycznie niskie.

Wyrazem słabnącego zainteresowania chowem trzody jest niski od kilku miesięcy i w dodatku systematycznie malejący poziom cen prosiąt, potwierdzający nieopłacalność chowu. We wrześniu były one niższe aniżeli rok wcześniej o około 40%.

W związku z tym przewiduje się, że w lipcu 2011 r. pogłowie trzody chlewnej będzie mniejsze o kilka procent niż w lipcu 2010 r. Spadku pogłowia trzody należy się spodziewać w całej Unii Europejskiej. Ceny trzody są w Unii niskie, a ceny zbóż i pasz będą, podobnie jak w Polsce, wysokie. W konsekwencji w drugiej połowie 2011 r. ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce, w przeciwieństwie do 2010 r., będą znacznie wyższe.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2009 I-XII	1767,7	91,5	336,6	82,0	614,8	118,7	-182,7
I	99,8	82,7	27,2	102,6	43,5	137,2	-16,2
II	88,1	72,8	31,7	93,5	32,5	112,8	-17,1
III	97,7	75,8	26,9	72,9	47,8	159,0	-20,9
IV	92,0	72,9	30,0	67,4	42,8	151,8	-12,8
V	84,0	75,3	29,6	79,1	42,3	107,1	-12,7
VI	87,3	87,5	30,0	70,9	48,4	128,4	-18,4
I-VI	869,6	84,7	171,1	85,7	291,4	138,6	-120,3
VII	87,4	81,3	25,8	66,8	50,5	107,2	-24,7
VIII	85,6	87,3	24,3	64,8	48,4	104,1	-24,1
IX	92,7	88,5	31,3	79,0	43,6	87,0	-12,3
X	99,1	85,2	31,5	81,0	43,2	94,5	-11,7
XI	95,8	93,4	28,8	96,0	43,3	100,7	-14,5
XII	102,5	94,2	28,5	124,5	42,1	126,0	-13,6
VII-XII	898,1	99,3	165,5	78,6	323,4	105,1	-157,9
2010 I	96,2	96,4	19,6	72,1	38,8	89,2	-19,2
II	91,7	95,2	28,7	90,5	37,2	114,5	-8,5
III	122,1	125,0	35,6	132,3	57,0	119,2	-21,4
IV	96,6	105,0	32,9	109,7	34,5	80,6	-1,6
V	106,9	127,3	37,5	126,7	33,4	79,0	4,1
VI	107,4	123,0	37,4	124,7	28,1	58,1	9,3
I-VI	930,3	107,0	192,0	112,2	267,5	91,8	-75,5
VII	103,6	118,5	x	x	x	x	x
VIII	105,5	123,2	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanek PT-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanek PT-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanek PT-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2009 I	4,43	8,6	7,5	102,18	4,3	179,12	2,5	150
II	4,45	8,9	7,7	102,18	4,4	186,37	2,4	159
III	4,78	9,3	8,2	101,34	4,7	189,65	2,5	176
IV	4,88	9,5	8,6	102,52	4,8	193,06	2,5	184
V	4,81	10,1	8,8	100,51	4,8	195,21	2,5	181
VI	5,06	11,1	9,6	100,57	5,0	198,68	2,5	187
VII	5,08	11,3	9,8	100,54	5,1	200,42	2,5	188
VIII	4,92	12,0	10,0	99,69	4,9	200,29	2,5	180
IX	4,67	11,1	9,6	98,05	4,8	198,50	2,4	180
X	4,22	10,4	8,8	95,83	4,4	197,34	2,1	169
XI	4,15	10,5	8,6	94,32	4,4	197,21	2,1	160
XII	3,88	9,7	8,1	93,90	4,1	196,96	2,0	158
2010 I	3,72	8,9	7,5	94,53	3,9	197,15	1,9	157
II	3,62	8,8	7,2	94,22	3,8	197,80	1,8	142
III	3,72	9,1	7,4	93,90	3,9	197,96	1,9	152
IV	3,57	8,9	7,1	93,20	3,8	197,50	1,8	152
V	3,77	9,5	7,7	93,41	4,0	197,79	1,9	143
VI	4,38	10,3	8,3	93,82	4,7	198,38	2,2	133
VII	4,32	10,1	8,1	95,19	4,5	199,46	2,2	129
VIII	4,47	9,1	7,6	96,70	4,6	200,62	2,2	123

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu			
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	
2009	I	5,80	13,10	17,06	10,72	14,94	21,11	13,13	114,0	123,7	122,5
	II	5,83	13,12	17,15	10,75	14,69	21,32	13,15	112,0	124,3	122,3
	III	6,26	13,55	17,46	11,08	15,03	21,66	13,41	110,9	124,1	121,0
	IV	6,39	13,77	17,61	11,24	15,50	21,93	13,49	112,6	124,6	120,0
	V	6,30	13,79	17,58	11,33	15,58	21,92	13,78	113,0	124,7	121,6
	VI	6,63	14,02	17,86	11,37	15,63	22,08	13,83	111,5	123,6	121,6
	VII	6,65	14,13	18,04	11,60	15,88	22,35	14,11	112,4	123,9	121,6
	VIII	6,45	14,02	18,04	11,65	15,76	22,35	14,16	112,4	123,9	121,5
	IX	6,07	13,76	17,92	11,65	15,57	21,98	14,23	113,4	124,9	122,1
	X	5,53	13,21	17,95	11,56	15,05	22,37	14,31	119,2	124,6	123,8
	XI	5,44	12,94	17,81	11,51	14,53	22,18	14,27	112,3	124,5	124,0
	XII	5,09	12,74	17,72	11,44	14,24	22,05	14,11	111,8	124,4	123,3
2010	I	4,88	12,37	17,76	11,38	14,25	22,05	14,15	115,2	124,2	124,3
	II	4,75	11,93	17,72	11,30	13,70	21,97	14,10	114,8	124,0	124,8
	III	4,88	11,94	17,68	11,28	13,51	21,85	14,09	113,1	123,6	124,9
	IV	4,68	11,86	17,62	11,18	13,46	21,66	13,97	113,5	122,9	125,0
	V	4,94	11,94	17,74	11,09	13,38	21,73	13,93	112,1	122,5	125,6
	VI	5,74	12,43	17,96	11,29	13,85	21,85	13,84	111,4	121,7	122,6
	VII	5,66	12,44	17,93	11,26	13,97	21,87	13,90	112,3	122,0	123,4
	VIII	5,86	12,46	17,90	11,24	14,08	21,99	13,70	113,0	122,8	121,8

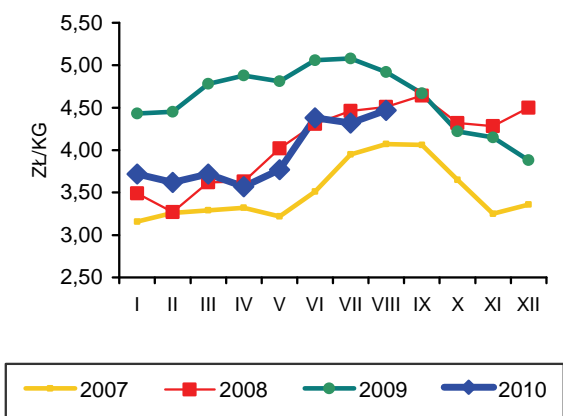
Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

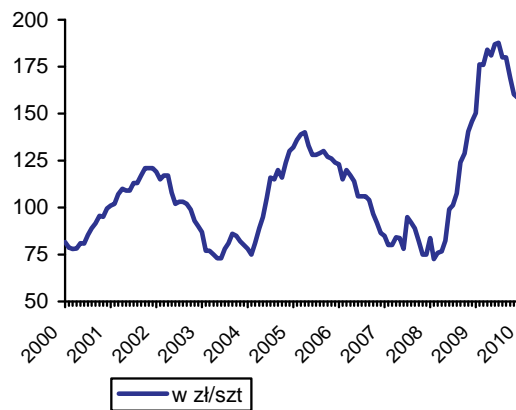
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:			
					UE-27	Niemczech	Danii	
2008	IX	172,33	183,01	179,79	148,31	106,2	101,8	123,4
	X	161,30	162,05	168,92	142,18	100,5	95,9	114,0
	XI	148,29	154,83	155,27	131,72	104,4	99,7	117,5
	XII	144,36	150,27	150,82	125,21	104,1	99,6	120,0
2009	I	136,81	140,25	140,83	119,91	102,5	99,5	117,0
	II	133,43	128,99	148,96	114,68	96,7	86,6	112,5
	III	137,81	139,61	141,33	113,85	101,3	98,8	122,6
	IV	142,88	147,77	147,21	121,73	103,4	100,4	121,4
	V	144,24	148,11	149,62	125,91	102,7	99,0	117,6
	VI	150,35	152,93	154,90	132,05	101,7	98,7	115,8
	VII	156,48	160,62	158,40	134,27	102,6	101,4	119,6
	VIII	155,00	160,30	160,20	131,40	103,4	100,0	122,0
	IX	148,40	151,55	150,44	130,22	102,1	100,7	117,2
	X	136,23	134,93	138,21	120,07	99,0	97,6	112,4
	XI	132,94	133,31	137,57	116,43	100,3	97,6	114,5
	XII	131,92	125,81	134,34	113,78	95,4	93,7	110,6
2010	I	130,68	124,82	134,04	108,84	95,5	93,1	114,7
	II	135,33	124,02	140,48	114,62	91,6	88,3	108,2
	III	134,65	130,14	135,67	116,97	96,7	95,9	111,3
	IV	132,70	127,37	137,03	120,27	96,0	93,0	105,9
	V	139,51	128,06	145,25	130,87	91,8	88,2	97,9
	VI	150,75	145,54	156,29	141,48	96,5	93,1	102,9
	VII	149,05	144,29	150,60	137,42	96,8	95,8	105,0
	VIII	150,61	151,91	153,21	135,57	100,9	98,3	112,1
	IX	145,50	146,00	145,50	132,00	100,3	100,3	110,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

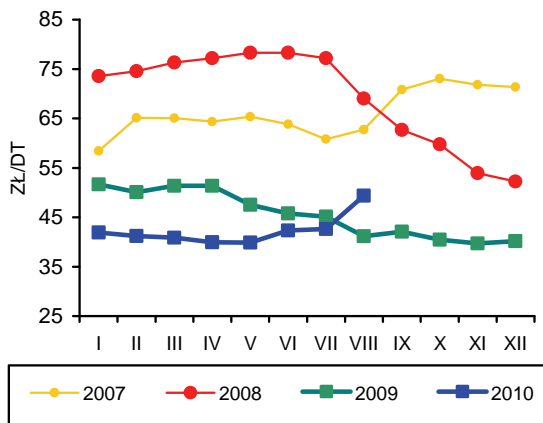
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

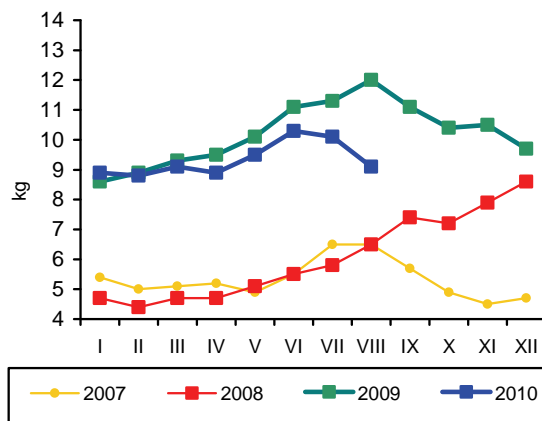
Rys. 2. Ceny psziąt w Polsce

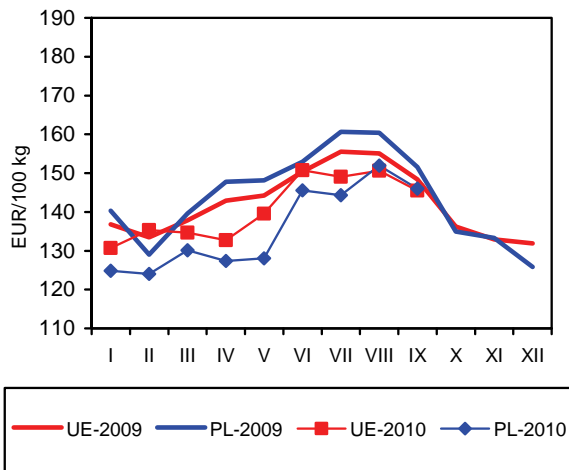
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

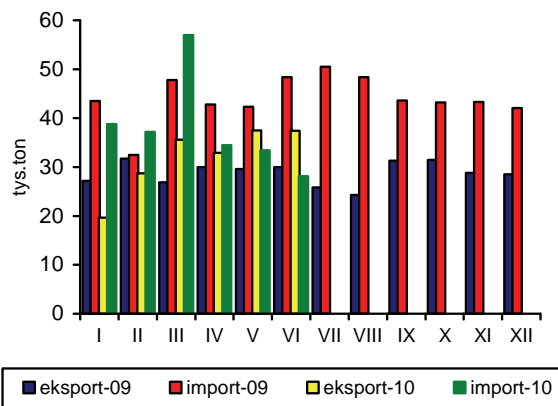
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

Od początku roku do lipca 2010 r., zwiększała się produkcja mięsa drobiowego. W ciągu 7 miesięcy bieżącego roku przewyższyła ona o 13,8% produkcję z analogicznego okresu roku poprzedniego. W sierpniu 2010 r., odnotowano spadek tej produkcji. W zakładach drobiarskich, zatrudniających powyżej 50 pracowników wytworzono 112 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 3,5% mniej niż w miesiącu poprzednim.

Do czerwca 2010 r., w każdym miesiącu, eksport znacząco przekraczał poziom wywozu z analogicznych miesięcy poprzedniego roku. Według danych wstępnych, wywóz mięsa drobiowego był w tym czasie o ok. 26,7% większy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Import obniżył się o 40% w relacji do pierwszego półrocza 2009 roku. Od czerwca minionego roku maleje rola importu w zaopatrzeniu rynku krajowego.

Z badań budżetów rodzin wynika, że w pierwszym kwartale 2010 r. o 5,6% zwiększyło się przeciętne, miesięczne spożycie mięsa drobiowego w przeliczeniu na jedną osobę w gospodarstwie domowym. Jedną z głównych przyczyn była o ok. 12% niższa cena detaliczna tego mięsa w relacji do analogicznego okresu poprzedniego roku. Konsumpcja wędlin drobiowych nie wykazuje wzrostu i od dłuższego czasu kształtuje się na takim samym poziomie.

Ponownie rosną ceny przemysłowych mieszanek pasz dla drobiu. Mieszanki dla kurcząt brojlerów podrożały w sierpniu

w stosunku do poprzedniego miesiąca o 4,5%, a dla indyków – o 0,1%. Wzrostowa tendencja cen skupu drobiu, obserwowana w poprzednich miesiącach, utrzymała się jedynie w skupie żywca indyczego. We wrześniu za żywe indyki płacono o 6,3% więcej niż w sierpniu i o 11,5% więcej niż na początku roku. Ceny skupu kurcząt brojlerów były we wrześniu o 2,5% niższe niż w poprzednim miesiącu, choć nadal o ponad 21% wyższe niż w styczniu.

We wrześniu 2010 r. pogorszyły się marże przetwórcze w stosunku do miesiąca poprzedniego, gdyż spadek cen zbytu był szybszy niż kosztów zakupu surowca. Ceny zbytu tuszek kurcząt obniżyły się o 7% w stosunku do sierpnia, a ceny skupu żywca do uboju tylko o 2,5%. W sektorze indyków ceny surowca rzeźnego zwiększyły się o 6%, przy spadku cen zbytu o 0,6%.

W sierpniu 2010 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej były o ponad 25% wyższe niż polskie ceny wyrażone w euro. Wśród głównych producentów i eksporterów drobiu w Europie, Polska należy do najtańszych. Pod względem cenowym, największymi konkurentami Polski są tradycyjnie Holandia, Hiszpania i okresowo Węgry. Od stycznia do sierpnia bieżącego roku polskie ceny zbytu w przeliczeniu na EUR wzrosły o 14,1%, podczas gdy średnio w Unii Europejskiej tylko o 1,2%. Zmniejszyła się więc nieco przewaga konkurencyjna polskiej oferty handlowej na jednolitym rynku europejskim.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010
I	89,1	93,7	108	95,2	96,4
II	84,0	79,7	92,9	85,8	96,5
III	94,3	94,9	95,1	98,1	118,0
IV	83,7	89,2	105,0	99,0	101,0
V	91,6	96,2	99,1	97,0	139,0
VI	94,1	86,4	94,2	101,5	112,0
VII	91,3	93,4	105	107,0	116,0
VIII	94,4	97,4	96	101,0	112,0
IX	94,9	95,6	101	105,0	
X	101	109,0	108	113,0	
XI	97,2	99,9	93	105,0	
XII	90,4	91,0	97,7	107,0	
RAZEM	1106	1126,4	1195	1217,0	879,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a
I	4183	2435	20217	27239
II	3219	2521	20607	28231
III	4140	2661	23169	31486
IV	4146	1989	22020	30268
V	3145	2583	25232	30022
VI	3640	1796	25163	25525
VII	3717		25733	
VIII	2933		22923	
IX	2865		30012	
X	3611		31274	
XI	2495		30693	
XII	1940		27977	
RAZEM	40032	13986	305021	172770

^a dane nieostateczne (na dzień 03.09.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
I	1,41	1,42	1,50	0,20	0,21	0,21
II	1,44	1,46		0,21	0,21	
III	1,48	1,49		0,21	0,23	
IV	1,58	1,60		0,21	0,21	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
	I	1020	1044	1,17	1,26	3,05	2,84	4,81	4,29	6,91
II	1119	1045	1,19	1,34	3,32	3,04	5,70	4,84	6,72	6,08
III	1149	1051	1,21	1,27	3,46	3,13	5,91	5,05	7,12	6,10
IV	1151	1030	x	1,28	3,50	3,15	5,42	4,69	7,28	6,26
V	1163	1018	1,25	x	3,40	3,22	5,69	5,19	6,95	6,28
VI	1204	1040	1,25	1,36	3,76	3,40	6,24	5,29	7,39	6,73
VII	1209	1057	1,26	1,36	3,64	3,31	5,78	5,43	7,33	6,56
VIII	1183	1105	1,25	-	3,65	3,53	5,73	5,53	7,22	7,04
IX	1151		1,26		3,37	3,44	5,10	5,15	6,90	
X	1117		1,26		3,08		4,59		6,47	
XI	1032		1,25		2,95		4,44		6,11	
XII	1019		1,26		3,02		5,07		5,93	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 5. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	5,00	5,50	4,37	4,54	7,32	7,64
II	5,50	5,50	4,67	4,47	7,72	7,46
III	5,60	5,50	4,94	4,44	7,70	7,79
IV	x	5,50	5,35	4,50	7,88	7,54
V	5,60	x	5,47	4,41	7,97	7,53
VI	5,60	5,60	5,44	4,68	7,86	7,75
VII	5,60	5,60	5,48	4,73	7,61	7,43
VIII	5,60	-	5,07	4,76	7,49	7,18
IX	5,50		4,95	5,06	7,57	7,14
X	5,50		5,01		7,60	
XI	5,50		4,75		7,53	
XII	5,50		4,56		8,37	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

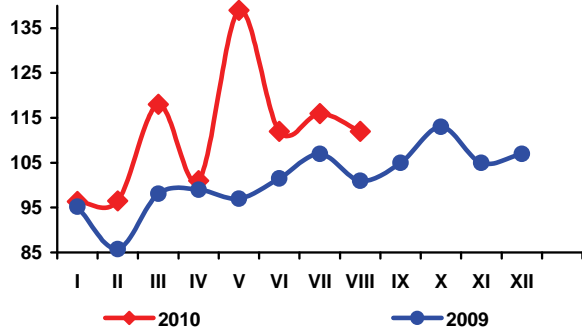
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

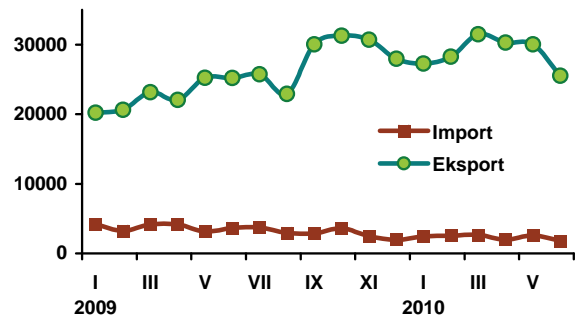
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2009 VI	136,19	268,00	173,26	176,66	215,00	185,00	147,98	174,26
VII	132,54	268,00	180,40	181,79	215,00	183,65	153,09	173,25
VIII	137,26	268,00	175,93	184,41	214,94	178,60	164,36	176,94
IX	125,37	268,00	178,06	180,94	210,60	176,44	168,46	175,08
X	111,99	268,00	173,05	180,51	210,00	156,45	154,78	168,63
XI	108,56	268,00	174,10	174,49	200,83	131,77	148,34	159,32
XII	116,40	249,00	171,40	174,40	195,00	118,70	134,30	157,70
2010 I	112,40	241,50	168,50	174,40	191,60	138,50	133,50	158,70
II	120,50	240,00	169,40	171,10	177,00	145,00	135,50	156,20
III	127,10	240,00	167,10	171,00	175,00	156,30	147,20	161,70
IV	125,50	241,30	165,90	171,90	175,80	160,00	148,60	163,70
V	126,90	242,90	165,20	165,20	189,30	167,00	130,30	162,60
VI	133,10	243,80	166,10	165,00	195,00	171,00	134,80	167,30
VII	129,20	244,60	167,90	165,30	195,00	182,80	157,40	171,90
VIII	140,50	245,20	174,30	167,10	195,20	186,20	169,10	176,20

Źródło: Dane MRiRW.

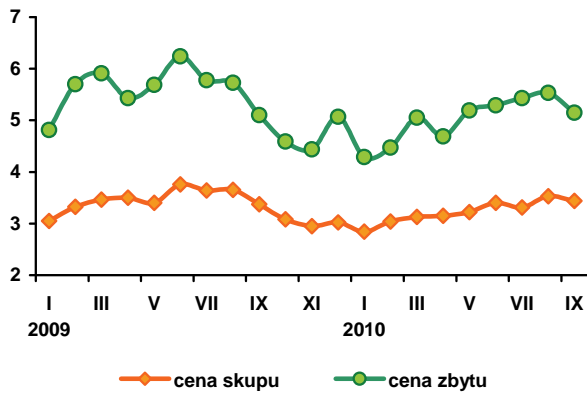
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

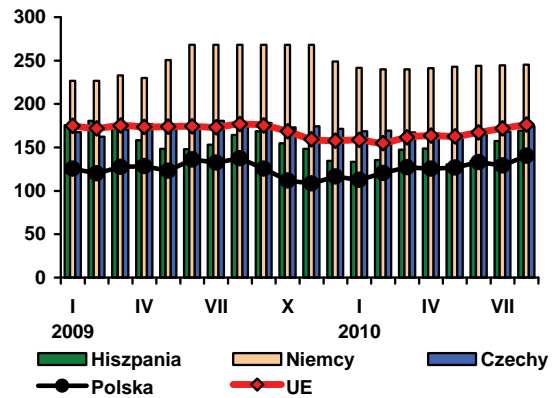
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Rynek jaj

Od stycznia do sierpnia 2010 r. ceny jaj świeżych malały. We wrześniu tendencja spadkowa utrzymała się na rynku jaj dużych, tj. klasy wagowej L oraz małych, klasy S. Ceny takich jaj były odpowiednio o 1% i 6,5% niższe niż w sierpniu i o 8,8% i 17% niższe niż przed rokiem. Ceny jaj największych, XL wzrosły o 2,1% w relacji do sierpnia i o 1,3% w relacji rok do roku. Ceny jaj średnich, M utrzymały się na poziomie zbliżonym do notowań sierpniowych, były jednak o 12,3% niższe niż przed rokiem.

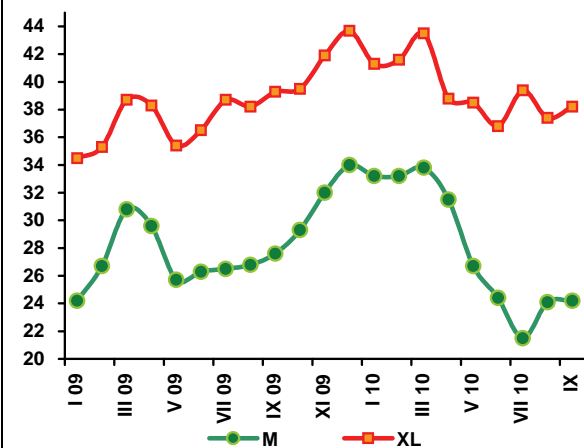
Średnia cena zbytu jaj świeżych we wrześniu wyniosła 28,2 zł/ 100 sztuk, była więc o 8% niższa niż rok wcześniej.

Do lipca bieżącego roku, zakłady przetwórcze bardzo silnie obniżały ceny skupu jaj. Od początku roku, ceny te spadły o połowę. W sierpniu ceny skupu zaczęły rosnąć, ale we wrześniu ponownie się obniżyły. Nadal więc utrzymują się na bardzo niskim poziomie. Przeciętne notowania cen z pierwszych dziewięciu miesięcy 2010 roku były o ok. 15% niższe niż w tym samym okresie poprzedniego roku.

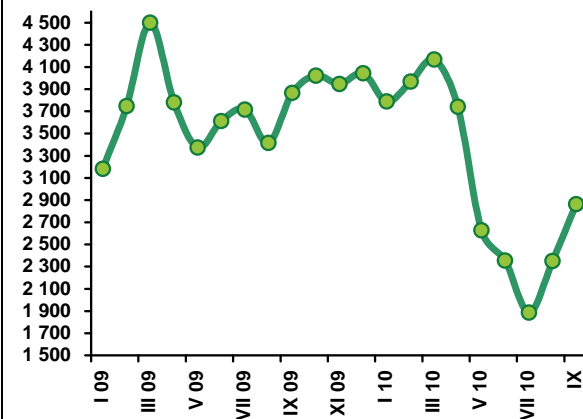
Według wstępnych danych handlowych, w pierwszym półroczu 2010 r., eksport jaj konsumpcyjnych obniżył się w stosunku do tego samego okresu poprzedniego roku o 0,6%, a import o 12,1%. Import przetworów z jaj wyniósł prawie 3,8 tys. ton, co stanowi ponad dwukrotność importu z 2009 roku. Równocześnie eksport był o ok. 9,2% większy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

W sierpniu 2010 r. średnie ceny zbytu jaj w UE były o 13,5% niższe od polskich cen wyrażonych w euro. Od sierpnia 2009 r. do sierpnia 2010 r. jaja potaniały w UE średnio o 13%, podczas gdy w Polsce tylko o 2,6%. Wpływały na to zarówno wysokie ceny krajowe, jak i zmiany kursu walutowego. Wśród głównych unijnych producentów jaj spożywczych, w pierwszym półroczu 2010 r. Polska należała do wytwórców najdroższych.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a	2009	2010 ^a
I	2733	1655	10733	12205	292	579	1210	1104
II	1848	2678	10037	10847	249	707	1122	1523
III	1053	2335	11972	12931	233	919	1204	1528
IV	2362	1410	10695	10511	213	502	939	1061
V	1102	1128	12598	12814	235	618	980	1067
VI	2138	668	13059	9343	228	455	1300	1093
VII	2560		11924		219		1069	
VIII	2892		11628		248		1316	
IX	3020		11167		371		1018	
X	2521		11671		447		1477	
XI	3039		12275		515		1087	
XII	2531		11851		543		1073	
RAZEM	27800	9874	139610	68651	3793	3780	13795	7375

^a dane nieostateczne (na dzień 03.09.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	34,50	41,30	28,30	34,30	24,20	33,20	18,90	26,90
II	35,30	41,60	31,30	35,40	26,70	33,20	25,60	27,20
III	38,70	43,50	34,40	37,10	30,80	33,80	27,00	30,10
IV	38,30	38,80	31,80	36,20	29,60	31,50	27,70	25,80
V	35,40	38,50	27,30	31,40	25,70	26,70	24,40	22,40
VI	36,50	36,80	30,30	29,90	26,30	24,40	24,80	19,20
VII	38,70	39,40	30,40	29,50	26,50	21,50	25,50	19,90
VIII	38,20	37,40	29,30	30,50	26,80	24,10	23,40	21,60
IX	37,70	38,20	32,90	30,20	27,60	24,20	24,30	20,20
X	39,50		34,50		29,30		21,80	
XI	41,90		37,40		32,00		26,20	
XII	43,70		36,10		34,00		25,20	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2009 VI	102,33	98,78	93,44	104,98	66,70	110,66
VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	124,48	107,57	80,84	117,93
XI	133,48	111,12	134,62	119,66	87,18	122,58
XII	139,67	114,73	213,77	130,65	100,03	133,60
2010 I	137,21	113,02	213,77	122,81	98,71	137,90
II	140,02	116,42	161,63	116,46	104,00	132,21
III	151,64	118,85	194,74	127,96	113,50	142,89
IV	144,50	116,41	122,77	114,75	94,30	123,16
V	123,31	101,58	98,26	98,01	76,70	108,58
VI	112,49	97,32	105,84	89,95	67,67	104,48
VII	113,21	92,36	87,04	75,11	49,40	95,59
VIII	112,00	91,14	99,60	73,00	52,60	96,93

Źródło: Dane MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

W 2010 r., w Unii Europejskiej mamy do czynienia ze spadkiem cen jagniąt i dalszym wzrostem cen owiec ciężkich. W I półroczu 2010 r. przeciętna cena jagniąt wyniosła w UE-27 570 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 2% niższa niż w I półroczu 2009 roku. W III kwartale jej spadek pogłębił się, a cena jagniąt wyniosła 598 EUR/100 kg i była 9% niższa niż w III kwartale 2009 roku.

W I półroczu 2010 cena owiec ciężkich wyniosła 452 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 6% wyższa niż w I półroczu 2009 r. W III kwartale ukształtowała się ona na poziomie 458 EUR/100 kg i była o 9% wyższa niż w III kwartale 2009 r.

Obniżenie cen jagniąt w Unii Europejskiej jest skutkiem spadku popytu na relatywnie drogie mięso jagnięce, bowiem na rynku tym mamy do czynienia ze spadkiem podaży. Z danych Komisji Europejskiej wynika, że w 2010 r. produkcja mięsa owczego w UE-27 obniży się o około 2%. Spadkowi produkcji towarzyszy spadek importu. W okresie I-VII 2010 r. import żywności i mięsa baraniego z krajów trzecich do Unii Europejskiej wyniósł 175 tys. ton i był o 11% mniejszy niż w tym samym okresie 2009 r.

Od marca 2010 r. spadkową tendencję w stosunku do analogicznych miesięcy poprzedniego roku, wykazują też ceny skupu owiec w Polsce. W okresie III-VII 2010 przeciętna cena wyniosła 6,35 zł/kg i była o 8% niższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Niekorzystny wpływ na ceny w Polsce ma aprecjacja złotego. Ta sama cena wyrażona w euro wyniosła bowiem 159 EUR/100 kg wagi żywej i była o 2,6% wyższa niż tym samym okresie poprzedniego roku. Z danych Komisji Europejskiej wynika też, że w I półroczu 2010 r. przeciętna cena owiec ciężkich wyniosła w Polsce 372 EUR/100 kg wagi poubojowej i była aż o 15% wyższa niż w I półroczu 2009 r.

W sierpniu cena skupu owiec w Polsce osiągnęła 6,39 zł/kg i była niższa niż rok wcześniej o 1,5%. Wpływ na zmniejszenie stopy spadku ceny skupu miało osłabienie siły aprecjacji złotego. W sierpniu w stosunku do sierpnia 2009 r., złoty zyskał na wartości 4%, a w okresie III-VII w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku 10%. Jeśli w następnych miesiącach roku kurs złotego względem euro będzie rósł to ceny skupu owiec w Polsce w IV kwartale 2010 mogłyby być co najmniej zbliżone do poziomów ubiegłorocznych.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010 ^P	Zmiana w % 2009/2008
I półrocze	1373	1205	918	76,2
II półrocze	1113	1075	850	79,1
Rok	2486	2280	1768	77,5

P – prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencji mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2009	49,1	62,6	203,1	169,7	96,3	56,1	76,6	44,4	56,3	39,1	18,2	153,2	1024,7
2010	41,1	56,2	279,1	21,6	76,3	51,9	x	x	x	x	x	x	900*
miesiąc roku poprzedniego = 100	83,7	89,8	137,4	12,7	79,2	92,5	x	x	x	x	x	x	87,8
Import 2009	73,6	4,5	87,3	23,9	65,7	54,7	126,9	16,0	51,0	42,6	12,2	35,6	594,0
2010	29,0	25,4	58,5	70,7	11,4	57,0	x	x	x	x	x	x	600*
miesiąc roku poprzedniego = 100	39,4	564,4	67,0	295,8	17,4	104,2	x	x	x	x	x	x	101,0

* Prognoza IERiGŻ-PIB

Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VIII	VIII
2008/2009	4,68	4,84	5,20	6,97	5,69	6,20	7,64	7,58	6,65	6,27	6,24	6,49
2009/2010	6,12	6,14	5,88	7,95	7,72	6,67	7,08	6,66	6,32	6,10	5,60	6,39
miesiąc roku poprzedniego = 100	130,8	126,9	113,0	114,1	135,7	107,6	92,7	87,9	95,0	97,3	89,7	98,5

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową		cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
VIII 2009	-	-	-	-	5,74	1,39	12,2	2,95
IX	-	-	-	-	5,94	1,41	12,6	2,99
X	-	-	-	-	5,99	1,44	12,7	3,04
XI	-	-	-	-	7,64	1,83	16,3	3,91
XII	11,3	2,73	24,0	5,79	7,60	1,83	16,2	3,91
I 2010	-	-	-	-	6,35	1,56	13,5	3,32
II	-	-	-	-	6,66	1,66	14,2	3,54
III	8,80	2,26	18,72	4,81	6,10	1,57	13,0	3,34
IV	8,84	2,28	18,81	4,86	6,50	1,68	13,8	3,57
V	-	-	-	-	6,01	1,48	12,8	3,16
VI	-	-	-	-	5,69	1,39	12,1	2,95
VII	-	-	-	-	5,87	1,44	12,5	3,06
VIII	-	-	-	-	6,00	1,50	12,8	3,21

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2008/2009	34,85	34,79	35,17	36,15	36,78	36,63	39,06	38,14	38,64	40,91	41,61	41,83
2009/2010	42,04	41,51	41,14	41,14	42,10	42,05	42,43	43,05	43,63	43,64	42,66	42,66
miesiąc roku poprzedniego = 100	120,6	119,1	117,0	113,8	114,4	114,8	115,8	112,9	112,9	106,7	102,5	102,0

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
UE-27												
2008/2009	687,6	741,4	701,7	677,0	600,9	555,2	558,0	554,2	564,2	620,5	649,5	705,3
2009/2010	737,4	710,1	714,0	634,9	568,0	576,1	570,8	534,4	535,9	570,1	599,1	625,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	107,2	95,8	101,8	93,8	94,5	103,8	102,3	96,4	95,0	91,9	92,2	88,6
Włochy												
2008/2009	662,1	667,6	599,8	534,3	552,7	568,3	598,4	567,7	601,7	634,9	644,7	695,4
2009/2010	666,8	666,8	638,5	545,4	475,6	522,0	503,6	492,3	515,7	512,9	517,2	539,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,7	93,6	106,5	102,1	86,1	89,1	84,2	86,7	85,7	80,8	80,2	77,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
UE-25												
2008/2009	419,9	415,1	415,8	439,2	454,3	449,6	481,4	492,5	470,3	423,6	417,6	421,5
2009/2010	413,5	434,4	457,2	494,2	481,4	484,0	509,4	508,3	478,4	447,6	463,5	461,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,5	104,6	110,0	112,5	106,0	107,6	105,8	103,4	102,9	105,7	111,1	109,5
Wielka Brytania												
2008/2009	347,8	324,3	355,9	365,0	414,3	407,7	452,1	475,8	446,5	368,6	368,1	360,2
2009/2010	340,5	382,5	413,8	472,7	468,7	456,4	495,7	509,6	472,0	420,8	447,6	430,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	97,9	117,9	116,3	129,5	113,1	111,9	109,6	107,1	107,6	114,2	121,5	119,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
2008/2009												
NZD/100 kg cwe	80,10	82,54	74,00	73,50	75,30	78,81	82,2	84,62	88,02	88,90	89,73	88,26
2009/2010												
NZD/100 kg cwe	85,12	82,99	70,30	66,30	66,86	65,94	66,69	71,36	75,46	78,53	82,26	82,52
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,3	100,5	95,00	90,2	88,8	83,7	81,13	84,33	85,7	88,3	91,7	93,5

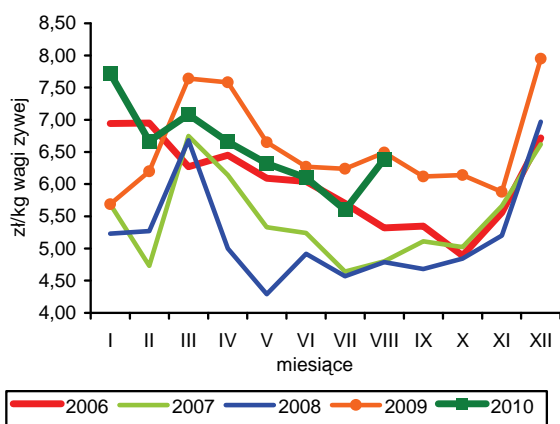
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

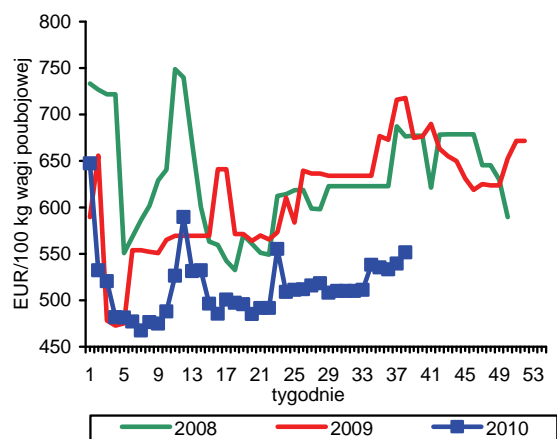
Wyszczególnienie	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
2008/2009												
AUD/100 kg cwe	303	323	350	365	406	439	395	391	398	385	372	384
2009/2010												
AUD/100 kg cwe	394	381	393	437	446	447	445	461	491	447	495	489
miesiąc roku poprzedniego = 100	130,0	118,0	112,0	119,7	109,9	101,8	112,7	117,9	123,4	116,1	133,1	127,3

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

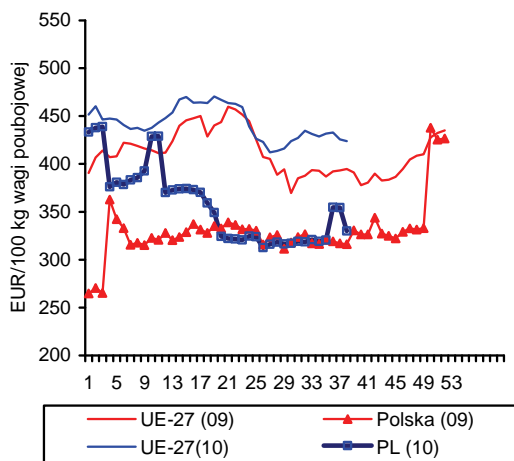
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

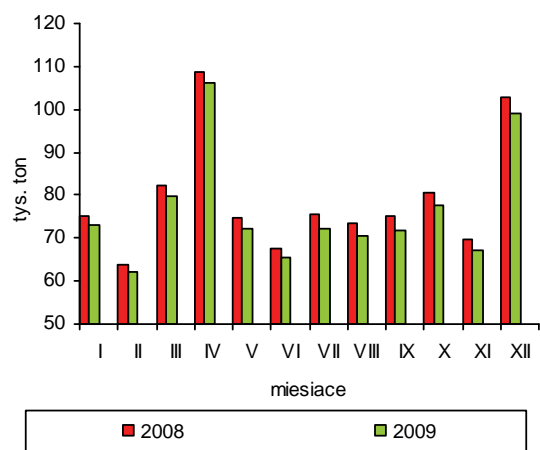
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

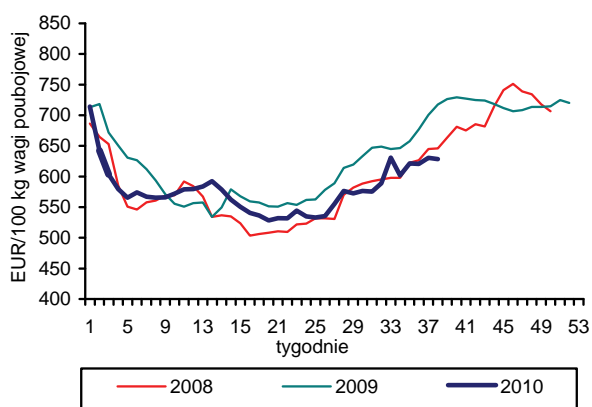
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

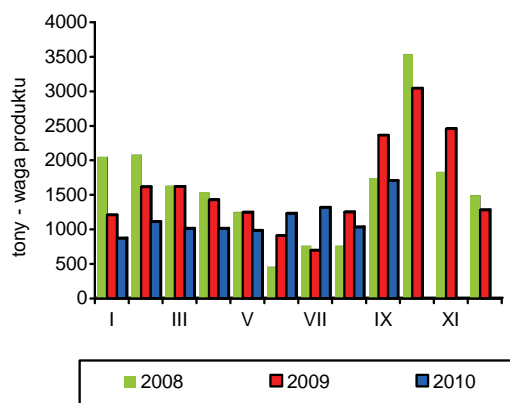
Rys. 4. Uboje owiec w UE-27

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

Połowy ryb na Bałtyku były w sierpniu 2010 r. podobne jak przed rokiem i wyniosły 4,3 tys. ton. Poławiano głównie śledzie (2,6 tys. ton) oraz stornie (1,0 tys. ton). W rybołówstwie dorszowym do końca sierpnia obowiązywał bowiem okres ochronny, natomiast połowy szprotów koncentrują się tradycyjnie w okresie zimowym, przy znikomym zainteresowaniu nimi rybaków w miesiącach letnich (tańło i w związku z tym niska przydatność technologiczna w przetwórstwie). W okresie styczeń-sierpień br. połowy bałtyckie były niższe niż w analogicznych miesiącach roku poprzedniego o 11% i wyniosły 86,8 tys. ton.

Zwiększa się dynamika produkcji ryb i przetworów rybnych w dużych zakładach przetwórczych (zatrudniających powyżej 50 osób). W lipcu 2010 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. r. wyniosła ona 19,3%, a największy wzrost produkcji odnotowano w przypadku przetwórstwa pogłębionego – prezerw i marynat, która była średnio ok. 3-krotnie większa niż rok wcześniej. Niższe było tempo wzrostu produkcji konserw (o 25%). Po kilkumiesięcznym dynamicznym wzroście produkcji wędzonych łososi w lipcu br. nastąpiło pewne wyhamowanie (wzrost o 1,8%), ale równocześnie znacznie zwiększono podaż pozostałych ryb wędzonych (o 35%). Spośród produktów o niskim stopniu przetworzenia w lipcu wyraźnie zwiększyła się produkcja mrożonych filetów z ryb morskich (o 88%) oraz ryb mrożonych morskich całych (o 33%). W sumie, w okresie styczeń-lipiec produkcja ryb i przetworów rybnych zwiększyła się o 7,2% do 164 tys. ton. Wzrost produkcji przetworów i konserw stymuluje przede wszystkim popyt krajowy, natomiast o wolumenie ryb wędzonych i mrożonych filetów decyduje głównie rosnący eksport.

W okresie styczeń-lipiec 2010 r. zwiększył się eksport wszystkich podstawowych grup towarowych sektora rybnego. Największą dynamikę odnotowano w przypadku ryb wędzonych, których wywóz zwiększył się o 20% do 18,7 tys. ton, przy 26% wzroście wartości handlu. 85% wolumenu sprzedaży stanowiły wędzone łososie, przy niewielkim znaczeniu wędzonych pstrągów i makreli. Łososie zaczynają odgrywać także decydującą rolę w grupie filetów rybnych, wypierając krajowe dorsze. W okresie siedmiu miesięcy wywóz filetów z łososi zwiększył się o blisko 80% do 11,4 tys. ton, przy niespełna 10% wzroście sprzedaży filetowanych dorszy (do 9,78 tys. ton). Na niższym poziomie niż w roku ubiegłym utrzymuje się wywóz przetworów i konserw ze śledzi

(spadek o 6,1% do 22,9 tys. ton). Jest on jednak rekompensowany przez eksport przetworów z innych gatunków ryb i w konsekwencji eksport całej grupy przetworów zwiększył się w analizowanym okresie o 2,3% do 51,2 tys. ton. Duże zapotrzebowanie na surowiec łososiowy powoduje, że w imporcie rośnie w br. przede wszystkim przywóz ryb świeżych (o 45% do 66,3 tys. ton). Wysokie ceny łososi na rynkach światowych wpływają na jeszcze wyższe tempo przyrostu wartości obrotów. Wydatki na zakup ryb świeżych zwiększyły się o blisko 2/3 i stanowią już 42% wydatków na ryby ogółem. W 2010 r. większy jest także przywóz ryb filetowanych (o 6,3%) oraz przetworów i konserw (o 13,3%), przy spadku przywozu ryb mrożonych (o 4,6%). W sumie import ryb i przetworów rybnych zwiększył się w okresie styczeń-lipiec br. o 12,8% do 241,3 tys. ton, a jego wartość o 21% do 2,349 mld zł. Brak pełnych danych o eksporcie burtowym nie pozwala określić dokładnych ilościowych zmian obrotów całego eksportu, ale tempo wzrostu jego wartości oscyluje w granicach 10%.

Mimo znacznego spadku cen większości gatunków ryb w imporcie (średnio o 10-20%), przetwórcy tylko w niewielkim stopniu obniżyli je w zbyciu, co przełożyło się na dalszy wzrost cen w obrocie detalicznym. Wartość wskaźnika cen produkcji sprzedanej przemysłu rybnego obniżyła się w lipcu br., w stosunku do grudnia 2009 r. o 0,8%. W zbyciu potaniały mintaje i śledzie, a wzrosły ceny pstrągów, karpia i morszczuków. W obrocie detalicznym ryby i przetwory rybne były w sierpniu br. droższe niż grudniu ub. r. średnio o 1,6%, przy wzroście cen całej żywności o 1,5%. Najwolniej drożęją ryby solone (o 0,3%) i nieprzetworzone owoce morza (o 0,8%), a największy wzrost cen odnotowano w przypadku wędzonych ryb słodkowodnych (o 3,0%) i konserw rybnych (średnio o 2,0%). Pogorszyły się relacje cen ryb do tańszego mięsa wieprzowego, ale poprawiły się w stosunku do konkurencyjnego drobiu.

Spżycie ryb i przetworów rybnych było w I półroczu 2010 r. niższe w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 3,2%. Ograniczono przede wszystkim konsumpcję nieprzetworzonych ryb słodkowodnych (o 7,9%) i morskich (o 5,4%), przy wzroście spożycia ryb wędzonych i konserw (odpowiednio o 3,1 i 2,5%). Wyższe ceny ryb spowodowały, że wydatki na ich zakup wzrosły o 0,9% do 40,6 zł/osobę.

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łoś bałtycki
2008 I-XII	55 241	17 023	10 081	9 102	2 785	94 232	32 023	8 633
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
2009 VII	400	1 945	161	1 133	290	3 928	2 619	22
VIII	13	2 860	174	881	405	4 333	2 855	13
IX	938	2 932	674	733	428	5 705	2 929	101
X	1 628	1 941	1 078	766	297	5 710	2 447	172
XI	7 392	796	945	864	142	10 140	7 050	857
XII	8 451	1 068	983	772	81	11 355	20 217	4 593
2010 ^a I	4 483	1 666	715	1 198	49	8 111	17 181	802
II	7 301	2 225	947	1 828	62	12 363	27 752	1 251
III	12 355	1 182	1 185	1 136	28	15 886	16 834	688
IV	12 176	1 804	1 247	423	285	15 935	5 188	690
V	13 551	1 404	1 368	390	295	17 008	3 136	450
VI	3 359	3 100	1 178	978	254	8 869	207	.
VII	531	2 135	138	1 079	388	4 271	981	24
VIII	189	2 639	119	1 006	392	4 345	1 422	29
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	1453,8	92,3	68,4	114,2	96,8	100,3	49,8	223,1
<u>I-VIII 2010</u> <u>I-VIII 2009</u>	82,0	102,3	92,0	123,3	86,8	88,9	124,3	94,4

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone ^b	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2008 I-XII	12 771	37 969	65 875	154 761	101 968	13 022	7 599	271 376
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2009 VI	594	2 730	5 643	10 824	5 903	951	618	19 791
VII	456	1 895	5 140	9 185	5 353	533	434	16 640
VIII	334	1 367	5 595	10 490	5 699	692	615	17 786
IX	700	3 339	6 106	13 420	7 965	930	618	23 565
X	903	2 971	8 420	13 405	7 582	671	808	25 699
XI	760	3 909	9 064	14 797	8 473	869	856	28 530
XII	737	4 751	11 110	16 283	10 795	791	693	32 881
2010 I	841	4 006	6 168	11 852	5 597	1 140	860	22 867
II	957	3 701	7 804	14 010	7 761	1 016	787	26 472
III	1 422	3 883	9 264	16 074	8 752	1 025	1 012	30 643
IV	768	3 369	6 127	11 557	5 644	811	885	21 821
V	774	2 565	5 912	11 394	6 308	735	721	20 645
VI	887	3 268	6 110	11 476	5 956	660	765	21 741
VII	509	3 227	5 826	10 296	6 231	600	497	19 858
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VII 2010</u> <u>VII 2009</u>	111,6	170,3	113,3	112,1	116,4	112,6	114,5	119,3
<u>I-VII 2010</u> <u>I-VII 2009</u>	125,1	102,1	115,2	103,6	98,8	87,3	122,9	107,2

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2008 I-XII	252,0	90,9	43,0	31,9	33,6	425,0	191,6	77,7	45,2	84,1
2009 I-XII	319,6	90,1	47,7	31,3	78,9	415,9	179,4	80,5	35,3	90,3
2009 VI	22,9	6,5	4,2	1,1	7,2	24,1	10,0	5,2	2,3	3,8
VII	23,4	6,6	3,2	2,5	8,6	26,4	10,8	4,7	2,3	5,9
VIII	14,4	6,2	3,1	1,6	2,4	27,2	11,6	5,1	2,8	5,5
IX	21,6	8,0	3,7	3,0	4,8	37,7	16,1	8,2	3,5	7,2
X	23,7	7,9	4,3	3,7	5,8	40,2	19,7	6,4	3,0	8,9
XI	31,9	8,9	5,2	4,4	7,0	51,3	25,0	8,1	3,8	11,7
XII	31,1	9,1	3,7	3,0	7,8	45,4	20,7	7,2	3,5	10,7
2010 ^{bc} I	25,7	7,4	3,9	2,5	8,3	36,6	15,7	6,1	3,2	9,2
II	22,5	8,0	4,5	2,6	1,5	40,9	15,9	7,1	3,5	11,8
III	31,8	9,5	6,0	3,8	5,0	47,9	19,8	9,2	3,6	11,1
IV	33,5	7,3	4,1	2,5	11,1	31,1	11,0	5,5	2,6	9,5
V	32,9	6,6	3,4	2,7	7,4	31,7	10,1	6,7	3,0	9,5
VI	17,5	6,8	4,4	2,6	1,1	28,2	10,7	4,2	2,6	8,0
VII	13,1	5,6	3,3	2,0	0,6	24,9	8,4	4,9	2,8	7,1
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VII 2010</u> <u>VII 2009</u>	56,0	84,8	103,1	80,0	7,0	94,3	77,8	104,3	121,7	120,3
<u>I-VII 2010</u> <u>I-VII 2009</u>	89,8	102,0	106,5	119,9	68,9	112,8	106,3	95,4	113,3	145,2

^a wraz z eksportem z burt statków, ^b dane wstępne, ^c brak danych o eksporcie burtowym w okresie czerwiec-lipiec 2010 r., w miesiącach styczeń-maj eksport oszacowany o eksport ryb z burt statków dalekomorskich (ok. 27 tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03042985 ^b	panga 03042903 ^b	morszczuk 03042956 ^b		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2008 I-XII	3,63	3,40	4,09	4,24	3,94	5,07	-	8,84	12,02	10,01
2009 I-XII	4,01	3,73	5,03	4,68	4,42	6,88	-	9,18	14,79	10,44
2009 VI	3,85	3,55	5,58	4,42	4,38	8,10	-	8,41	16,72	10,52
VII	4,53	3,68	5,26	5,12	-	8,51	-	8,85	16,26	10,47
VIII	4,23	3,70	5,14	3,53	4,26	6,24	-	8,20	15,11	9,53
IX	3,92	3,71	4,74	4,97	4,52	6,37	-	8,19	12,96	9,22
X	3,72	3,70	5,07	4,41	4,44	5,45	-	7,96	13,97	9,17
XI	3,89	3,79	4,30	4,12	4,25	5,48	-	7,76	13,81	9,28
XII	3,76	3,46	3,87	3,89	4,32	5,43	-	7,84	14,28	9,48
2010 ^a I	3,80	3,37	4,21	3,82	3,93	6,60	6,29	8,13	15,77	9,58
II	3,36	3,38	4,08	3,86	4,21	5,96	5,53	7,93	16,25	8,99
III	3,57	3,35	4,05	3,98	3,98	5,76	5,95	8,10	16,56	9,05
IV	3,35	3,22	3,80	3,91	3,89	6,27	5,75	8,07	20,15	8,49
V	3,44	3,17	3,90	4,11	3,95	7,41	6,25	9,60	20,99	8,74
VI	3,71	3,30	3,88	-	4,11	7,62	6,41	10,52	18,73	10,06
VII	3,85	3,25	3,51	-	4,18	7,31	6,45	10,49	19,38	11,19
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VII 2010</u> <u>VII 2009</u>	85,0	88,3	66,7	x	x	85,9	x	118,5	119,2	6,9
<u>I-VII 2010</u> <u>I-VII 2009</u>	83,8	87,6	74,3	80,8	90,5	80,4	x	83,5	116,9	82,3

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b	Krewetki przetw. 160520 ^b	Filety z flądry 03042973 ^b	Szprotki świeże 03026180 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania	Dania
2008 I-XII	6,86	20,03	19,68	20,81	34,57	32,23	47,37	8,99	0,38
2009 I-XII	8,63	16,17	18,44	20,87	41,35	37,41	46,04	10,40	0,51
2009 VI	9,44	15,94	15,49	20,16	45,13	38,99	51,28	10,98	0,33
VII	8,73	15,15	14,16	17,71	43,74	37,94	49,87	10,33	-
VIII	8,50	14,27	19,17	21,63	45,70	35,95	44,08	9,93	-
IX	8,36	15,54	15,28	22,62	42,10	35,73	47,85	10,01	-
X	8,00	14,77	13,72	18,60	42,21	36,25	44,32	9,65	0,57
XI	8,26	15,62	17,70	21,59	37,53	35,56	39,96	9,99	0,57
XII	7,64	18,14	21,95	18,71	46,18	35,04	43,91	10,27	0,59
2010 ^a I	7,74	16,95	21,99	17,18	44,53	34,96	47,15	-	0,57
II	7,59	17,04	19,99	19,18	44,33	34,79	43,94	-	0,55
III	7,72	15,17	16,74	18,00	40,97	33,58	49,72	9,49	0,50
IV	6,88	16,46	17,48	19,31	42,54	33,58	49,51	-	0,51
V	7,51	17,16	17,38	16,87	45,60	35,40	47,46	-	0,49
VI	7,80	17,18	20,45	18,73	46,64	40,26	64,69	10,12	0,44
VIII	8,57	18,48	20,26	22,09	46,83	37,21	54,38	-	-
Wskaźnik zmian (%)									
<u>VII 2010</u> <u>VII 2009</u>	98,2	122,0	143,1	124,7	107,1	98,1	109,0	x	x
<u>I-VII 2010</u> <u>I-VII 2009</u>	85,0	101,6	101,8	86,9	106,7	90,9	103,2	88,4	102,0

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morskiczka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2008 I-XII	9,22	-	9,51	58%	9,91	69%	7,54	59%	5,49	64%	7,04	67%
2009 I-XII												
2009 VII	9,48	-	10,31	59%	10,68	62%	8,64	56%	6,60	73%	7,85	71%
VIII	9,36	-	10,42	60%	10,66	61%	8,64	55%	6,59	72%	7,91	71%
IX	9,34	-	10,39	59%	10,59	61%	8,50	54%	6,71	73%	7,90	71%
X	9,60	-	10,40	58%	10,64	61%	8,70	55%	6,69	73%	7,81	70%
XI	9,32	-	10,40	58%	10,61	61%	8,25	52%	6,70	73%	7,73	69%
XII	9,06	-	10,50	59%	10,67	61%	7,95	51%	6,60	72%	7,63	68%
2010 I	.	-	10,39	58%	10,52	61%	7,80	50%	6,60	72%	7,58	68%
II	8,31	-	10,38	58%	10,10	58%	6,72	43%	6,36	69%	7,26	65%
III	9,08	-	10,44	57%	10,05	59%	6,70	43%	6,31	68%	7,20	65%
IV	9,53	-	10,55	58%	10,01	58%	6,68	43%	6,33	69%	7,18	65%
V	9,47	-	10,69	59%	10,06	59%	6,66	43%	6,34	69%	7,18	64%
VI	9,41	-	10,72	59%	.	x	6,69	43%	6,44	70%	7,24	65%
VII	9,44	-	10,81	59%	10,99	63%	6,70	44%	6,43	70%	7,20	65%
VIII	9,71	-	11,37	62%	11,32	64%	7,08	46%	6,43	69%	7,23	65%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>VIII 2010</u> <u>VIII 2009</u>	107,2	x	108,3	x	106,1	x	89,1	x	97,4	x	94,8	x
<u>I-VIII 2010</u> <u>I-VIII 2009</u>	100,1	x	104,8	x	96,2	x	81,1	x	99,9	x	95,5	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone				Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	mintaj	dorsz	łosoś	szprot	makreła	śledź w sosie pom.	szprot w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2008 I-XII	14,30	13,00	12,86	17,63	62,88	8,96	13,32	15,30	16,68	22,22	10,49	12,79
2009 I-XII	16,94	13,20	15,28	19,19	66,98	9,89	14,67	16,84	18,76	24,77	11,01	13,05
2009 VII	17,32	13,37	15,55	19,28	67,20	9,92	14,89	17,00	18,88	25,29	11,09	-
VIII	17,35	13,41	15,62	19,37	68,10	9,98	14,92	17,19	19,20	25,18	11,10	-
IX	17,39	13,39	15,71	19,41	68,50	10,05	14,97	17,35	19,28	25,47	11,17	-
X	17,34	13,26	15,83	19,60	69,60	10,09	14,95	17,48	19,48	25,59	11,19	13,58
XI	17,38	13,12	15,89	19,96	70,60	10,12	14,96	17,55	19,84	25,65	11,22	13,36
XII	17,37	13,02	15,63	20,41	70,80	10,13	14,89	17,74	20,04	25,65	11,14	12,67
2010 I	17,35	13,06	15,68	20,80	71,40	10,17	14,84	17,93	20,04	25,82	11,20	12,98
II	17,32	13,00	15,60	21,06	71,80	10,21	14,80	17,97	20,16	26,06	11,20	13,21
III	17,22	12,90	15,47	21,19	71,90	10,30	14,73	18,00	20,20	26,06	11,10	13,28
IV	17,11	12,83	15,38	21,15	71,30	10,25	14,72	18,16	20,32	26,12	11,11	13,42
V	17,05	12,75	15,37	21,18	71,30	10,26	14,67	18,19	20,48	26,06	11,14	-
VI	17,18	12,56	15,45	21,17	71,10	10,24	14,70	18,26	20,60	26,24	11,15	-
VII	17,38	12,64	15,32	21,38	70,90	10,24	14,72	18,26	20,60	26,18	11,08	-
VIII	17,59	12,65	15,33	21,57	71,10	10,25	14,76	18,32	20,64	26,35	11,10	-
Wskaźnik zmian (%)												
VIII 2010 VIII 2009	101,4	94,3	98,1	111,4	104,4	102,7	98,9	106,6	107,5	104,6	100,0	x
I-VIII 2010 I-VIII 2009	103,3	97,0	102,7	112,3	108,9	104,7	101,4	109,9	111,3	107,2	101,9	102,2

Źródło: Dane GUS.

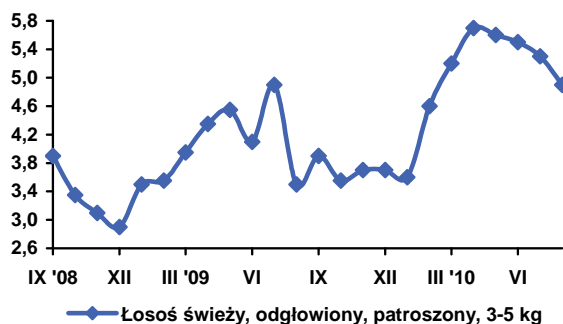
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
I-VI 2008	2,43	1,20	0,39	0,29	0,25	0,30
I-VI 2009	2,48	1,12	0,40	0,32	0,26	0,38
I-VI 2010	2,40	1,06	0,41	0,33	0,25	0,35
Wskaźnik zmian (%)						
I-VI 2010 I-VI 2009	96,8	94,6	102,5	103,1	96,2	92,1

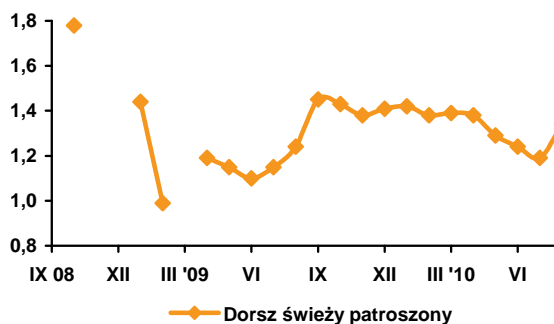
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

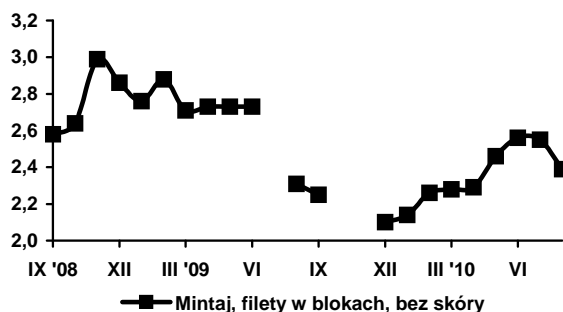
Rys. 1. Cena lososi w imporcie do Europy (poch. Norwegia) EUR/kg

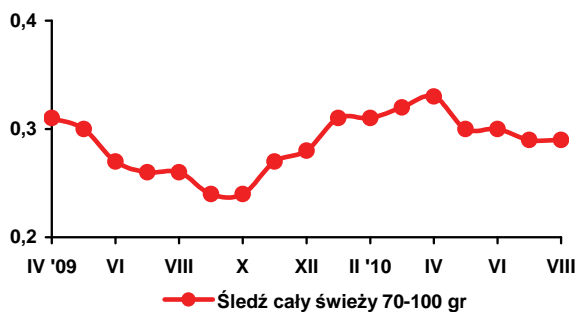
Rys. 2. Cena dorszy w imporcie z Polski (EUR/kg)

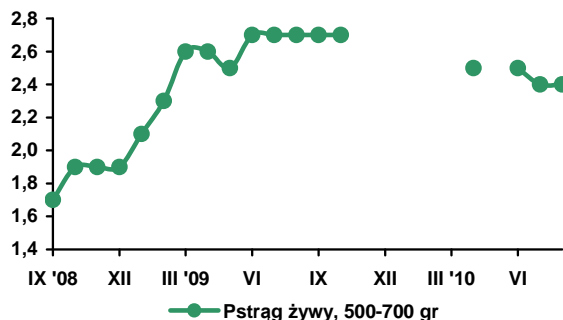
Rys. 3. Cena mintajów w imporcie do Niemiec (poch. Chiny) EUR/kg

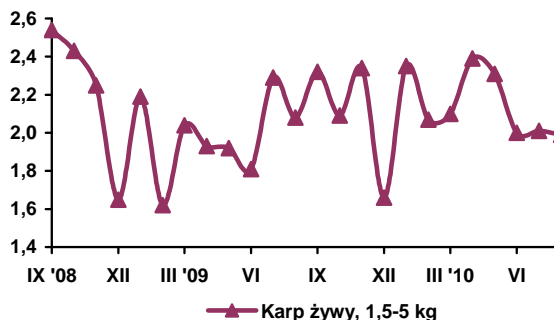
Rys. 4. Cena śledzi w imporcie z Polski (EUR/kg)

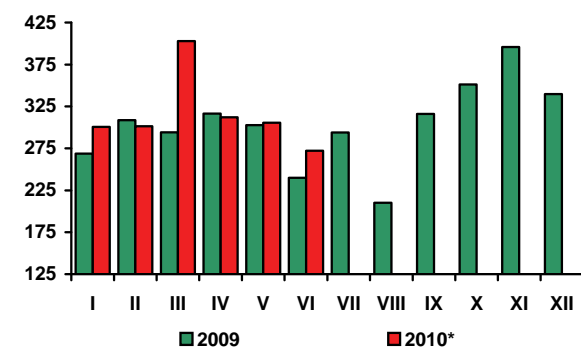
Rys. 5. Cena zbytu pstrągów we Włoszech (hodowlany) EUR/kg

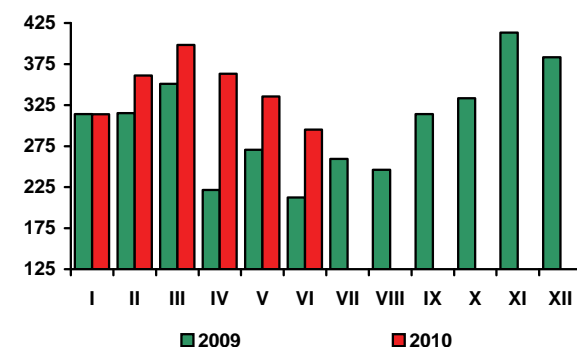
Rys. 6. Cena zbytu karpia na Węgrzech (hodowlany) EUR/kg

Rys. 7. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 8. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* bez eksportu burtowego (z połowów dalekomorskich)

Źródło: Rys. 1-6 - European Price Report, Rys. 7-8 - dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W sierpniu 2010 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności obniżyły się o 1,6% (wobec 1,2% w lipcu). Zadecydował o tym głównie sezonowy spadek cen warzyw (o 15,8%) i owoców (o 6,1%). Nieznacznie zmalały również ceny jaj (o 1%), ryżu (o 0,4%) i mięsa wołowego (o 0,1%). W grupie warzyw istotnie potaniały ziemniaki (o 20%), pomidory i buraki (po 25%), marchew i ogórki (po 18%) oraz cebula (o 11%). W niewielkim stopniu, bo o 3-5% spadły ceny kalafiorów i kapusty. W grupie owoców zmiany cen były różnokierunkowe. Spadkowi cen gruszek, śliwek i pozostałych owoców pestkowych (o 6-9%) towarzyszył wydatny wzrost cen jabłek (o 21,5%), a spadkowi cen bananów (o 5%) – wzrost cen owoców cytrusowych (o 7%). Sezonowe spadki warzyw i owoców zneutralizowały wzrosty cen pozostałych grup produktów spożywczych, w tym m.in. cukru (o 6,5%), mięsa drobiowego (o 4,5%), serów twarogowych (o 1,1%), masła (o 0,7%), mięsa wieprzowego i olejów roślinnych (po 0,5%) oraz serów dojrzewających, makaronów i pieczywa (po 0,4%).

W sierpniu 2010 r., w stosunku do sierpnia 2009 r., wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wyniósł 2,3%, w tym żywności 2,5%. Bardziej niż żywność podrożała większość pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych, w tym m.in. towary i usługi związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii (o 3,7%), napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 3,6%), towary i usługi związane z edukacją i ochroną zdrowia (po 3,0%) oraz transportem (o 3,2%), w tym paliwa do prywatnych środków transportu o 5,9%, usługi w zakresie restauracji i hoteli (o 2,9%).

W sierpniu br., z powodu mniejszych zbiorów, dużo droższe niż przed rokiem były owoce (o 19%) i warzywa (o 17,1%). Wzrost cen owoców pestkowych, jagodowych, śliwek i gruszek sięgał 10-60%, a owoców cytrusowych – 19%. Podrożały wszystkie rodzaje warzyw, z wyjątkiem ogórków, w tym zwłaszcza kapusta (o 72,6%), ziemniaki (55,2%), pomidory (o 28,2%), sałata (o 24,5%), buraki i cebula (po 17%). Ceny ogórków zmalały o 27%. Istotnie zwiększyły się ceny tłuszczów jadalnych, głównie za sprawą znaczącego wzrostu cen masła (o 21%) i margaryny (o 3,1%), przy spadku cen tłuszczów wieprzowych (o 6,3%) i olejów (o 2,8%). W sierpniu br. wyższe niż przed rokiem były ceny jaj

(o 2,9%), artykułów mleczarskich (o 2,4%), ryb (o 2,1%) oraz pieczywa i produktów zbożowych (o 0,8%), w tym pieczywa o 1%. Obniżyły się natomiast ceny mięsa i przetworów mięsnych (średnio o 2,7%, w tym mięsa wieprzowego o 6,3%) i cukru (o 13,7%).

Wzrost średniego poziomu cen żywności i napojów bezalkoholowych **w okresie styczeń-sierpień 2010 r., w stosunku do analogicznego okresu przed rokiem,** wyniósł 1,9% i był mniejszy od stopy inflacji (2,5%). Wzrosły ceny wszystkich podstawowych grup produktów żywnościowych, z wyjątkiem mięsa i jego przetworów oraz cukru. Głównymi czynnikami sprzyjającymi wzrostowi cen żywności były: spadek produkcji i wzrost cen surowców rolniczych (owoce, warzywa, zboże, mleko) oraz korzystne tendencje w eksporcie (drób, wołowina, jaja, masło, sery dojrzewające). Do spadku cen artykułów mięsnych (średnio o 1,1%) przyczynił się wzrost produkcji i spadek cen żywca wieprzowego. Spadek cen cukru był efektem ich obniżki na rynkach światowych i redukcji popytu krajowego.

Dynamikę wzrostu cen żywności hamowała **bariera popytu** utrzymująca się pod wpływem trudnej sytuacji na rynku pracy i niskiego tempa wzrostu płac. **W br. obniżył się krajowy popyt na żywność,** co potwierdzają statystyki sprzedaży. W okresie styczeń-sierpień br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób, zmalała o 3,9% (w cenach stałych), wobec wzrostu o 5,8% odpowiednio rok wcześniej. Istotnym czynnikiem ograniczającym możliwości zwiększenia wydatków gospodarstw domowych na żywność był wzrost pozażywnościowych kosztów utrzymania rodzin, związany głównie z podrożeniem usług bytowych.

Sierpniowe zmiany cen żywności nie weryfikują wcześniejszych naszych prognoz zakładających wzrost cen w grudniu br., w relacji do grudnia 2009 r., o ok. 5%. Wzrost cen żywności w ostatnich miesiącach br. będzie efektem głównie spodziewanej wyższej cen surowców rolniczych, w tym zwłaszcza roślinnych oraz utrzymujących się korzystnych tendencji w eksporcie.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu 2010 r.

Wyszczególnienie	VIII 2010			I-VIII 2010
	VII 2010=100	VIII 2009=100	XII 2009=100	I-VIII 2009=100
O G Ó Ł E M	99,6	102,0	101,5	102,5
Żywność i napoje bezalkoholowe	98,6	102,3	100,8	101,9
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,1	103,6	102,9	106,2
Odzież i obuwie	98,0	96,2	93,5	95,8
Mieszkanie	100,1	103,1	102,6	103,2
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,2	103,7	103,1	103,6
w tym nośniki energii	100,2	104,1	103,3	103,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	99,9	101,0	100,5	101,5
Zdrowie	100,3	103,0	102,3	103,0
Transport	99,3	103,2	104,4	106,8
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	98,1	105,9	108,2	113,1
Łączność	100,0	98,5	99,9	98,6
Rekreacja i kultura	100,0	99,0	101,9	99,9
Edukacja	100,0	103,0	100,7	102,7
Restauracje i hotele	100,2	102,9	102,0	103,4
Inne towary i usługi	100,0	101,7	101,0	102,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w sierpniu 2010 r.

Wyszczególnienie	VIII 2010			I-VIII 2010
	VII 2010=100	VIII 2009=100	XII 2009=100	I-VIII 2009=100
Żywność (bez napojów)	98,4	102,5	100,8	101,9
Pieczywo i produkty zbożowe	100,4	100,8	100,7	101,1
Pieczywo	100,4	101,0	100,6	100,8
Ryż	99,6	92,1	96,1	95,1
Makarony	100,4	100,4	101,0	101,3
Mięso i przetwory	100,9	97,3	101,1	98,9
Mięso wieprzowe	100,5	93,7	98,9	95,4
Mięso wołowe	99,9	101,3	100,7	105,4
Drób	104,5	98,1	111,0	94,4
Przetwory mięsne i wędliny	100,0	98,4	99,3	101,3
Ryby	100,3	102,1	101,6	104,5
Mleko, sery i jaja	100,2	102,4	100,9	102,1
Artykuły mleczarskie	100,4	102,3	101,4	101,2
Mleko	100,0	100,6	100,2	100,3
Sery twarogowe	101,1	101,9	102,1	100,7
Sery dojrzewające i topione	100,4	106,4	102,6	104,0
Jaja	99,0	102,9	97,5	108,3
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,4	107,3	100,1	105,6
Masło	100,7	121,0	102,1	116,5
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,1	93,7	96,3	97,0
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,1	103,1	99,3	102,4
Oleje roślinne	100,5	97,2	98,6	96,7
Owoce	93,9	119,0	116,0	105,3
Jabłka	121,5	102,0	156,6	98,7
Owoce cytrusowe	106,5	118,8	133,6	102,9
Banany	94,8	100,7	106,7	86,0
Warzywa	84,2	117,1	92,3	109,6
Ziemniaki	80,0	155,2	146,9	116,4
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	101,8	98,0	100,5	97,4
Cukier	106,5	86,3	96,0	83,2
Napoje bezalkoholowe	100,2	100,8	100,2	102,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2007	101,1	100,7	100,8	100,9	101,2	99,0	98,4	99,4	102,4	101,7	101,5	100,3
	2008	101,1	100,2	100,4	100,7	101,2	99,4	98,9	98,4	100,6	100,8	100,7	100,8
	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6				
Pieczywo i produkty zbożowe	2007	100,4	100,8	100,4	100,2	100,2	100,3	100,2	100,3	104,2	102,6	100,9	100,7
	2008	100,8	100,8	100,4	100,7	101,0	100,9	100,6	100,5	100,3	100,1	100,4	100,0
	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4				
Mięso	2007	101,9	100,5	101,1	99,4	100,2	100,8	103,1	100,5	100,5	99,8	99,8	98,7
	2008	101,4	99,2	100,4	100,0	100,8	102,0	100,7	100,8	100,6	99,9	99,7	99,9
	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9				
Ryby	2007	100,2	100,2	100,1	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,2	100,2	100,4	100,2
	2008	100,5	100,2	100,2	100,4	100,1	99,9	100,2	100,2	100,1	100,4	101,0	100,4
	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3				
Mleko, sery, jaja	2007	100,4	100,1	100,2	100,2	100,2	100,2	100,5	101,2	103,4	103,4	102,5	101,2
	2008	101,0	100,2	100,0	100,0	99,7	99,5	99,8	99,6	99,9	99,9	99,7	99,7
	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2				
Tłuszcze	2007	100,4	100,0	99,9	99,8	100,2	100,1	101,5	101,8	104,2	103,5	102,6	100,6
	2008	100,1	99,0	99,7	100,4	99,7	100,9	100,8	100,6	100,5	100,2	100,0	99,9
	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4				
Owoce	2007	98,0	101,4	102,1	105,0	112,5	92,4	101,3	101,5	103,6	104,9	100,0	97,0
	2008	103,5	103,0	102,5	103,7	104,8	83,7	97,3	87,3	96,9	103,1	100,4	105,1
	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9				
Warzywa	2007	105,2	103,7	103,0	107,2	103,8	92,5	75,2	86,1	107,9	103,4	110,0	106,0
	2008	101,2	100,3	101,6	103,7	104,7	97,3	86,3	84,7	106,5	108,2	108,4	107,0
	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2				
Cukier i wyroby cukiernicze	2007	99,8	99,7	99,7	99,8	100,1	99,6	99,7	99,7	100,3	100,6	100,5	100,2
	2008	100,3	100,0	99,5	99,5	100,4	99,8	99,8	99,8	100,3	101,3	100,7	100,5
	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8				
Cukier	2007	98,9	99,2	99,0	99,4	99,6	98,9	98,6	99,1	99,8	100,1	100,4	100,0
	2008	99,7	98,6	96,8	96,8	99,4	97,9	98,1	99,2	100,4	104,4	102,8	101,6
	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5				
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2007	100,4	100,3	100,5	100,5	100,5	100,0	99,7	99,6	100,8	100,6	100,7	100,3
	2008	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6				
III. Średnia płaca ^a	2007	88,0	100,9	106,1	97,7	99,7	103,3	100,8	99,7	99,1	103,2	104,8	105,0
	2008	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8	104,8	100,4	98,0	100,2	102,2	102,4	103,0
	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2				

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

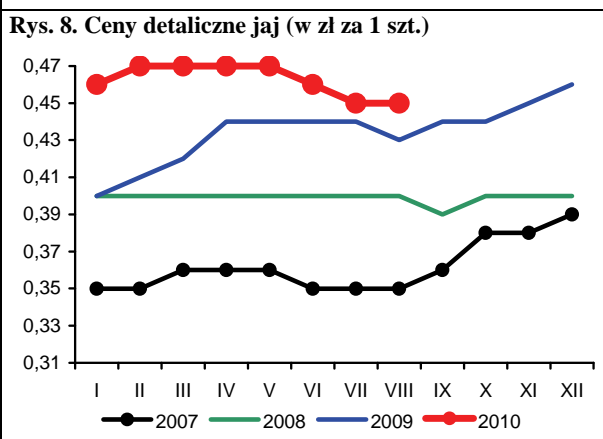
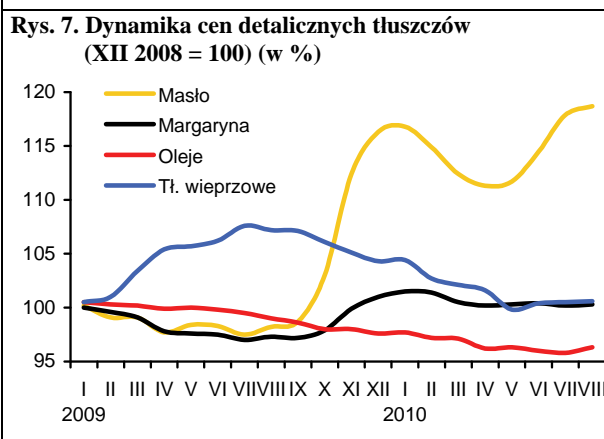
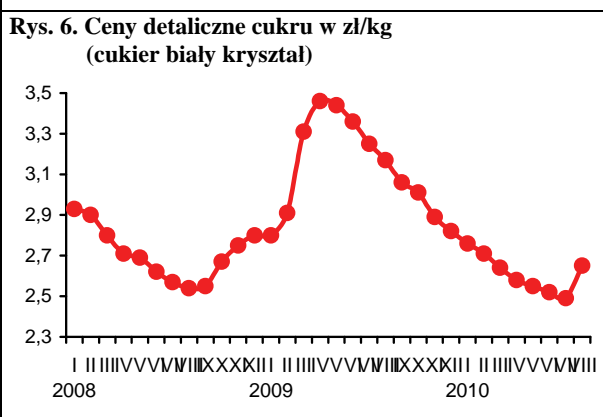
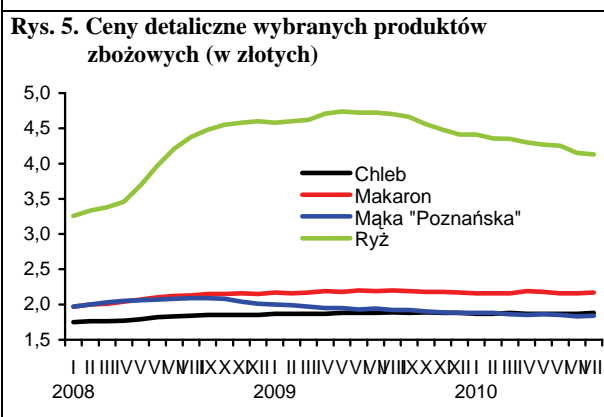
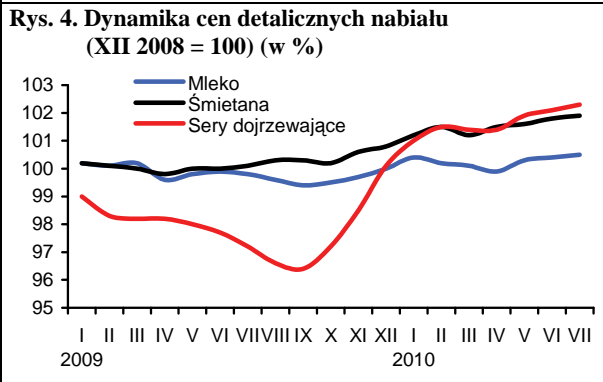
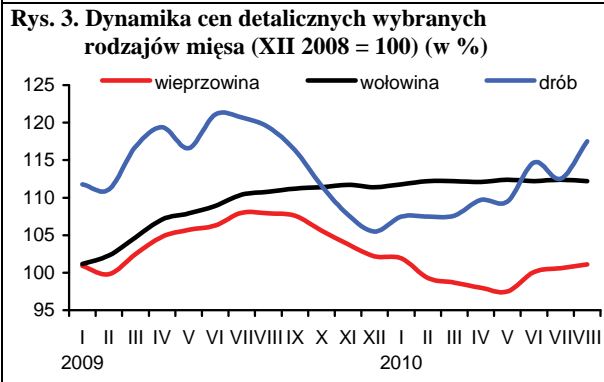
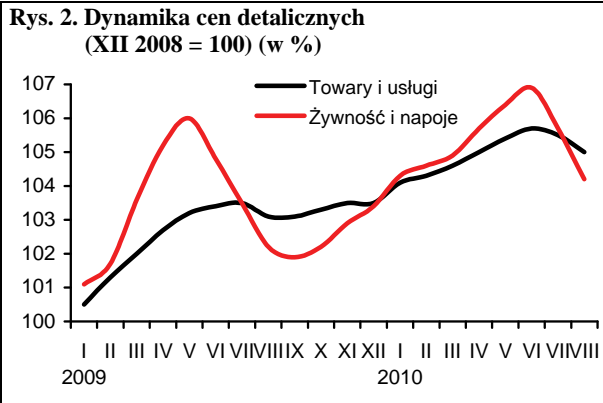
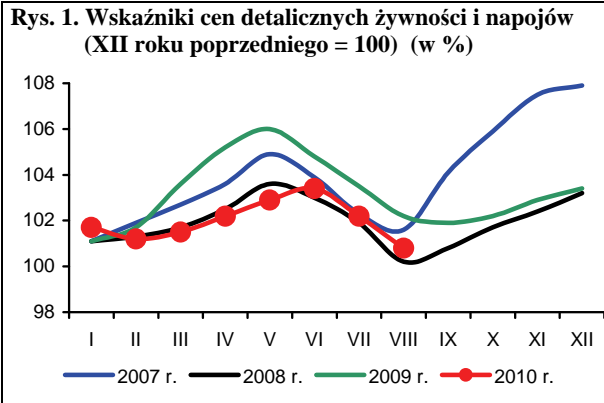
Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2007	102,8	103,2	104,3	104,6	104,3	104,4	104,4	102,8	105,1	106,6	107,6	107,9
	2008	107,8	107,3	107,0	106,8	107,0	107,6	107,8	106,9	105,1	104,0	102,9	103,2
	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3				
Pieczywo i produkty zbożowe	2007	105,2	105,9	106,4	106,7	106,9	107,1	107,2	107,4	109,0	106,9	111,0	111,8
	2008	112,0	112,0	112,0	112,6	113,5	114,2	114,9	114,9	110,7	108,0	107,4	106,6
	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8				
Mięso	2007	101,1	102,3	105,6	105,0	103,7	104,7	106,8	104,3	104,5	105,9	106,6	106,5
	2008	105,9	104,6	104,0	104,5	105,2	106,5	104,0	104,3	104,3	104,3	104,1	105,4
	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3				
Ryby	2007	101,5	101,6	101,6	101,6	101,7	101,6	101,6	101,6	101,4	101,6	101,8	102,1
	2008	102,4	102,3	102,7	102,8	102,8	102,7	102,7	102,8	102,6	102,9	103,4	103,7
	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1				
Mleko, sery, jaja	2007	100,8	100,8	100,9	101,3	101,5	102,2	102,9	104,3	107,4	110,7	113,1	114,4
	2008	114,9	115,0	114,7	114,4	113,9	113,1	112,3	110,5	106,7	103,1	100,3	98,8
	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4				
Tłuszcze	2007	99,5	99,8	100,0	100,3	100,4	100,7	102,1	103,6	107,8	111,4	114,3	115,3
	2008	115,0	113,8	113,6	114,2	113,6	114,6	113,9	112,6	108,6	105,1	102,4	101,8
	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3				
Owoce	2007	98,4	99,1	100,0	101,9	104,5	104,2	103,2	108,8	126,1	131,0	126,9	120,0
	2008	127,4	130,7	130,2	128,6	118,6	110,5	104,0	92,1	87,5	84,8	83,9	88,9
	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0				
Warzywa	2007	112,7	111,3	111,6	114,1	111,6	109,4	103,2	86,7	93,0	92,9	96,2	97,4
	2008	93,6	90,9	90,0	87,6	90,8	96,6	108,9	107,9	106,8	109,8	106,0	106,3
	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1				
Cukier i wyroby cukiernicze	2007	102,1	101,9	101,6	101,3	101,1	100,5	99,6	97,5	96,9	97,3	98,4	99,7
	2008	100,6	100,9	100,6	100,3	100,6	100,7	100,8	100,9	100,9	101,7	101,9	102,1
	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0				
Cukier	2007	105,0	104,8	104,0	102,8	101,5	99,8	96,9	91,4	89,0	88,9	90,7	93,2
	2008	94,0	93,4	91,3	88,9	88,8	87,9	87,4	87,5	88,0	91,8	94,1	95,6
	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3				
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2007	101,6	101,9	102,5	102,3	102,3	102,6	102,3	101,5	102,3	103,0	103,6	104,0
	2008	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0				
III. Średnia płaca ^a	2007	107,8	106,4	109,1	108,4	108,9	109,3	109,3	110,5	109,5	111,0	112,0	107,2
	2008	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5	112,0	111,6	109,7	110,9	109,8	107,4	105,4
	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2				

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2009 r. b – 2010 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
	w złotych												
Ryż – 1 kg	a	4,58	4,60	4,62	4,71	4,74	4,72	4,72	4,70	4,66	4,56	4,48	4,41
	b	4,41	4,36	4,35	4,30	4,27	4,25	4,15	4,13				
Chleb mieszaný – 0,5 kg	a	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	1,88	1,88	1,89	1,88	1,89	1,88	1,88
	b	1,87	1,87	1,88	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88				
Makaron – 250 g	a	2,17	2,16	2,17	2,19	2,18	2,20	2,19	2,20	2,19	2,18	2,18	2,17
	b	2,16	2,16	2,16	2,19	2,18	2,16	2,16	2,17				
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,00	1,99	1,97	1,95	1,95	1,93	1,94	1,92	1,92	1,90	1,89	1,88
	b	1,88	1,88	1,86	1,85	1,86	1,85	1,83	1,84				
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	18,61	18,79	19,18	19,53	19,70	19,84	20,08	20,14	20,19	20,24	20,30	20,26
	b	20,32	20,39	20,37	20,44	20,37	20,32	20,48	20,50				
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	24,42	24,59	25,24	25,68	26,00	26,15	26,45	26,55	26,65	26,64	26,74	26,59
	b	26,80	26,80	26,72	26,64	26,70	26,70	26,66	26,64				
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,94	14,69	15,03	15,50	15,83	15,63	15,88	15,76	15,60	15,05	14,53	14,24
	b	14,25	13,70	13,51	13,46	13,38	13,85	13,97	14,08				
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,91	6,72	7,12	7,28	6,95	7,39	7,33	7,22	6,90	6,47	6,11	5,93
	b	6,06	6,08	6,10	6,26	6,28	6,73	6,56	7,04				
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	21,11	21,32	21,66	21,93	21,92	22,08	22,35	22,35	22,38	22,37	22,18	22,05
	b	22,05	21,97	21,85	21,66	21,73	21,85	21,87	21,99				
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	13,13	13,15	13,41	13,49	13,78	13,83	14,11	14,16	14,23	14,31	14,27	14,11
	b	14,15	14,10	14,09	13,97	13,93	13,84	13,90	13,70				
Filety mrożone z mintaja, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	13,91	14,43	14,89	15,28	15,28	15,37	15,55	15,62	15,71	15,83	15,89	15,63
	b	15,68	15,60	15,47	15,38	15,37	15,45	15,32	15,33				
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,76	2,75	2,74	2,72	2,74	2,73	2,72	2,71	2,71	2,70	2,71	2,70
	b	2,70	2,70	2,69	2,69	2,70	2,69	2,69	2,68				
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,02	1,00	0,99	0,98	0,96	0,96	0,96	0,95	0,96	0,96	0,97	0,96
	b	0,97	0,97	0,97	0,95	0,95	0,95	0,96	0,96				
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	11,85	11,86	11,83	11,71	11,74	11,76	11,81	11,87	11,83	11,83	11,88	11,86
	b	11,87	11,90	11,93	11,93	11,96	12,00	11,98	12,13				
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	16,32	16,25	16,14	16,15	16,14	16,02	15,83	15,80	15,57	15,86	16,48	16,90
	b	17,18	17,32	17,35	17,22	17,33	17,34	17,42	17,34				
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,21	5,22	5,17	5,13	5,16	5,14	5,16	5,17	5,16	5,12	5,21	5,20
	b	5,24	5,29	5,28	5,24	5,25	5,24	5,20	5,19				
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,40	0,41	0,42	0,44	0,44	0,44	0,44	0,43	0,44	0,44	0,45	0,46
	b	0,46	0,47	0,47	0,47	0,47	0,46	0,45	0,45				
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	3,49	3,46	3,45	3,40	3,43	3,42	3,39	3,40	3,42	3,57	3,90	4,07
	b	4,11	4,06	3,99	3,96	3,94	4,04	4,18	4,21				
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,81	3,81	3,79	3,75	3,75	3,72	3,68	3,66	3,67	3,66	3,66	3,68
	b	3,71	3,70	3,66	3,67	3,71	3,67	3,67	3,68				
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,17	6,17	6,17	6,12	6,18	6,17	6,14	6,13	6,08	6,01	5,98	5,89
	b	5,87	5,90	5,87	5,80	5,82	5,77	5,75	5,77				
Słonina – 1 kg	a	4,88	4,98	5,23	5,28	5,27	5,31	5,43	5,39	5,38	5,31	5,18	5,09
	b	5,09	4,98	4,95	4,89	4,78	4,77	4,72	4,73				
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,48	1,49	1,48	1,49	1,50	1,49	1,49	1,49	1,48	1,48	1,48	1,47
	b	1,47	1,47	1,45	1,44	1,42	1,41	1,41	1,40				
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,80	2,91	3,31	3,46	3,44	3,36	3,25	3,17	3,06	3,01	2,89	2,82
	b	2,76	2,71	2,64	2,58	2,55	2,52	2,49	2,65				
Jabłko – 1 kg	a	1,94	1,93	1,96	2,09	2,60	3,10	3,47	3,01	2,37	2,05	1,95	1,94
	b	1,99	2,05	2,10	2,16	2,21	2,34	2,51	3,05				

Źródło: Dane GUS

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski
Arkadiusz Zalewski

W sierpniu 2010 r. na rynku środków produkcji dla rolnictwa kontynuowane były tendencje cenowe z poprzednich miesięcy, jednak zmiany cen były dużo niższe niż w miesiącach poprzednich. Podrożały materiały budowlane oraz pestycydy, obniżono natomiast ceny nawozów mineralnych, a także – po raz pierwszy w bieżącym roku – bezpośrednich nośników energii.

Kontynuowane są obniżki cen nawozów mineralnych rozpoczęte w pierwszych miesiącach 2009 r., ale tempo spadku cen wyraźnie wyhamowuje. W sierpniu nawozy mineralne potaniały średnio o 0,4% w porównaniu z miesiącem poprzednim, w tym superfosfat prosty (o 2,7%). Podrożał natomiast fosforan amonu (o 3,0%). Od początku roku nawozy mineralne potaniały o 7,1%, w tym superfosfat prosty o 16,7%, sól potasowa o 14,6%. W tym okresie podrożał jedynie mocznik (o 1,1%). Spadki cen nawozów mineralnych przy znaczących podwyżkach cen zbóż radykalnie poprawiły relacje cen. Na zakup 1 kg NPK w sierpniu 2010 r. należało przeznaczyć równowartość 5,0 kg pszenicy, o 1,0 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz o 3,0 kg mniej niż przed rokiem. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym był mocznik (równowartość 4,2 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (7,1 kg pszenicy).

W dalszym ciągu drożeją nawozy wapniowe. W sierpniu wzrost ich cen wyniósł 0,9% w porównaniu z miesiącem poprzednim, a od początku roku 12%.

Trzeci miesiąc z kolei silnie rosną ceny na światowych rynkach¹ nawozów mineralnych. We wrześniu średni wzrost ich cen wyniósł blisko 9%, w tym mocznik² podrożał o 16,8%, superfosfat potrójny³ o 11,6%, fosforan amonu⁴ o 4,5%, a sól potasowa⁵ potaniała o 2,2%. Od początku roku nawozy mineralne podrożały aż o 24%, w tym superfosfat potrójny o 83%, fosforan amonu o 44%, mocznik o 22%, a sól potasowa potaniała o 16%. Rosnące w szybkim tempie ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach są przede wszystkim następstwem podwyżek cen zbóż, co przekłada się na wzrost popytu na nawozy.

Kolejny miesiąc drożeją środki ochrony roślin. Średnie ceny wzrosły w sierpniu o 0,3%. Najbardziej podrożało Karate Zeon (o 2,0%), ale potaniał Roundup (o 0,6%). Od początku roku pestycydy podrożały średnio o 2,9%, w tym najbardziej Karate Zeon (o 12,2%) oraz Durban (o 5,4%), a Roundup potaniał o 5,5%. W ciągu 12 miesięcy środki ochrony roślin podrożały o 2,7%, w tym najbardziej Karate Zeon (o 12,1%). Potaniał natomiast popularny wśród rolników preparat chwastobójczy Roundup (o 10,9%).

Taniejące paliwa ropopochodne spowodowały obniżki średnich cen na rynku bezpośrednich nośników energii. W sierpniu ceny obniżono średnio o 0,3%, w tym oleju opałowego o 2,7%, oleju napędowego o 2,2%, a benzyny o 2,1%. Potaniał również gaz propan butan o 0,9%. Zbliżający się sezon grzewczy wpłynął na wzrost cen węgla oraz koksu opałowego, odpowiednio o 1,1 i 2,1%.

We wrześniu na rynkach światowych¹ rynkach energii odnotowano podwyżki. Węgiel podrożał o 5,7%, ropa Brent o 1,4%, a gaz ziemny o 2,0%.

Od kwietnia 2010 r. systematycznie drożeją materiały budowlane. Tym samym trwający od połowy 2007 r. trend obniżek cen został zahamowany. W sierpniu 2010 r. ceny wzrosły średnio o 0,5%, w tym najbardziej podrożał tynk „Atlas” (o 2,7%) oraz materiały ze stali, np. rury stalowe (o 1,7%). Od początku roku ceny materiałów budowlanych wzrosły średnio o 2,6%, w tym płyty styropianowe podrożały o 11,1%, stal płaska o 11,0%, a dwuteowniki grube o 8,1%. W tym okresie potaniały cegły (o 2,4%) oraz cement (o 2,3%). Mimo to średnie ceny materiałów budowlanych są zaledwie o 1,3% wyższe w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego.

Rosną ceny stali na świecie. We wrześniu światowe ceny stali¹ wzrosły w porównaniu z miesiącem poprzednim o 2,0%, a od początku roku już o 14,5%. Drożeje również miedź. We wrześniu jej ceny wzrosły o 5,8%, ale od początku roku zmalały o 10,4%.

Stabilizują się ceny maszyn rolniczych. W sierpniu średni wzrost ich cen wyniósł 0,1%. Od początku roku maszyny rolnicze podrożały o 2,8%, w tym najbardziej dojarki rurociągowo (o 9,0%) oraz rozrzutniki obornika (o 8,8%). Potaniały natomiast kultywatory (o 3,4%) oraz agregaty uprawowe (o 2,8%).

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Yuzhnyy

3 Notowania fob Tunis

4 Notowania fob US Gulf

5 Notowania fob Vancouver

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		VIII 2009	XII 2009	VIII 2010	VIII 2010 VII 2010	VIII 2010 XII 2009	VIII 2010 VIII 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	99,92	90,00	88,00	99,2	97,8	88,1	4,85	7,03
Saletra amonowa 34%N	„	108,20	98,80	96,16	99,0	97,3	88,9	4,37	6,33
Mocznik 46%N	„	135,92	122,32	123,68	99,7	101,1	91,0	4,15	6,01
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	124,52	110,36	91,96	97,3	83,3	73,9	7,10	10,29
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	212,04	191,76	167,88	99,5	87,5	79,2	6,48	9,39
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	229,80	182,00	178,24	103,0	97,9	77,6	4,30	6,23
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	222,64	196,72	168,08	98,9	85,4	75,5	4,32	6,27
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	221,56	182,04	168,40	100,5	92,5	76,0	4,64	6,73
Nawóz trójskładnikowy z dodatkiem mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	201,00	175,28	150,40	98,2	85,8	74,8	4,64	6,73
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	74,72	73,52	82,31	100,9	112,0	110,2	2,12	3,07

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		VIII 2009	XII 2009	VIII 2010	VIII 2010 VII 2010	VIII 2010 XII 2009	VIII 2010 VIII 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	200 g	90,97	91,12	94,58	100,2	103,8	104,0	14,60	21,16
Dursban 480 EC	1 l	47,38	47,63	50,19	100,4	105,4	105,9	7,75	11,23
Karate Zeon O50 CS	100 ml	23,11	23,09	25,91	102,0	112,2	112,1	4,00	5,80
Decis 2,5 EC	250 ml	28,51	28,32	29,5	100,4	104,2	103,5	4,55	6,60
Dithane M-45	1 kg	33,43	33,76	35,36	100,4	104,7	105,8	5,46	7,91
Zaprawa nasienna „Oxafun T”	0,8 kg	45,47	45,64	46,68	99,9	102,3	102,7	7,21	10,44
Bravo	1 l	51,11	51,14	52,99	100,8	103,6	103,7	8,18	11,85
Miedzian 50 EC	1,5 l	54,26	54,14	54,6	100,5	100,8	100,6	8,43	12,21
Roundup	1 l	46,50	43,84	41,44	99,4	94,5	89,1	6,40	9,27
Granstar	8 g	21,13	21,16	20,92	99,6	98,9	99,0	3,23	4,68
Fusilade Forte	1 l	118,17	118,59	119,23	100,1	100,5	100,9	18,41	26,67
Chwastox extra	1 l	15,90	15,97	16,25	100,2	101,8	102,2	2,51	3,64
Kerb 50 WP	1 kg	167,68	167,95	174,15	100,3	103,7	103,9	26,88	38,96
Środek gryzoniobójczy	1 kg	28,42	28,58	29,61	100,2	103,6	104,2	4,57	6,62

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		VIII 2009	XII 2009	VIII 2010	VIII 2010 VII 2010	VIII 2010 XII 2009	VIII 2010 VIII 2009	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	687,14	696,63	695	101,1	99,8	101,1	107,29	155,48
Koks opałowy	t	982,09	947,28	1013,59	102,1	107,0	103,2	156,47	226,75
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,49	4,29	4,61	97,9	107,5	102,7	0,71	1,03
Olej napędowy	1 l	3,77	3,80	4,36	97,8	114,7	115,6	0,67	0,98
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,55	2,58	2,87	97,3	111,2	112,5	0,44	0,64
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	1,91	2,06	2,16	99,1	104,9	113,1	0,33	0,48
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,16	33,20	33,23	100,0	100,1	100,2	5,13	7,43
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	13,12	13,14	13,65	100,9	103,9	104,0	2,11	3,05
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	12,24	12,54	12,57	100,3	100,2	102,7	1,94	2,81
Płyn do chłodnic „Pettygo”	1 l	10,71	10,72	10,85	100,3	101,2	101,3	1,67	2,43
Energia elektryczna	10 kWh	5,63	5,63	5,94	100,0	105,5	105,5	0,92	1,33

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		VIII 2009	XII 2009	VIII 2010	VIII 2010 VII 2010	VIII 2010 XII 2009	VIII 2010 VIII 2009	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Cement	50 kg	23,58	23,04	22,52	99,5	97,7	95,5	3,48	5,04
Wapno	1 t	492,33	488,07	488,71	100,0	100,1	99,3	75,44	109,33
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	122,73	119,55	132,85	100,9	111,1	108,2	20,51	29,72
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3080,87	3003,45	3332,71	100,4	111,0	108,2	514,47	745,57
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	11,80	11,73	12,13	101,7	103,4	102,8	1,87	2,71
Dwuteownik gruby	1 t	3357,48	3249,21	3513,62	100,4	108,1	104,7	542,39	786,04
Blacha dachowa	1 m ²	29,43	28,94	28,85	100,9	99,7	98,0	4,45	6,45
Tynk „Atlas”	25 kg	49,41	48,16	50,61	102,7	105,1	102,4	7,81	11,32
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,31	1,26	1,23	100,0	97,6	93,9	0,19	0,28
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	700,28	695,05	679,75	99,7	97,8	97,1	104,93	152,07
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	584,80	581,95	583,19	100,6	100,2	99,7	90,03	130,47
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	27,56	27,47	27,82	99,9	101,3	100,9	4,29	6,22
Okno drewniane szklane	1 szt.	1494,93	1517,19	1518,78	100,2	100,1	101,6	234,45	339,77
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1324,06	1353,99	1404,15	99,5	103,7	106,0	216,76	314,13

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

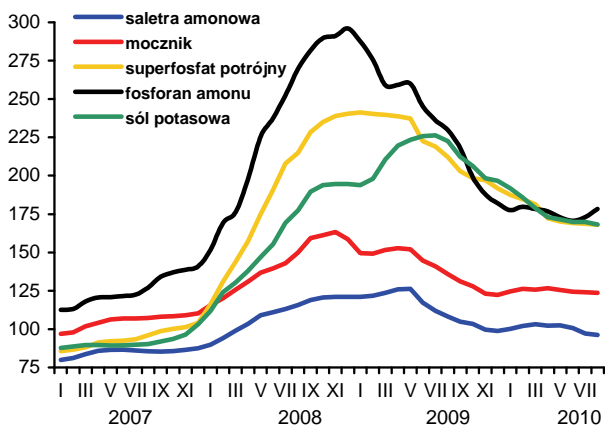
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	VIII 2009	XII 2009	VIII 2010	VIII 2010 VII 2010	VIII 2010 XII 2009	VIII 2010 VIII 2009	pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Kombajn zbożowy TC 5050	323816,09	331564,95	346481,85	100,0	104,5	107,0	534,86	775,13
Kombajn do ziemniaków	64079,83	64864,11	67457,60	100,3	104,0	105,3	104,13	150,91
Samochód dostawczy „Iveco”	102484,71	103645,83	107416,57	100,0	103,6	104,8	165,82	240,31
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	35687,22	36243,08	39424,58	100,3	108,8	110,5	60,86	88,20
Siewnik zbożowy 25 redlic	16574,61	16621,12	17177,46	100,2	103,3	103,6	26,52	38,43
Ciągnik „Ursus” 3512	77642,65	77766,56	77383,88	99,6	99,5	99,7	119,46	173,12
Ciągnik 90 kW	162838,35	159138,47	165085,46	99,3	103,7	101,4	254,84	369,32
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	29739,21	30384,34	32405,89	101,1	106,7	109,0	50,02	72,50
Kopaczka elewatorowa	12137,13	12292,85	12678,93	100,2	103,1	104,5	19,57	28,36
Agregat uprawowy do siewnika	14326,56	13971,10	14871,41	100,7	106,4	103,8	22,96	33,27
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5947,94	5941,67	6077,19	99,5	102,3	102,2	9,38	13,60
Gleboğrafzarka „Freza 1,6”	4959,55	4963,53	5028,50	100,0	101,3	101,4	7,76	11,25
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	38839,09	39094,73	39586,71	100,2	101,3	101,9	61,11	88,56
Opryskiwacz 400 l	3644,13	3743,50	3688,42	100,2	98,5	101,2	5,69	8,25
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5548,56	5509,93	5352,96	99,5	97,2	96,5	8,26	11,98
Rozsiewacz nawozów	1764,87	1739,46	1739,33	100,3	100,0	98,6	2,68	3,89
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	11095,89	11078,72	11388,07	100,4	102,8	102,6	17,58	25,48
Plug 4 skibowy	9860,26	9741,91	10121,69	100,2	103,9	102,7	15,62	22,64
Kultywator 2,1-2,8 m	2037,84	2050,22	1980,27	100,4	96,6	97,2	3,06	4,43
Dojarka 2 konwie ^a	8346,94	8159,30	8431,36	100,1	103,3	101,0	13,02	81,27
Dojarka z rurociągiem ^a	37511,65	37571,57	40945,46	100,0	109,0	109,2	63,21	394,66
Schlądzarka do mleka 500 l ^a	17858,4	17650,31	17879,00	99,7	101,3	100,1	27,60	172,33

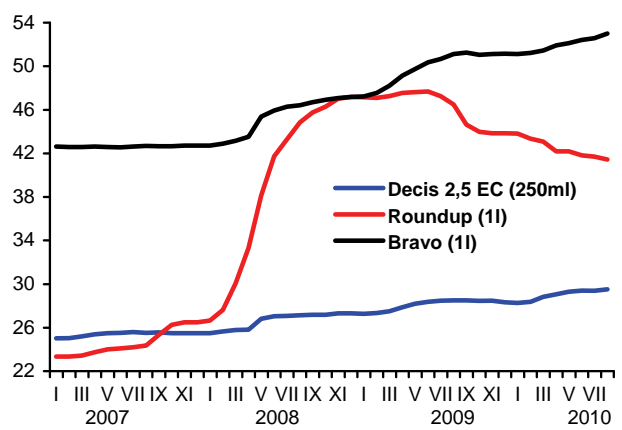
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

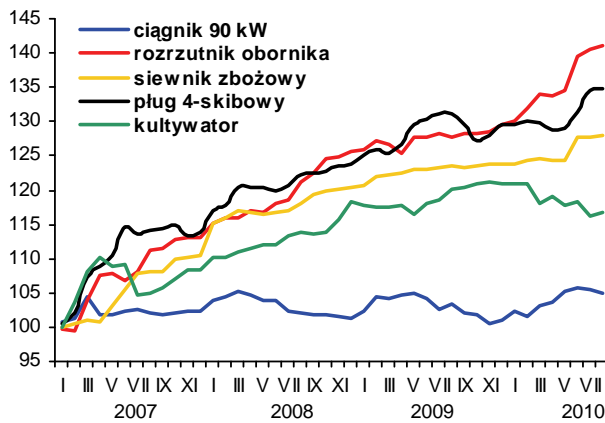
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

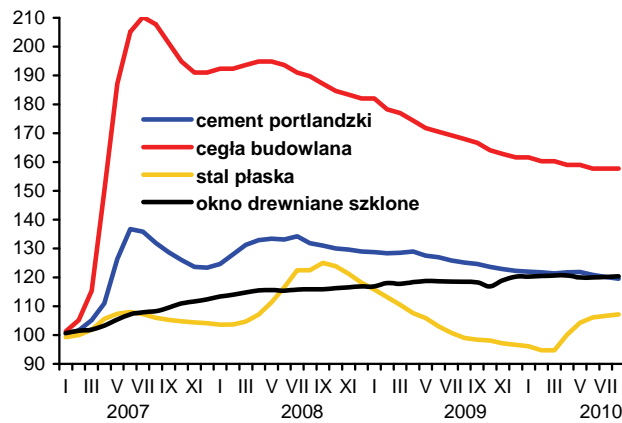
Rys. 2. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

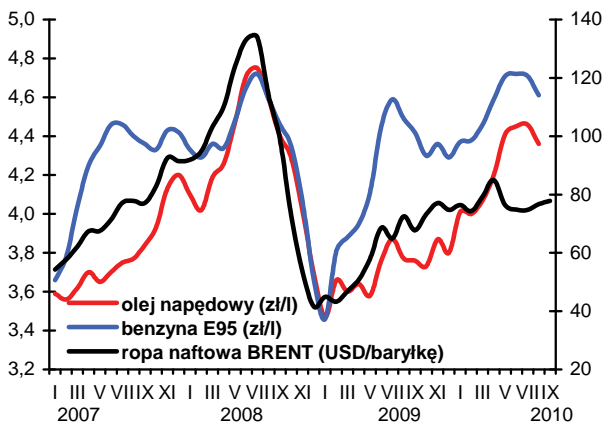
Rys. 3. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2006=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2006=100)

Rys. 5. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

Rys. 5. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

